

Istanovitelji: obč. konference SZDL
 (esenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
 n Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk
 Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
 — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
 Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
 Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
 Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
 in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Šestdeset let glasbene šole

V torek, 9. decembra, ob 19. uri bo v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju slavnostni koncert v počastitev 60-letnice Glasbene šole v Kranju. Pokrovitelj nad proslavo tega visokega jubileja glasbene šole je predsednik skupščine občine Kranj Slavko Zalokar. Ob tej priložnosti bodo z deli iz domače in tuje glasbene literature nastopili violinistka Darja Velušček, pianista Leon Engelman in Arne Maučič, violončelist Edi Majaron, klarinetist Alojz Ajdič, mezzosopranistka Sabira Hajdarović in mladinski godalni orkester pod vodstvom ravnatelja šole Petra Liparja.

Oktober je minilo šestdeset let, odkar je bila v Kranju ustanovljena glasbena šola. Pobudo za njeno ustanovitev je dala takratna kranjska čitalnica. Na ustanovnem sestanku 21. septembra 1909. leta v gimnazijski telovadnici so sklenili, naj bo ustroj šole tak kot ga je imela šola Glasbene matice v Ljubljani.

Pod imenom »Glasbena šola v Kranju« je že decembra stekel pouk. Zanimanje za učenje glasbe je bilo za takratne razmere ogromno, saj se je v šolo vpisalo čez sto učencev. Največ jih je hodilo k pevskega zboru, precej se jih je učilo violino in klavir, obiskovali pa so tudi glasbeno teorijo. Ker šola ni imela svojih prostorov, je deški in dekliški zbor vadil v osnovni šoli, mladinski v gimnaziji, pouk violine in klavirja pa je bil v Kušlanovi hiši. Pri izpitih so bili poleg učitelja na-

vzoči tudi starši in ravnatelj Glasbene matice v Ljubljani Matej Hubad.

Po treh letih dela je bil ustanovljen godalni orkester, ki so mu pomagali tudi mladi glasbeniki, ki so se učili violončelo in kontrabas pri privatnih učiteljih. Orkester je tudi večkrat nastopil. Najboljši spored je izvajal mladinski zbor, medtem ko so učenci violine in klavirja nastopali z umetniško manj zahtevnimi deli. Ker v Kranju takrat ni bilo večjih glasbenih prireditev, so bili nastopi učencev glasbene šole edini, ki so se redno ponavljali in privabljali širok krog poslušalcev.

Med prvo svetovno vojno je šola prenehala delati. Izgubila je prostore, vodstvo in profesorje.

Pouk se je ponovno pričel leta 1925, vendar se je vpisalo manj učencev kot pred vojno. Glavni namen šole je bil prirejanje produkcij in koncertov. Poučevali so klavir, violino in glasbeno teorijo. Pevskega zbora niso imeli vse do leta 1931.

Prvi večji nastop zunaj Kranja je bil zabeležen leta 1934. Ob 25. obletnici delovanja se je šola z zborom in orkestrom predstavila ljubljanskega občinstvu. Naslednje leto sta zbor in orkester ponovno nastopila v Ljubljani. Izvajali so Haydnovo Malo simfonijo in Beethovnov Largo. Troglasni zbor je izvajal sloven-

ske pesmi, nastopil pa je tudi godalni kvartet.

Po teh uspehih se je finančno stanje šole poslabšalo. Izostala je banovinska podpora, nastala je gospodarska kriza in število učencev je

padlo na petintrideset. Končno sta odšla še Albin in Nilka Fakin, ki sta bila zelo prizadevna učitelja. Ob koncu šolskega leta ni bilo niti javnega nastopa.

(Nadalj. na 24. str.)

V sredo, 3. decembra, so v Kranju ustanovili občinsko kulturno skupnost. Na to pomembno odločitev — čeprav še ni izšel republiški zakon — so se pripravljali že tri leta. Pred dve letoma so namreč že sprejeli program razvoja kulture v kranjski občini in le-ta je bil osnova za oblikovanje kulturne skupnosti. Zakaj ta novost? Kulturna skupnost naj bi predvsem skrbela za usklajevanje in razvijanje kulture, in sicer vsebinsko in gmotno. 35-članska kulturna skupnost je v sredo sprejela statut in izvolila izvršni odbor. Za predsednika so izvolili Petra Ogrizka. — Foto: F. Perdan

Kranj, 5. decembra — Povsod na Gorenjskem vztrajno sneži. V Kranju smo namerili 23 centimetrov snega, na Ljubelju so nam povedali, da je snežna odeja debela pol metra in da piha veter, medtem ko je na Zelenici 80 centimetrov snega. V Kranjski gori je snežna odeja debela skoraj pol metra itd.

Enkratna priložnost!

metalne smuči SUPER GSL že od

180

din

BOGATA IZBIRA LESENIH, METALNIH IN FIBERGLAS SMUČI, SMUČARSKIH PALIC, SANK TER KVALITETNEGA OKOVJA IZ JAPONSKE IN NEMČIJE, ŠPORTNIH PLETENIN, VETROVK, SRAJC, NOGAVIC ITD. PO IZREDNO UGODNIH CENAH.

Strokovna montaža okovja na se, mu

Pohištvo vseh vrst, pralni stroji, štedilniki, posebna prodaja TV sprejemnikov

NA NOVOLETNEM SEJMU

V KRANJU od 16. do 26. decembra v paviljonu MURKA LESCE

Mladina o družbeni diferenciaciji

V Kranju je bilo v torek področno posvetovanje o problemih družbene diferenciacije, ki se naj bi ga udeležile vse občinske konference iz gorenjskih občin, vključno iz Domžal in Kamnika. Na žalost pa so se vabilu odzvali le predstavniki Kranja in Kamnika. Čeprav je bilo gradivo republiške konference poslano malo pozno, neudeležba ostalih občinskih konferenc mladine zaradi družbene pomembnosti problema skoraj ni opravičljiva.

Na kranjskem posvetovanju je podal uvodne misli predsednik republiške konference zveze mladine Mitja Gorjup. Udeleženci so menili, da mladina sprejema le tako družbeno diferenciacijo (razločevanje, razlikovanje, razslojevanje), ki izhaja iz resnične delitve po delu, sposobnosti posameznika za delo in na dohodku, ki je resničen rezultat opravljenega dela. To ne bo odpravilo tako imenovanih slojev, ampak bo vsakemu omogočeno, da se bo uveljavil v tisti družbeni skupini, za katero je najbolj sposoben. Povedali so, da družbeno razločevanje, ki je trenutno prisotno v naši družbi, ni rezultat teh kriterijev, ampak mnogih drugih, ki jih mladina odklanja.

-jk

Seje občinskih skupščin

Na šesti skupni seji se bosta v torek sestala oba zbora jeseniške občinske skupščine, v sredo popoldne pa bo osma skupna seja obeh zborov radovljiske občinske skupščine. Odbojniki obeh zborov kranjske občinske skupščine bodo v četrtek popoldne nadaljevali prekinjeno sejo.

až

Priprave na občinske konference ZK

V četrtek je bila v Kranju seja komiteja občinske konference ZK, kjer so razpravljali o organizacijskih, vsebinskih in kadrovskih pripravah na bližnjo konferenco zveze komunistov. Podrobno so obravnavali predlog statutarne sklepa o organiziranju zveze komunistov v kranjski občini. Hkrati je bila to zadnja razprava o tem dokumentu na komiteju, dokončno pa ga bodo sprejeli na konferenci. Posebna delovna skupina članov komiteja in konference bo še pred sejo pripravila predloge drugih dokumentov, ki jih bodo člani konference dobili še pred sejo. Člani komiteja so se na seji seznanili tudi o obisku delegacije federacije komunistične partije Italije iz Savone, ki je bila od 23. do 26. novembra v Kranju oziroma na Gorenjskem.

Občni zbori sindikatov

Radovljica — V četrtek in včeraj sta bila redna občna zbora občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti in industrije ter rudarstva. Na obeh občinskih zbora so ocenili dosedanje delo in izvolili nove člane obeh odborov.

A. Z.

O obrambni vzgoji

Kranj, 5. decembra — Dopoldne so se zbrali direktorji gorenjskih delavskih univerz. Razpravljali so o izvajanju programa o obrambni vzgoji prebivalcev in o nadaljnjih nalogah delavskih univerz na tem področju.

až

Važna vprašanja ZZB NOV Jesenice

Plenuma organizacije ZZB NOV na Jesenicah, ki je bil 25. novembra, so se udeležili tudi predsedniki in tajniki krajevnih odborov te organizacije, referenta za stanovanjske zadeve borcev NOV pri občinski skupščini Anica Jeršin in Ponikvar Janez, dalje tudi poslanec Osredkar Slavko in vodja oddelka NOB pri tehničnem muzeju železarne Tušar Stane.

Namen sklicanja plenuma je bil predvsem ta, da se razčistijo nekatera važna vprašanja, ki se nanašajo na člane organizacije in dejavnosti muzeja NOB.

Razprava, ki je sledila na nekatera poročila, je načela marsikatero važno zadevo tako glede stanovanjskih razmer nekaterih borcev, kakor tudi socialno zdravstvene razmere, s katerimi se srečujejo nekdanji borci.

Iz poročila referenta za stanovanjske zadeve je razvidno, da je še vedno večje število borcev, ki bi radi dobili primerna stanovanja. Izmed teh je seveda največ zaposlenih v železarni. Razprava je pokazala, da bi potrebovali okoli 624 milijonov starih dinarjev, da bi lahko rešili vse vlozene prošnje. Kritično so ocenili delitev namenskih finančnih sredstev za stanovanja borcev po posameznih občinah in so menili, da 1,03 odstotka za Jesenice ni pravično.

Ugotavljali so, da so bili le zelo redki borci, ki so bili letos na klimatskem zdravljenju, čeprav vemo, da jih je precej, ki bi bili tega res potrebni. V nekaj primerih so šli nekateri na svoje stroške in so potem dobili del stroškov povrnjenih iz sklada za borce NOV pri občinski skupščini.

Stalnih priznavalnin je bilo v tem letu deležnih 72 borcev in enkratnih 12 borcev. Nekaj otrok padlih in tudi še živčih borcev pa je dobilo pomoč pri šolanju.

Močan poudarek je bil dan dejavnosti muzeja NOB, ki je v sestavu tehničnega mu-

zeja železarne. Zbirka slik, raznih eksponatov in drugega zgodovinskega gradiva s področja delavskega gibanja na Jesenicah in narodnoosvobodilnega gibanja je tako velika, da sedanji prostori ne ustrezajo več. Prisotni so menili, naj bi se ta dejavnost v doglednem času osamosvojila in dobila ustrezne prostore.

Končno so se tudi vsi strinjali s sklepom, ki so ga sprejeli vsi krajevni odbori organizacije ZZB NOV, naj se ne prekopljejo grobišča padlih borcev na Jesenicah

in na Koroški Beli ter prene-sejo posmrtni ostanki na centralno pokopališče na Blejski Dobravi. Grobišča naj ostanejo kjer so, nujno pa je da se primerno uredijo.

Za konference krajevnih organizacij so se domenili, da bodo decembra in deloma januarja 1970, tako da bi bila občinska konferenca ZZB NOV lahko v drugi polovici januarja. Za konference krajevnih organizacij kot tudi občinska bo zelo uporabno bogato gradivo s VI. kongresa ZZB NOV Jugoslavije.

— srš

Kako so Tržičani proslavili dan republike?

Praznovanje dneva republike je v tržiški občini lepo uspelo. Prireditve, športna tekmovanja v šahu, kegljanju in streljanju, jubilejna republiška pionirska razstava Pionirski foto 1969, razstava slikarja Iva Subica in kiparja Staneta Jarma, slavnostna akademija v Cankarjevem domu in tekmovanja, ki jih je organiziralo avto-moto društvo, so bile dobro obiskane. Praznovali so tudi pionirji, saj so njihove vrstnike iz osmih razredov sprejeli v mladinsko organizacijo, za katere je občinska konferenca zveze mladine organizirala poseben sprejem. Iz pobratenega mesta Ste aux Mines se je tudi vrnila delegacija občine, ki se je udeležila praznovanja

25. letnice osvoboditve tega francoskega mesta.

Najbolj množična so bila športna tekmovanja Avto-moto društva je organiziralo tekmovanje v ocenjevalni vožnji, moto krosu z mopedi, hitrostne dirke z mopedi in spretnostno vožnjo. Na ocenjevalni vožnji so bili najboljši Marjan Eigner, Milan Česen in Marjan Romih. V moto krosu je zmagal Dušan Nučič, v hitrostni vožnji Jože Mokorel, pri spretnostni pa so bili v posameznih kategorijah najboljši Franc Cvek, Milan Česen in Marjan Romih. Najboljše skupne rezultate je dosegel Marjan Eigner, med sindikalnimi ekipami pa je zmagala ekipa Peka pred tekmovalci iz BPT.

-jk

Ponovno o konferenci

Včeraj popoldne se je v Kranju sestalo predsedstvo občinske konference zveze mladine. Ponovno so pretresali priprave na konferenco, ki bi morala biti 7. decembra ter nekatere, za konferenco potrebne dodatne materiale.

-jk

Socialistična zveza danes

V ponedeljek se bodo v Radovljici zbrali na rednem regionalnem posvetovanju predstavniki občinskih konferenc SZDL iz Gorenjske. Obravnavali bodo teze SZDL danes, predloge za spremembo statuta ter programe dela posameznih konferenc za 1970. leto.

-jk

Z varčevanjem pri Gorenjski kreditni banki

● — DOSEŽETE

visoko obrestovanje hranilnih vlog in deviznih računov;

● — STE ZAVAROVANI

za primer nezgodne smrti in trajne invalidnosti (pogoj: vloga 1000 din vezana na odpovedni rok nad eno leto);

ZATO SE ČIMPREJ VKLJUČITE MED NAŠE VLAGATELJE!

BLAD ● JESENICE ● KRANJ ● RADOVLJICA ● ŠKOFJA LOKA ● TRŽIČ

● — POSPEŠUJETE

gorenjsko gospodarstvo in s tem

● — DVIGATE

svoj življenjski standard

Poklicno usmerjanje že v petem razredu

V četrtek je bila v Kranju 6. redna seja skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje. Na njej so pozdravili pozitivne premike v politiki zaposlovanja, saj se je letos nezaposlenost zmanjšala za 36 odstotkov. Razveseljiva je ugotovitev, da se ljudje brez zaposlitve vse bolj obračajo na zavod za zaposlovanje in da je vse manj zaposlitev mimo zavoda. Nezaposlenost je najbolj kočljiva pri ženski delovni sili. Delovnim organizacijam bodo priporočili, naj še enkrat preučijo prosta delovna mesta in pretehtajo možnost, da bi na njih zaposlili ženske. Nekatere organizacije imajo namreč še vedno precejšnje pomisleke pri zaposlovanju žensk.

Vznemirja pa številno samovoljnih prekinitev delovnega razmerja. Tretjina prekinitev razmerja je bila storjena samovoljno, kar ima precejšnje posledice v delovnih organizacijah, ki so jih posamezniki samovoljno zapustili.

Odstotek odhodov v tujino se je zmanjšal. Tisti, ki so se odločili za ta korak, uporabijo redno pot, to je prek zavoda za zaposlovanje. Zlastno pa je, da je potem, ko občan prestopi državno mejo, stik z njim pretrgan. Potrebna je večja kontrola, ali tuji delodajalci izpolnjujejo obveze do naših državljanov.

Poklicno usmerjanje je pomembna strokovna naloga zavoda za zaposlovanje, posebno sedaj, ko se je usmerjanje začelo že v petem razredu in ne več v sedmem. Učence bodo spremljali tudi potem, ko so se že vključili v poklic. Na seji so povedali, da je trenutno več prostih učnih mest kot pa interesov. Posebno pri tako imenovanih »deficitarnih poklicih« kot zidarji, dimnikarji itd. Menili so, da bi se za te po-

klice lahko odločali učenci, ki so končali le sedem razredov osnovne šole, pa tudi vaješke nagrade bi jim povečali, ker so nizki prejemki vajencev marsikoga motili in odvrčali.

Kranjski zavod za zaposlovanje se je med prvimi v republiki odločil za nalizo oseb z omejeno delovno sposobnostjo. Članj skupščine in gostje so pohvalili analizo in pozdravili takšen ukrep, saj je ta kategorija občanov prikazana v realni luči. Lani je

bilo na Gorenjskem 289 oseb z omejeno delovno sposobnostjo brez zaposlitve, od njih pa je samo 18,3 odstotka imelo stalne virov dohodkov. Letošnja slika verjetno ni dosti lepša! Enako stanje je pri podporah za nezaposlene, saj jih v Sloveniji le 6 odstotkov prejema denarne podpore. Da bi položaj popravili, so nekateri organi že predlagali povečano prispevnostnjo v sklad za nezaposlene. Kranjski zbor se je s tem strinjal.

J. Košnjek

Olajšave pri uvozu kmetijskih strojev

Od 21. novembra dalje velja sprememba zveznega zakona o tarifah zveznega davka na promet. 8. členu tega zakona je dodana točka 17, po kateri so oproščeni plačila zveznega prometnega davka vsi uvozniki kmetijskih strojev in opreme pod pogojem, da bodo le-te uporabljali izključno v kmetijstvu. Pred sprejetjem te olajšave je znašal zvezni prometni davek 12,5 odstotka vsote carinske vrednosti stroja in višine carine. Primer: slamo-rezница z elektromotorjem in puhalnikom velja na listi carinske vrednosti 4000 dinarjev. Po starih predpisih so carinske dajatve uvoznika dosegle 1490 dinarjev, po novih predpisih pa le 880 dinar-

jev. S to olajšavo so torej carinske dajatve znižane za 610 dinarjev!

Olajšave veljajo za traktorje do 35 KM ter naslednje kmetijske stroje in priključke: plugi, brane, traktorski kopanci, kultivatorji, sejalniki, trosilniki za gnoj, sadilci krompirja, košilnice, vezalniki snopov, kombajni za žito, krompir in sladkorno peso,

grablje in obračalniki za seno, stroji za izruvanje krompirja in sladkorne pese, slamo-reznice, reporeznice, »šrotterji«, stiskalnice za seno in slamo, mlinci za predelavo grozdja, robkalniki, mlekarški stroji, škropilnice in pršilniki.

Podrobnejše informacije so na voljo v Carinski izpostavi v Kranju. —jk

**Založniško grafično podjetje
MLADINSKA KNJIGA, Ljubljana,
Titova 3**

vabi k sodelovanju

**za prosto delovno
mesto**

POSLOVODJE

Knjigarne in papirnice
Mladinska knjiga v Kranju,
Maistrov trg 1.

Nastop dela s 1. januarjem 1970.

Kvalificiran trgovski delavec z nekaj prakse na vodstvenih delovnih mestih, zmožen organiziranja in vodenja trgovine.

Prednost imajo delavci knjigotrsko-papirniške stroke.

Podjetje ne razpolaga s stanovanjem.

Razpis velja 15 dni po objavi.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z navedbo izobrazbe in opisom dosedanjega dela ter zaposlitve oziroma se osebno zgledajo na naslov: Založniško grafično podjetje Mladinska knjiga, Ljubljana, Titova 3/II — kadrovska socialna služba.

**Specializirana
nova trgovina
BALA v Kranju,
CANKARJEVA ULICA 10
(bivša Gorenjska oblačila)**

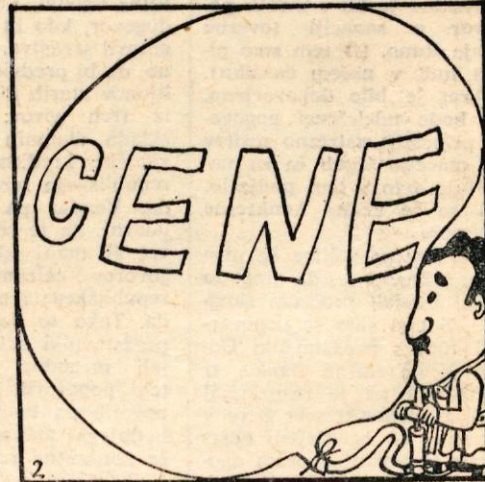
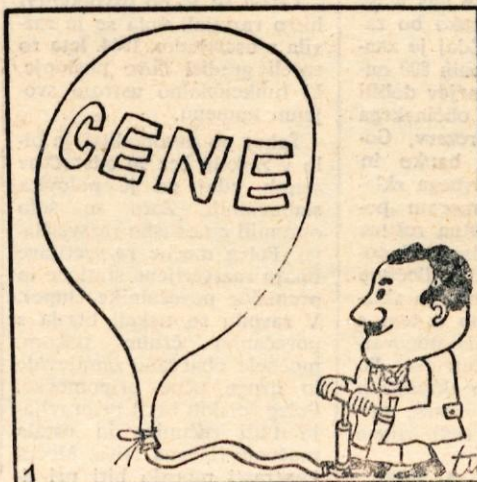
NUDI zavese, preproge, posteljnino — prešite in volnene odeje, plimoje, blazine, prevleke, rjuhe, žimnice, prte — garniture v darilnih zavitkih, navadne in frotir brisače, kuhinjske prte, angleške zidne tapete **PARAGON** in ostalo tekstilno in dekorativno blago — vse za opremo vašega stanovanja.

Pri večjih nakupih dostavljamo blago na dom!

Odobravamo kredite na obročno odplačevanje brez porokov!

Pričakuje vas

Kranj

**Predstav-
ljamo vam:**

**Mesarsko
podjetje
Jesenice**

Današnja podoba jese-niškega mesarskega pod-jetja se je izoblikovala po številnih združitvah. Naj-prej sta se spojili podjetji Rog in Mesnina, k njima je pristopil tudi Sanitarni zavod klavnice Jesenice, podjetje pa se je dokonč-no izoblikovalo po pripo-jitvi Klavnice in mesarije v Mojstrani ter Klavnice in mesarije v Kranjski go-ri. Podjetje je bilo torej dokončno združeno in re-gistrirano 1961. leta. Te-meljni obrati Mesarskega podjetja Jesenice so: klav-nica, hladilnica, predelo-valnica in pakirnica. H klavnicni spadajo tudi hle-vi, kamor dajo živino za zakol.

Podjetje proizvaja 36 mesnih proizvodov: sala-me, klobase in suhomes-nate izdelke. Ima 16 last-nih prodajaln, največ na območju mesta. V zad-njih dveh letih so zgradili dve novi mesnici v Zirov-nici in na Plavžu, dve pa so prenovili, in sicer v Kranjski gori in Ratečah. Prihodnje leto namerava-jo zgraditi novo mesnico na Koroški Beli.

V podjetju je zaposle-nih 68 ljudi. V večini so to strokovni kadri. Da bi bila strokovnost zaposle-nih še ugodnejša, so sa-moupravni organi podjet-ja sklenili dodeliti štipen-dijo vsakemu delavcu, ki bi se rad strokovno izpo-polnjeval. Mladim, ki bi se odločali za mesarski poklic, pa so pripravljeni kriti vse stroške šolanja poleg pripadajoče nagra-de.

Omenimo naj, da gradi Mesarsko podjetje Jeseni-ce novo moderno klavni-co z vsemi potrebnimi pri-tiklinami, ki bo po pred-računu veljala 4.500.000 di-narjev in bo gotova pri-hodnje leto.

J. K.

Otroci otrokom

Kranjski šolarji zbrali nad 1200 kg oblačil za svoje prizadete banjaluške vrstnike

Kot smo že poročali, je bila 23. in 24. novembra široka zbiralna akcija vseh kranjskih šol za pomoč prizadetim otrokom Banjaluke. Na iniciativo republiške in občinske organizacije RK se je v akcijo vključilo 14 šol v občini, in sicer vse osemletke in tudi srednje strokovne šole v Kranju. Organizatorji so bili nad vse presenečeni nad veliko pripravljenostjo naših otrok za to pomoč. Zbrano je bilo več kot 1200 kg blaga, največ oblačil, zlasti pletenin in plaščkov, pa tudi mnogo obutve, šolskih potrebščin in celo igrač. Ob organizacijskem vodstvu učnega osebja po šolah je bilo zbrano bla-

go v večini primerov blazelo skrbno pripravljeno, čisto, zlikano in tudi sortirano po vsebini.

Kranjskim šolarjem je bila, skupno z mariborskimi, zaupana pomoč banjaluškim otrokom, ki so sedaj na Debelem Rtiču. Pokazalo se je, da ni bilo niti potrebno vse, kar so darovali kranjski šolarji in so del zbranega blaga zadržali za druge potrebe.

Ko so pripeljali ta darila na Debeli rtič, so bili tam zelo presenečeni. Dekle 13 let je vzhričeno vzklikalo: »Kako dobri ljudje ste vi! Nikdar vas ne bomo pozabili! Le kako se vam bomo oddolžili!«

O vzrokih alkoholizma

Danes ob devetih se bo v psihiatrični bolnišnici v Begunjah začelo enodnevno posvetovanje oziroma razgovor o alkoholizmu, ki spada v okvir akcij boja proti alkoholizmu. Organizator razgovora je delavska univerza iz Radovljice. Na današnjem posvetu bodo sodelovali priznani strokovnjaki s tega področja: dr. Zalokar Jurij, dr. Remih Janez in dr. Jovan Aldo. Govorili bodo o socialnih in psiholoških koreninah alkoholizma, alkoholizmu kot bolezni in o vlogi kulture, prosvete in športa pri preprečevanju tega pojava. Zato so na ta posvet povabili kulturne in športne delavce.

-jk

V četrtek je bila v Trzinu razširjena seja strokovnega odbora sindikata delavcev družbenih služb. Razpravljali so o predlogu novega zakona o zdravstvu in zdravstvenem zavarovanju. Poleg tega so sprejeti okvirni

program dela za prihodnje leto, v katerega okvir sodijo tudi priprave na občni zbor strokovnega odbora. Dogovorili so se o težah, ki naj bodo osnova uvodnega referata in kadrovskih pripravah.

Sprašujemo

predsed. trziške občinske skupščine tov. Marjana Bizjaka

»Tovariš predsednik, sredi novembra je bil v Trzinu pogovor o sanaciji tovarne usnja Runo. (O tem smo pisali tudi v našem časniku). Takrat je bilo dogovorjeno, da bodo udeleženci pogovora pripravili ustrezen rešitev za sanacijo izgub in za nadaljnje delo v tem podjetju. Ali so že znane konkretne rešitve?«

»Konkretne rešitve še niso znane. Znano je, da smo do sedaj izdelali program sanacije, o tem smo se pogovarjali tudi s predstavniki Gorenjske kreditne banke, o vprašanju pa je razpravljaval tudi že delavski svet Save v Kranju. Če ocenjujem dosežanje pogovore, moram ugotoviti, da so za sanacijo ozi-

roma nadaljnje poslovanje Runa ugodni. Čaka nas le še dogovor, kdo in kako bo zagotovil sredstva. Zdaj je znano, da bi predvidenih 800 milijonov starih dinarjev dobili iz treh virov: občinskega sklada skupnih rezerv, Gorenjske kreditne banke in republiškega rezervnega sklada. Vendar pa moram poudariti, da je celotna rešitev več ali manj odvisna od pogovorov oziroma odločitve republiškega rezervnega sklada. Tako se bomo o tem s predstavniki sklada pogovarjali prihodnji četrtek. Po teh pogovorih o kreditnih pogojih pa bodo konec prihodnjega tedna tudi znane že konkretne rešitve.«

A. Zalar

Jubilej zavoda za slepo in slabovidno mladino

Pred dnevom republike je zavod za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani sklical tiskovno konferenco, na kateri so novinarje seznanili z dosežki rehabilitacije slepih in slabovidnih otrok. Tiskovna konferenca je bila sklicana v zvezi s proslavo 50-letnice delovanja zavoda. Od 19 povabljenih časopisnih podjetij, so svoje poročevalce poslala štiri podjetja. Je to nerazumevanje ali kaj drugega, ne morem reči, opazil pa sem, da so bili predstavniki zavoda razočarani nad tako skromnim obiskom.

Po podatkih iz leta 1910. je bilo v slovenski pokrajini 700 slepih, od tega 100 otrok. Prav gotovo pa tu niso všeti vsi slepi, posebno ne tisti, ki so se šolali v italijanskih zavodih. Šele žrtve prve svetovne vojne, ki je terjala okvare oči med slovenskimi vojniki, so slovensko javnost opozorile na nujnost osnovanja lastnega zavoda in na pomembnost dela s slepimi.

Po letu 1918 so se vrnili v svojo domovino vsi slepi, ki so bili v avstrijskih zavodih. S prihodom slepih vojakov v domovino 22. novembra 1918. leta je bil podan temelj prvemu slovenskemu zavodu za slepe v Ljubljani. Slepe vojne invalide so sprejeli v vojaško bolnišnico belgijske kasarne, od tam pa so se preselili v prostore sedanje stare porodnišnice. V zavod so prihajali tudi odrasli slepi civilisti in otroci.

V prvem zavodu za slepe so bili skupaj šoloobvezni otroci, slepa vajenska mladina in odrasli slepi. V pivem letu je bilo v zavodu 40 oskrbovancev, od tega dvajset šoloobveznih otrok. 1922. leta je takratna oblast zgradbo delila drugi ustanovi, zavod za slepe pa preselila v Kočevje. Prostori v Kočevju so bili majhni in temni in niso ustrezali potrebam zavoda, ki je bil obenem internat za otroke in dom za slepe vojaške in civilne invalide.

Zavod je z majhno udeležbo podpirala država, drugo pa so dobivali od zapuščin in raznih dobrih ljudi. Nekaj časa po prihodu v Kočevje so zavod upravljeval nune.

Med drugo svetovno vojno je bil zavod v Kočevju bombardiran. Porušen je bil del stavbe in uničen inventar, zato so se 1944. leta preselili v Ljubljano.

Zavod se je po osvoboditvi hitro razvijal. Sola se je razvila v osemletko. 1964. leta so začeli graditi novo poslopje, ki funkcionalno ustreza svojemu namenu.

Takoj po osvoboditvi je bilo v zavodu čez 90 odstotkov slepih, zdaj pa je polovica slabovidnih. Zato so šolo opremili z neonsko razsvetljavo. Poleg močne razsvetljave imajo razsvetljene statične in premične povečalnike (lupe). V zavodu so tiskali berila s povečanim črnim tiskom, močnejše obarvane zemljevide in druge učne pripomočke. Poleg šolskih beril pripravljajo tudi računice in ostala močnejše tiskana čtiva. Močni kontrasti morajo biti pri li-

kovnem pouku, napisih na tabli ipd.

V zadnjem času je organiziran še oddelek za ambulantno obravnavo otrok, ki so še v oskrbi doma. Tako dajejo napotke staršem za predšolske otroke, staršem, učiteljem in skrbstvenim organi za otroke, ki iz različnih vzrokov niso v zavodu.

Kot prvi zavod so uvedli Braillovo strojepisje od prvega do osmega razreda. Prav te dni je bil napisan abecednik v Braillovi pisavi s simboliziranimi in ilustriranimi dodatki za Braillove črke. Slepi se igrajo z rollbal (imajo zvočno žogo) in keglja-

njem. Pozimi tudi smučajo.

V zavodu je trenutno 110 učencev, od tega 11 z Gorenjske. Zavod je pravi dom za slepo in slabovidno mladino. V njej se učijo in bivajo polnih osem let ali pa še dlje. Mladina se v zavodu uči brati, pisati in vsa druga šolska znanja, poleg tega pa še šivati, kuhati in gibati v prostoru, da so sposobni za življenje. Pisalni stroj za Braillovo pisavo, ki ga dobi učenec v prvem razredu, ga uporablja v vseh razredih do osmega razreda, potem pa mu ga zavod pokloni, da ga lahko odnese domov oziroma v novo ustanovo za rehabilitacijo invalidov.

V Sloveniji je še vedno okrog 60 otrok, ki so zunaj zavoda, a so potrebni pomoči. Predstavniki zavoda tudi na terenu obiskujejo slepo in slabovidno mladino in ji skušajo pomagati.

J. Vidic

Tokrat objavljamo izvirne iz dveh pisem, ki sta nam jih poslala bralca Angela Cafuta iz Preddvora in Jože Skofic iz Mlake. Prva predlaga Turistično-prometnemu podjetju Creina Kranj:

VOZNI RED JE TREBA SPREMENITI

Bralka v svojem in v imenu drugih delavcev iz Preddvora, Tupalič, Olševka, Hotemaž, Visokega in Milj, ki so zaposleni v Kranju, opozarja, da nedeljski vozniki red ni najbolje urejen. Niso ravno redki, ki morajo delati tudi ob nedeljah. Večina le-teh tudi ta dan dela do 14. ure. Prvi avtobus pa odpelje ob nedeljah popoldne proti Preddvoru šele ob 16.35. Tako morajo čakati dve uri in pol. Bralka predlaga, da bi podjetje odhod avtobusa, ki se danes odpelje iz Kranja proti Preddvoru ob 12.55 premaknilo na 14.25. Če pa to ni moč, pa meni, da bi podjetje za to uro namenilo še en (lokalni) avtobus, Meni, da podjetje s tem ne bi ustreglo le delavcem, ki so ob nedeljah »dežurni« v raznih službah, marveč tudi mnogim drugim (Ljubljancem, Kranjčanom itd.), ki se ob nedeljah radi odpeljejo proti Preddvoru, ki je že močno znan kot ena bližnjih turističnih točk v kranjski občini.

PROBLEM AVTOBUSNE POSTAJE

Pismo bralca iz Mlake je precej dolgo. V njem navaja, da prebivalci zahodnega dela Kokrice in Mlake že dve leti na zborih volivcev zahtevajo, naj se uvede avtobusna postaja na cestnem križišču Kokrica—Naklo, Kranj—Golnik oziroma v neposredni bližini le-tega. Pravi, da pristojni organi na občini odgovarjajo, da na tem mestu ne sme prejeti ustavljanja avtobusov, dokler ne bo zgrajena postaja, ki bo ustrezala zahtevanim predpisom. To pa bi menda veljalo okrog 2,5 milijona starih dinarjev.

Bralec se v pismu potem sprašuje, zakaj so vsa postajališča ob cesti Kranj—Golnik tako rekoč med hišami brez predpisanih izogibašč, strehe in podobno, pa je ustavljanje avtobusov prav tako dovoljeno. Prav tako navaja, da lokalni avtobus na progi Breg—Rupa lahko ustavlja na mestih (postajah), ki niso urejene v skladu z zahtevanimi predpisi. Zato v svojem in v imenu prebivalcev tega področja zahteva čimprejšnjo rešitev tega problema. Potrebo po tem postajališču pa med drugim utemeljuje tudi z vsakodnevnim vožnjo otrok v osnovno šolo na Zlatem polju.

Ponovno preučiti predvidevanja

Četrtekovo sejo kranjske občinske skupščine so prekinili

Že na začetku četrtekove seje obeh zborov kranjske občinske skupščine je eden od odbornikov opozoril, da je dnevni red precej dolg. Obsegal je namreč kar 11 točk, vendar so kasneje razpravo o dopolnitvi odloka o urejanju in oddajanju stavbne zemljišča preložili na prihodnjo sejo. Vseeno pa sta oba zbora nekaj pred osmo uro zvečer končala z razpravo šele prvih štirih točk. Zato so sejo prekinili in bodo odborniki preostale točke dnevnega reda obravnavali prihodnji četrtek.

Se pred odhodom na dnevni red pa so nekateri odborniki postavili vprašanja. Tako je eden od odbornikov poprašal, kako je z olajšavami za prevoze šolske mladine na progi Cerklje—Brniki. Dobil je odgovor, da bodo glede na nekatere spremembe pri oddaljenosti otrok od šole razdalje na tem delu ponovno premerili. Odbornik Care je poprašal, kdaj bo stekel enosmerni promet na cesti od Tekstilindusa proti Savskemu mostu, odbornik Japelj pa je opozoril, da je avtolusno postajališče pred kulturnim domom v Stražšču treba popraviti. Sledilo je vprašanje odbornika Grašiča, zakaj, na obdelovalnih površinah med Zlatim poljem in Polico (last KZK) ni bilo po pravilu pšenice opravljeno globoko jesensko oranje. Odgovor na vprašanje pa sta dobila tudi odbornika, ki sta spraševala po spremembi zidalnega načrta za Podbrezje (do spremembe bo prišlo prihodnje leto) in po namestitvi cestnega ogledala v Trbojah (za to bo poskrbelo Cestno podjetje Kranj).

Odborniškim vprašanjem je sledila razprava o poročilu o tričetrletnem gospodarjenju v kranjski občini. V tej prvi točki dnevnega reda je uvodoma podal podrobno poročilo načelnik oddelka za gospodarstvo Marjan Ropret, ki je v drugem delu tudi podrobno pojasnil in ocenil prva predvidevanja delovnih organizacij o poslovanju za prihodnje leto. Osnovna ugotovitev je, da letošnji program investicijskih vlaganj (12 milijard S din) ne bo dosegel, da se je v tretjem trimesečju zmanjšal dobiček delovnih organizacij, da so se poslabšali rezultati v kmetijskih organizacijah, da so se povečale cene oziroma življenjski stroški td.

Glede predvidevanj za prihodnje leto pa je bilo tako uvodoma, kot v razpravi podarjeno, da so v večini primerov predvidevanja nerealna in jih bilo treba zato še pred razpravo o resoluciji ponovno preučiti. Nazadnje so sprejeli sklep, da bodo o ugotovitvah in priporočilih seznanili delovne organizacije, pred razpravo o resoluciji

ji za prihodnje leto (ta bo sprejeta predvidoma konec januarja) pa bo o teh vprašanjih skupaj s predsedniki delavskih svetov delovnih organizacij razpravljala še zbor delovnih skupnosti občinske skupščine.

Po tem sta oba zbora sprejela še stališča glede gospodarjenja z gozdovi, ki so se izoblikovala na javnih raz-

pravah v občini in sklenila, da jih bosta posredovala republiški skupščini, ko bo leta razpravljala o novem zakonu o gospodarjenju z gozdovi. Nazadnje pa so odborniki razpravljali še o razmejitvi pristojnosti med občinsko skupščino in njenimi organi in o ureditvi predpisov občinske skupščine.

A. Zalar

Povečana splošna potrošnja v Sloveniji

Za splošno potrošnjo v Sloveniji bo v prihodnjem letu potrebno zagotoviti 4 milijarde 976 milijonov dinarjev. Takšne so prve ocene gospodarskega razvoja v prihodnjem, 1970. letu, enako število dinarjev pa predvidevajo tudi predračunski organov republiškega izvršnega sveta. Če bo skupščina osvojila ta predlog, bodo sredstva za splošno potrošnjo, kamor je vključenih tudi 33,5 milijona dinarjev, namenjenih za posege v gospodarstvo, prihodnje leto za 24 odstotkov večja od letošnjih. Če pa prištejemo še višek sredstev iz letošnjega leta (213,5 milijona), se bo delež sredstev za splošno potrošnjo v republiškem proračunu povzpел na 22 odstotkov, medtem ko je letos znašal 20 odstotkov.

Za invalidsko in pokojninsko zavarovanje bomo v prihodnjem letu po predračunih potrebovali 641 milijonov dinarjev, kar je za 20,2 odstotka več kakor letos. Ta vsota pomeni obenem tudi tretjino vseh sredstev, namenjenih splošni potrošnji. Povečala se bodo tudi sredstva za izobraževanje, saj organi izvršnega sveta planirajo preko milijarde dinarjev. To pomeni 39 odstotkov več kakor letos. Prav tako se več denarja predvideva za občinske proračune — 719,2 milijona dinarjev ali 14,4 odstotka več kakor letos. Sredstva za zdravstveno zavarovanje delavcev bodo prihodnje leto dosegla 626,2 milijona dinarjev. Povedano drugače: 15-odstotno povečanje ali 12,5 odstotka vseh sredstev splošne potrošnje v republiki. Za zdravstveno zavarovanje kmetov bomo porabili 28,5 milijona dinarjev, kar je prav toliko kakor letos, za otroško zaščito 215,6 milijona dinarjev in za zaposlovanje 26,5 milijona dinarjev (37-odstotno povečanje).

Če bo programske zamisli in predloge organov izvršnega sveta sprejela skupščina, bomo prihodnje leto za splošno potrošnjo porabili 22

odstotkov družbenega proizvoda, ki bo prihodnje leto znašal 22 milijard 833 milijonov dinarjev.

Strokovni organi izvršnega sveta skupščine SRS menijo, da takšno predlagano povečanje splošne potrošnje lahko dosežemo brez dodatne obremenitve gospodarstva. Predvsem pa bomo morali preprečevati stihijo pri delitvi družbenega proizvoda v korist neproizvodne potrošnje.

Omenjeni organi izvršnega sveta ne predlagajo dodatne obremenitve osebnih dohodkov. So pa za povečano stopnjo republiškega davka na promet, ki je letos znašal 3,5 odstotka, povečal pa naj bi se na 4 odstotke, za povečano obdavčitev honorarnega dela upokojujencev ter nadurnega dela. S temi predlaganimi ukrepi bi republiški proračun pridobil nadaljnjih 2,8 milijona dinarjev.

J. Košnjek

Sodelovanje Alples s Slovenijalesom

Minuli petek, 28. novembra, sta direktorja podjetij Alples Železniki in Slovenijales Ljubljana Janez Šter in Anton Petkovšek podpisala listino o medsebojnem sodelovanju. Odločitev, da naj tovarna sklenske pogodbo s Slovenijalesom je malo pred tem na podlagi referenduma v kolektivu sprejel tudi delavski svet Alples.

S pogodbo se Slovenijales obvezuje, da bo prispeval 5

milijonov din za gradnjo nove, 16 tisoč kvadratnih metrov velike tovarne, ki jo Alples postavlja na Češnjici (Selška dolina). Ko bo gotov, nameravata podjetji ustanoviti poseben vodstveni odbor, sestavljen iz predstavnikov obeh podpisnic. Razen tega listina določa, da bosta podjetji sodelovali tudi pri nabavi surovin in prodaji izdelkov ter še na nekaterih drugih področjih poslovanja.

Suša je pobrala milijarde

Najbolj suha jesen v petdesetih letih pri nas je napravila ogromno škodo. Natančnejši podatki še niso znani, vendar pa gredo številke v milijarde. Samo v industriji, ki je morala omejiti porabo električne energije, je bilo do sredine novembra za okoli 90 novih milijonov izgube. Na škodi so tudi podjetja rečnega brodarstva, ker

njihove ladje zaradi malo vode niso mogle pluti. Zaradi sušne jeseni se je zakasnila tudi jesenska setev. Zemlja je namreč zaradi dolgotrajne suše postala trda kot kamen in neprimerna za obdelovanje. Do 5. novembra je bilo na primer zasejanih s pšenico okoli milijon hektarjev zemlje, kar pa je za okoli 30 odstotkov manj kot lani v istem času.

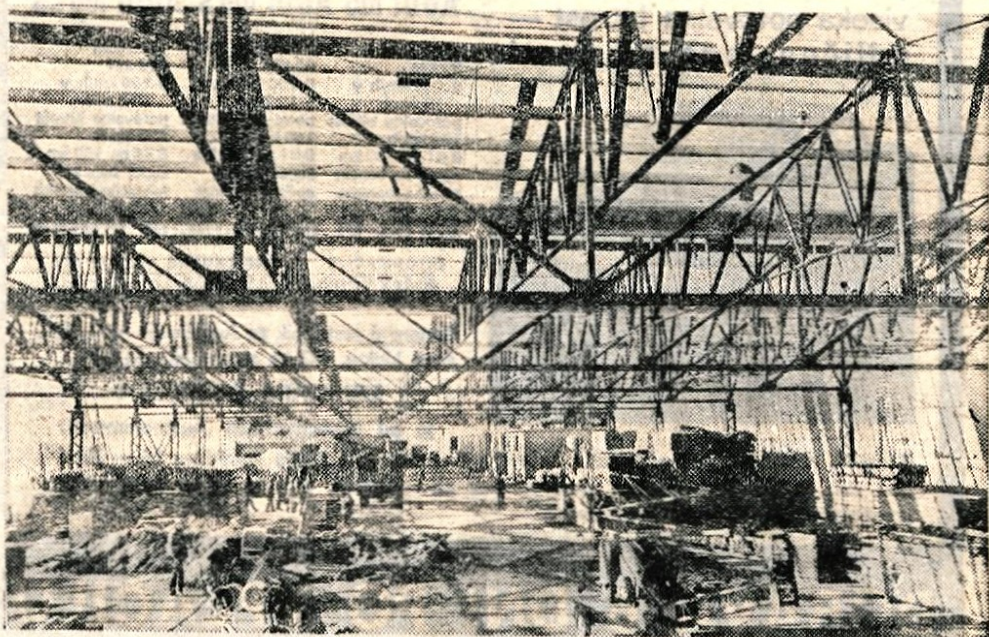
Skrb za pitno vodo

Na zadnji seji je občinska skupščina v Škofji Loki sprejela pomemben odlok o splošni prepovedi graditve na območju podtalnih zalag pitne vode na Sorškem polju. Ta prepoved naj bi veljala do sprejema republiškega regionalnega prostorskega plana.

Vzrok za sprejeti ukrep je potreba po zaščiti zalag pitne vode. Za potrebe Škofje Loke, Kranja in Ljubljane bo pretežni del potrebnih količin vode mogoče dobiti na Sorškem polju. Tam so predvidena črpališča na levi strani ceste Ljubljana—Kranj. Na seji je bil poudarjen vedno večji pomen čiste vode, ki jo je treba zato varovati tudi pred škodljivimi odpadki.

Za novogradnjo na Sorškem polju je potrebno sedaj posebno vodnogospodarsko soglasje. Dovoljenje za gradnjo bo dano le, če bo prosilec dokazal, da je opravil vsa potrebna dela za zaščito podtalnice.

A. Igličar

Ob cesti Škofja Loka—Trata gradi podjetje Jelovica okrog 6000 kvadratnih metrov veliko lo-po za vskladiščenje žaganega lesa. V lopi bodo uredili tudi sušilnice, brusilnice in kompresorsko postajo. Konstrukcijo, ki je na sliki lepo vidna, postavlja podjetje Metalna iz Maribora, gradbena dela izvaja Tehnik Škofja Loka, notranja opravila, napeljavo in podobno pa so prevzela številna druga manjša slovenska podjetja (-ig) — Foto: F. Perdan

V radovljški občini je bilo največ turistov

Tudi na Gorenjskem smo letos zabeležili turistični »boom«, seveda manjšega kot turistična središča ob jadranski obali

Pred nami so podatki o gibanju turističnega prometa v prvih letošnjih devetih mesecih na Gorenjskem. Razveseljivi so. Turistov je bilo veliko več kot v enakem lanskem obdobju. Kar 322.772 domačih in tujih gostov se je v tem času zadrževalo na gorenjskem turističnem območju, kar je za 16,22 odstotka več kakor lani. Pri tem številu ima razumljivo naj-

večji delež Radovljica, saj je lepote te gorenjske občine občudovalo 187.389 gostov ali 58,05 odstotka vseh »gorenjskih turistov«. Na drugem mestu je Jeseniška občina z 79.927 gosti ali 24,76 odstotka, tretji so Kranjčani z 39.622 gosti ali 12,27 odstotka, na četrtem mestu je tržiška občina z 10.751 gosti (3,35 odstotka), na petem mestu je škofja Loka, kjer

je bilo 5083 turistov, njena udeležba v gorenjskem turističnem prometu pa je 1,57-odstotna. Turistični promet se je v primerjavi z lanskim povečal v vseh občinah, le Ločani beležijo padec za 0,06 odstotka.

Razmerje med domačimi in tujimi gosti je še vedno v prid domačinom, vendar so se »tujci« močno približali »domačinom«. Le-teh je bilo

163.969, tujih pa 158.803. Vse kaže, da je Radovljica za zdaj še najbolj »turistična«. Napredek pa je viden tudi pri drugih občinah, saj se je število gostov povsod povečalo. Domačih za 14,93 odstotka, tujih pa za 18,12 odstotka! V mislih imamo vse gorenjske občine.

Največ gostov se je zadrževalo v gostinskih organizacijah, na drugem mestu so zasebne turistične sobe, na tretjem kampi, četrto so planinski domovi, peti počitniški domovi. Udeležba zadnjih dveh je malenkostna posebno pri tujih gostih, saj v turističnih objektih takšne vrste še vedno krepko prevladujejo domači gostje.

Pri ocenjevanju turistične sezone se kaj radi opiramo na število prenočitev. Krepak milijon jih je bilo v devetih mesecih na Gorenjskem ali 11,5 odstotka več kakor lani. Največji skok beležijo v tržiški občini, kjer se je število prenočitev povečalo za 70,14 odstotka. Številčno pa je seveda prva ra-

dovljška občina. Poprečno se je vsak gost zadrževal na Gorenjskem 3,17 dneva; tujci dalj kot domačini. Gostje so se najdalj zadrževali v radovljški občini (3,61 dneva), najprej pa so odhajali iz Trziča, in sicer po 1,37 dneva.

Ceprav nas številke rade dolgočasijo, je zanimiva tudi primerjava med številom prenočitev in številom turističnih ležišč. Na Gorenjskem jih imamo 15.309, kar pomeni, da je bila v letošnjih devetih mesecih vsaka turistična postelja zasedena 66,91-krat.

Slika o devetmesečnem turističnem prometu bi bila popolnejša, če bi imeli na voljo tudi podatke o prehodnih gostih, ki potujejo skozi našo deželo na Jadran ali v sosednjo Italijo in se mimogrede ustavijo na Gorenjskem, in tistih, ki prihajajo k nam na enodnevne izlete (izletniški turizem), saj smo glede na druga področja kar dobro povezani s sosednjimi kraji in središči.

J. Košnjek

NOVI VELIKI AUDI 100 KOMFORTNO POSLOVNO VOZILO

sprednji pogon — majhna poraba — hitri pospeški — visoka potovalna hitrost — odlična lega na cesti

AUDI 100 AUDI 100 S AUDI 100 LS

1760 ccm 80 KM 0-100 km/h v 13,5 sek potovalna hitrost 156 km/h 8,9 l na 100 km navaden bencin serijska oprema	1760 ccm 90 KM 0-100 km/h v 12,2 sek potovalna hitrost 165 km/h 8,9 l na 100 km super bencin special oprema	1760 ccm 100 KM 0-100 km/h v 11,9 sek potovalna hitrost 170 km/h 8,9 l na 100 km super bencin luksuzna oprema
--	---	---

varna in ekonomična vožnja

INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOŽNJE PRI
AUTOCOMMERCE

Generalni zastopnik za Jugoslavijo Audi, NSU
Auto Union, AG za avtomobile AUDI

LJUBLJANA, TRDINOVA 4

In pri predstavništvih Autocommerce:

Beograd, Katanićeva 18 — Zagreb, Varšavska 4 — Sarajevo, Kralja Tomislava 19 — Novi Sad, Bul. M. Tita 9 — Skopje, Orce Nikolov 29 — Rijeka, Račkog 28 — Split, Ulica prvoboraca 101 — Koper, Verdijeva 2

DOBAVA 6 DNI PO VPLAČILU

Bo tudi zima rekordna?

Slabih štirinajst dni nas loči od uradnega začetka zimske turistične sezone. Za preteklo pravijo, da je bila ugodna. Decembra, januarja, februarja in marca je bilo na Gorenjskem 62.329 gostov, dobrih deset tisoč več kot leto prej, predvsem na račun domačih gostov, čeprav se je tudi število tujih gostov sorazmerno povečalo.

Letošnja sezona se nam bliža s hitrimi koraki. Zimska središča, v katera največ upamo, so že prekrita s snežno odejo.

Turistični delavci si prizadevajo, da bi se kar se da dobro pripravili na zimsko sezono. Kar se da dobro pravimo zaradi tega, ker nam v turizmu še veliko manjka. Precej stvari, ki bi pritegnile gosta, da bi dalj časa ostal pri nas in se prihodnje leto spet vrnil prepričan, da ga bomo toplo sprejeli in skrbeli zanj ter dali vsaj del tistega, kar si resnično želi. Ne samo sneg, žičnice in vlečnice, ampak še kaj drugega, predvsem zabavo. Stara, velikokrat zapeta pesem pravi, da je to velika pomanjkljivost našega turizma. Občasni folklorni nastopi, redki nočni lokali in restavracije, v katerih je le občasno glasba, niso dovolj. Gostje želijo zabavo, vendar ne samo takšno, pri kateri bodo pasivni gledalci in poslušalci, temveč bi verjetno tudi sami radi pripomogli, da bi bila zabava res prisrčna in »zabavna«.

Nočemo trditi, da našim turističnim delavcem to ni poznano. Dobro se zavedajo pomembnosti te plati turizma. Ne samo to, da bodo letos v naših zimskih središčih ste-

kle nove ali prenovljene žičnice in vlečnice, da bodo urejene in stalno teptane smučarske proge, da bodo urejena drsališča, da bo nekaj kvalitetnih mednarodnih smučarskih prireditev, da bo v Kranjski gori spet vozil aerotaksi, da je v Bohinju že urejena ena najdaljših smučarskih prog z Vogla, dolga osem kilometrov in pol, turistični delavci tudi na pravkar grajeno drugo plat turizma niso pozabili. Turistični zabavni del bo veliko pestrejši, kvalitetnejši in prijetnejši. Več bo glasbe, plesa, iger, nastopov in podobnih prireditev. Posebno v dnevih okrog novega leta.

Na prihajajočo turistično sezono gledamo z velikim optimizmom. Turistične agencije pravijo, da imajo že podpisanih veliko pogodb z domačimi in tujimi partnerji. Po njihovih trditvah je že sedaj rezerviranih 70 odstotkov hotelskih in drugih zmogljivosti v gorenjskih zimskih središčih tja do konca februarja, za Silvestrovo in kasneje pa so skoraj povsod prostori razprodani. Prvič v zgodovini bodo zasedeni bohinjski hoteli v dolini! Pri Transturistu pravijo, da bo letošnje zimo v Bohinju in na Pokljuki skoraj 38.000 gostov! Tujcev bo veliko več kot lani. Pripravljeni so »turistični paketi«, saj bodo imeli gostje po treh dneh penziona brezplačen prevoz do žičnice, na vlečnicah itd. Podobne pakete pripravljajo tudi ostala turistična podjetja...

Lepo bi bilo, če bi se predvidevanja uresničila. Tudi zimska sezona bo potem rekordna.

J. Košnjek

1894
1969
75 LET EMO

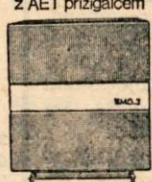
VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ŽREBANJU

Lanskoletni nagradenec IVAN OCEPEK iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

EMO 3
sobna peč na olje
3000-4000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 5
sobna peč na olje
5000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 8
sobna peč na olje
7500 kcal/h
z AET prižigalcem

KAMIN EMO 5
sobna peč na premog 5000 kcal/h

1. nagrada
RENAULT 16 TS
2.-26. nagrada
POTOVANJE V TU-
JINO za dve osebi
27.-60. nagrada
IZDELKI „EMO“
Žrebanje meseca
decembra v Beogradu

Na šestih kvadratnih metrih se ne da živeti

Prah, ki ga je med Radovljčani dvignila zadeva Višak—Dežman, je pregost, da bi jasno videli skozenj — Bodo odgovorni kos problemom obeh družin?

V 84. številki Glasa, dne 5. novembra, smo objavili članek „Zakaj nemoč pred nasiljem?“, ki govori o kaznivem dejanju Josipa Višaka iz Radovljice. Le-ta je namreč 28. oktobra s krampom razbil okna in vrata hiše, kjer stanujeta Ana Dežman in njen sin. Razumljivo, da smo nasilje obsodili, saj kam bi neki prišli, če bi vsi lastniki stanovanj, ki imajo težave z najemniki, razdeljali stanovanja. Vendar moramo priznati, da nam ob pisanju omenjenega prispevka ni bilo znano ozadje spora, ki traja že več mesecev in ki mu trenutno še zmeraj ni videti konca. Zato smo pred dnevi obiskali vse prizadete strani, poprosili za mnenje pristojne organe in si skušali ustvariti pravo sliko zadeve Višak—Dežman.

Februarja letos so Višakovi od ŽTP kupili hišo, pravzaprav čuvajnico, zraven proge Radovljica—Lesce. Novi lastnik jo je nameraval kar najhitreje popraviti in usposobiti za bivanje, kajti dvosobno mansardno stanovanje, kjer je do takrat stanovala njegova štiričlanska družina, ne zasluži svojega imena. Toda v dokaj slabo ohranjeni stavbi že več let živi Ana Dežman, ki seveda ni hotela na cesto, saj zakon določa, da ji mora novi lastnik najti primerno bivališče. Višakovi so se znašli pred hudim problemom: Dežmanova in njen sin sta povsem upravičeno odklonila preselitev, kajti podstrešno stanovanje, kamor se pride po lestvi in katerega prostori so brez vodovodne napeljave, je zelo slabo, drugega bivališča pa ji lastnik nekdane čuvajnice ni mogel ponuditi. Hodil je sicer od enega občinskega organa do drugega, prosil, moledoval, vendar brez uspeha. Odnosi med Dežmanovo in Višakovimi so kajpak postajali vse bolj napeti. Zlasti so se zaostriili potem, ko je Višak začel popravljati hišo in graditi prizidek, stanovanjka pa ga je — kot trdi prizadeti — na najrazličnejše načine ovirala. 28. oktobra sta z električarjem namerala pregledati napeljavo v stavbi, da bi ugotovila, kako bi se jo dalo podaljšati do novega prizidka. Dežmanova jima je menda pred nosom zaklenila vrata in odšla od doma. Tedaj so Josipu Višaku popustili živci. Stekel je po kramp in začel razbijati.

Kot smo zvedeli kasneje, je svoje početje kmalu obžaloval in se sam prijavil miličnikom.

Sele po tem incidentu so se odgovorni zganili. Posebna komisija si je ogledala poškodovano hišo, ki ni bila več primerna za bivanje — Dežmanovo so vzeli na stanovanje znanci — pa tudi zidano uto 3 x 2 metra, kamor se je zatekla Višakova družina (prejšnje »stanovanje« so zapustili zato, ker je Ana Višak v šestem mesecu nosečnosti in ne more laziti po lestvah ter vlačiti težkih bremen). Člani komisije so ugotovili, tako kot pred slabim tednom dni mi, da je položaj skrajno kritičen in da bo treba nemudoma ukrepati. Obe strani, zlasti družina Višak — Josip, njegova žena in štiri oziroma dve leti stari deklici — ki se drena v prostoru, kjer moraš, če hočeš odpreti vrata, najprej odmakniti posteljo, sta v obupnem položaju. Ana Dežman je spričo neprestane živčne napetosti vsa nervozna, Ani Višak pa se je zadnje tedne zdravje močno poslabšalo.

Josipa Višaka so medtem obsodili na tri mesece zapora pogojno za dobo dveh let in mu določili rok, v katerem mora popraviti nastalo škodo. Hkrati je ZZZB Radovljica Dežmanovi ponudilo dvosobno stanovanje v bloku, kjer naj bi bivala dokler ne bodo našli dokončne rešitve, vendar je Dežmanova njih predlog odklo-

nila. Prav tako je odklonila preselitev na Jesenice, v stanovanje, ki so ji ga priskrbeli pri Železnici, saj gre za dva pritlična prostora tik ob železniških progah, do katerih je moč priti samo, če srečno prečkaš deset tirov.

Sporu ni videti konca. Z njim si beli glavo zveza borcev, komisija za vloge in pritožbe skupščine občine Radovljica, socialno zavarovanje, advokat Ane Dežman in zadnje dni tudi urad za prošnje in pritožbe pri IS Slovenije. Predsednik slednjega tova Ivanuš meni, da bi zadeva Višak—Dežman nikdar ne dobila tolikšnega obsega, če bi pristojni organi v Radovljici pravočasno ukreпали.

»Nesmisel je, da človek, delavec, ki dolga leta hrani denar, hoteti si kupiti hišo in omogočiti svoji družini dostojno življenje, zaradi neodgovornega odnosa železnice, ki mu proda stavbo s stanovalcem vred, ter zaradi nesposobnosti občinskih služb in drugih organizacij, zabrede v tolikšne težave. Komisija za prošnje in pritožbe pri občinski skupščini Radovljica bi se že zdavnaj morala sestati in sprejeti ustrezne sklepe, vendar tega ni storila. Se več. Ugotovili smo, da od spomladi sem, od dni, ko je bila ustanovljena, njeni člani niso imeli niti enega skupnega posveta. In vendar je problemov, ki bi jih morala obravnavati, v Radovljici več kot dovolj.« (Medtem — 27. novembra — se je komisija na zahtevo urada za prošnje in pritožbe pri IS Slovenije vendarle sestala, toda ne vemo še, kakšne sklepe so sprejeli navzoči — op. p.).

Tudi socialni delavec Jože Rebec iz Radovljice, ki mu je zadeva Višak—Dežman dobro poznana, sodi, da ni pametno zavirati pobudo ljudi, ki si hočejo postaviti lastno hišo, zlasti če gre za delavca. Dobili smo občutek, da imajo vsi odgovorni, ki smo se z njimi pogovarjali, spor Dežman—Višak bolj za socialni in manj za pravni ali politični

problem. Če pa je neka stvar socialna, moramo prizadete stranke »vreči na tehtnico« in začetni presojeti čisto s humanimi, človeškimi očmi. V našem primeru nobena od nasprotujočih si družin nima niti približno urejenih življenjskih razmer. A vendar so Višakovi na slabšem. Kar pogledamo: dva majhna, neprekrbljena otroka, ki bi ne smela stanovati v tesnem, vlažnem, ptičnici podobnem bivališču; žena, spričo nosečnosti, vsakdanjih naporov in rahlega zdravja komajda sposobna za delo; in gospodar, ki so mu večmesečne homatiije zrahljale živce in uničile dober del nekdanjega elana. Ana Dežman, čeprav je že vsa nervozna, in njen 23-letni sin vsekakor laže prenašata trenutne nemogoče razmere. Oba sta odrasla, zaposlena, torej neodvisna drug od drugega. Gledano s te plati se vsekakor ne bo težko odločiti.

I. Guzeli

P. s.: Pred dnevi smo se še enkrat obrnili na skup-

ščino občine Radovljica in povprašali, kaj je v četrtek, 27. novembra, sklenila komisija za vloge in pritožbe. Zvedeli smo, da so prisotni prosili tova Ivanuša, predsednika urada za prošnje in pritožbe izvršnega sveta SRS, ki je bil tudi navzoč, naj zahteva od ŽTP, da bo Dežmanovi — kljub njenemu nasprotovanju — izdal odločbo o vselitvi v ponujeno stanovanje na Jesenicah. Le tako bodo namreč pristojni organi — če bi Višak vložil tožbo — lahko sestavili strokovno komisijo in presodili, ali so prostori ob tirih zares neprimerni. Možno pa je seveda tudi, da so pri Železnici ta čas stanovanje že oddali drugemu kandidatu. V tem primeru naj bi tova Ivanuš izposloval vsaj zagotovilo, da bo zadevo odslej reševal izključno ŽTP, kajti občinska skupščina in družbenopolitične organizacije Radovljica ne vedo več, kako razvozljati zagonečni problem, saj nimajo na voljo niti enega primernega stanovanja.

FIAT ZASTOPSTVO TRIESTE TRST zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: NOVA IN RABLJENA VOZILA, NAMENJENA ZA IZVOZ V JUGOSLAVIJO

Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: ZA GENERALNA POPRAVILA MOTORJEV fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi, št. 26/3, telefon 93-787

Obiščite v Beljaku ESPRESSO-CAFE ROSSIello

Villach — Beljak, Hauptplatz 19

PRODAJA ČOKOLADE, SLAŠČIC IN ŽGANIH PIJAC

Godbenikov ne bo zmanjkalo

Na področju glasbene vzgojno-izobraževalne dejavnosti zavzema glasbena šola na Jesenicah nedvomno centralno mesto. Po eni strani v okviru svojih možnosti vzgaja bodoči glasbeni instrumentalni in vokalni kader, po drugi strani pa z individualnimi in skupinskimi nastopi na raznih koncertih in prireditvah mnogo pripomore h glasbeni reprodukciji v občini in s tem h kvalitetni rasti celotnega glasbenega življenja na področju jeseniške občine.

V letošnjem šolskem letu se je v glasbeno šolo na Jesenicah, ki obstaja že od leta 1947, vpisalo 180 učencev, kar je za 42 manj kot leto poprej. Manjši vpis gre predvsem na račun klasičnih instrumentov. Medtem ko je bilo npr. leta 1961 med drugim na šoli vpisanih 75 pianistov in 49 godalcev, je bilo lani le 30 pianistov in nekaj več godalcev, letos pa samo še 24 pianistov in 29 godalcev.

Kljub slabšemu celotnemu vpisu, je struktura vpisa izredno zadovoljiva, saj je najboljše med gorenjskimi glasbenimi šolami in verjetno tudi daleč nad povprečjem glasbenih šol v Sloveniji. Najbolj seveda preseneča izredno močan oddelek za pihala in trobila (47 vpisanih), kar kaže na to, da jeseniški godbi ne bo zmanjkalo mladih moči.

Po posameznih skupinah glasbil in instrumentih je struktura vpisanih učencev v letošnjem šolskem letu naslednja: na oddelku za pihala in trobila je vpisanih 47 učencev (od tega se jih 12 uči kla-

rinet, 18 blokflavto, 1 oboo in 16 trobila), na oddelku za godala 29 (26 violinistov in 3 čelisti), dalje ima šola 24 pianistov, 38 harmonikarjev, 14 kitaristov, 8 solopevcev, 6 učencev pa se uči tolkala. Razen tega je 9 učencev v pripravnici, 5 pa jih obiskuje samo nauk o glasbi.

Kot pravi ravnatelj šole prof. Ladislav Peternel, ima šola največ težav s prostori, ki so zaradi slabe zvočne izolacije in propustnosti sten neprimerni za poučevanje glasbe. Šola nima podružnic ali oddelkov in celotni pouk poteka v treh učilnicah in pisarni v poslopju gimnazije, kar je premalo, še zlasti, če vemo, da je pouk individualen. Težave pri organizaciji pouka na šoli povzroča še menjavanje pouka na matičnih osnovnih šolah. Na šoli poučujejo 3 profesorji, 2 strokovna učitelja, 3 učitelji in 4 zunanji sodelavci (od teh 3 za trobila in tolkala).

Na šoli je bogata glasbena knjižnica, ki hrani okrog 6000 primerkov notnega materiala.

Šola ima tudi pravo zakladnico instrumentov, ki jih spošaja: 40 violin, 10 violončelov, 4 viole, 3 kontrabase, 5 flavt, 5 klarinetov, 2 fagota, 3 trobente, 2 rogova, 2 trombona, 6 blokflavt, 2 kitari, harmoniko, pikolo, oboo in garnituro bobnov. Sposojevalnina za instrumente je nizka, saj znaša le 5 din na leto.

V okviru šole deluje 21-članski mladinski orkester, 40-članski pevski zbor v pionirski in mladinski sestavi in komorne skupine v raznih zasedbah, kot npr. 2 violini, blokflavta in kitara ali kvartet v sestavi violina, flavta, violončelo in klavir. Prejšnja leta je obstajal tudi simfonični orkester, ki je bil izredno delaven.

Viri finančnih sredstev za osnovno dejavnost šole so isti kot na drugih glasbenih šolah. Del prispeva temeljna izobraževalna skupnost, del pa starši v obliki šolnine. Mesečni prispevek staršev je odvisen od instrumenta, ki se ga učenec uči. Za godala, pihala in trobila znaša 27 din, za klavir in solopetje 31 din, za harmoniko in kitaro 35 din in za pripravnico 10 din. Osebnih dohodkov na šoli so nizki; osnova za izplačilo osebnih dohodkov profesorja je znašala lani 98 tisoč starih dinarjev, medtem ko so znašali poprečni izplačani mesečni osebni dohodki profesorja glasbe za enako razdobje 121 starih dinarjev.

Za letošnje šolsko leto pripravlja šola pestro koncertno dejavnost. V mali dvorani glasbene šole bodo vsako zadnjo sredo v mesecu mali koncerti. Ti nastopi bodo javni prikaz znanja in sposobnosti solistov in glasbenih skupin, ki delujejo v okviru šole. Od decembra do konca aprila bo 30 razrednih produkcij, ki jih bodo učenci in glasbeni pedagogi pripravili za učence iz prvih in drugih razredov osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov v občini. Dalje bo šola organizirala predavanja s področja glasbene ustvarjalnosti v preteklosti pod naslovom »Spoznavanje glasbene umetnosti«. S temi predavanji bi šola že pričela, če bi imela na razpolago primerne muzikologe. Sredi junija bo ob koncu šolskega leta zaključni koncert glasbene šole. V programu dela za letošnje šolsko leto ima šola še snemanje za RTV Ljubljana, sodelovanje na republiških glasbenih revijah, raznih prireditvah in proslavah ter sodelovanje in pomoč pihalnemu orkestru jeseniških železarjev, zlasti v obliki vzgoje mladih kadrov.

Nekaj najbolj nadarjenih učencev se vsako leto po končanem šolanju na nižji stopnji odloči za poklicni študij glasbe. Tako se trenutno 11 bivših učencev jeseniške glasbene šole izobražuje na zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani, dva sta na akademiji za glasbo in eden na pedagoški akademiji v Ljubljani.

D. Stanjko

Ob 20-letnici kulturnega doma v Mošnjah

110 premier v dvajsetih letih

V Mošnjah pri Radovljici so minulo nedeljo počastili delovni jubilej tamkajšnjega kulturno-prosvetnega društva SVOBODA. Slovesnost ob 20-letnici mošenjske kulturne organizacije so združili s praznikom republike. Na svečani prireditvi so razvili nov društveni prapor, v slavnostnem sporedu pa so nastopili domači kulturniki, nadalje komorni moški pevski zbor iz Radovljice ter godba na pihala in folklorna skupina iz Gorij. Predstavniki ZKPO Radovljica so prizadevni ter uspešni kulturni organizaciji izrekli priznanje za njihovo 20-letno delovanje. Predsednik društva IVAN KOROŠEC in tajnik FRANC PAVLIN pa sta na svečanosti prejela spominska odličja za njuno dolgoletno vodenje kulturnega življenja v tem kraju.

Dvasetletno obdobje kulturnega dela v Mošnjah dokazuje, kako bogata in nepretrgano povezana so bila prizadevanja posameznih aktivnih kulturnih delavcev: režiserjev, igralcev in organizatorjev, in kako neprecenljivo dragocen je bil njihov delež v celotni kulturni podobi kraja. Po zaslugi posameznikov in društva kot tudi delovnih skupin kot celote je občinstvo v tem obdobju lahko spoznalo dragocene

vrednote odrske umetnosti in književnosti. V teh naporih mošenjskih kulturnikov je bilo še posebej uspešno dramsko amatersko delo, saj so v razdobju dvajsetih let naštudirali pod vodstvom domačih režiserjev 110 (sto-deseť) premier. To pa je presenetljiv podatek, če pomislimo, da so jih pripravili za oder domači igralci v svojem prostem času brez kakršnega koli drugega plačila kot je to hvaležnost občinstva, ki je s svojim zanimanjem spodbujalo domače ustvarjalce k delu. V tem času so zabeležili nad 380 različnih prireditev. Kolikšen je bil pri tem delež posameznikov, naj nam pove podatek, da je ena režiserka naštudirala z igralci kar 26 premier; ali drug primer, da je igralka nastopila na 70 predstavah v različnih vlogah. — Celotno delavnost društva v 20 letih zelo nazorno prikazuje posebna razstava, ki so jo pripravili ob praznovanju.

Prebivalci Mošenj so največ z lastnimi silami in sredstvi zgradili pred 20 leti tudi kulturni dom, v katerem imajo dovolj prostora vse družbenopolitične organizacije ter kulturno in športno društvo. Lani pa so dom dokončno uredili in dogradili.

J. Bohinc

»Cena« Arthurja Millerja

Mestno gledališče ljubljansko bo v torek, 9. novembra, gostovalo v Radovljici z delom ameriškega dramatika Arthurja Millerja CENA. To bo predstava v okviru rednega abonmajskega programa

gledaliških predstav, zadnja v tem letu.

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Radovljica že pripravlja nov program gledaliških in drugih prireditev v letu 1970.

J. B.

TRZIC — Končan je jubilejni X. pionirski foto, razstava, ki jo je organizirala komisija pri foto-kino zvezi Slovenije in na kateri so prikazali 631 del pionirjev-fotoamaterjev iz vse republike. Strokovna komisija je izbrala 138 najboljših posnetkov in avtorjem podelila nagrade. Prvo mesto in zlato plaketo Janeza Puharja za posamezno sliko je osvojil Zoran Hochtatter (Grafika), srebrno plaketo Boris Cerle (Smučarji), bronasto pa Polde Malči (Nemo opazovanje). Prvo nagrado za najboljšo celotno zbirko fotografij so prisodili Borisu Cerletu, drugo Andreju Zmitku in tretjo Simonu Pfajferju.

JESENICE — V mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah te dni razstavljajo svoja dela člani likovne sekcije Dolik. Razstavo so odprli ob dnevu republike. Obiskovalci si lahko ogledajo 31 slik petnajstih avtorjev. Dela je izmed kopice podobnih izbrala posebna žirija. To je letos tretja kolektivna razstava jeseniških amaterjev na domačih tleh, gostovali pa so tudi že v Sošanju.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava akad. kiparja Janeza Boljke.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in razstava Socialna tematika v predvojnem slikarstvu Ljuba Ravnikarja. V II. nadstropju je odprta etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji v isti stavbi razstavlja mojster — umetni kovač Joža Bertoncelj, v kleti pa slikar Goce Kalajdzinski.

S kitaro do denarja, z denarjem do barv in papirja

Mladi grafik Nejc Slapar o sebi in svojih likovnih načrtih

Tiho, skoraj neopazno so pred slabim mesecem v kletnih prostorih Prešernove hiše odprli razstavo desetih grafik mladega kranjskega slikarja Nejca Slaparja. Z njo se je 24-letni študent gradbeništva prvič predstavil javnosti. Kdo ve zakaj likovni poskusi »začetnikov«, ki včasih niso tako začetniški, med ljudmi — in celo med rednimi obiskovalci galerij — ne vzbujajo zadostne pozornosti. In vendar je vmes dostikrat marsikaj originalnega, smelega. To bi lahko rekli tudi o ciklusu Slaparjevih del. Samosvoja so, nekaj posebnega. Avtor, nagnjen k abstrakciji, gradi izključno le na barvnem efektu, na kombinacijah različnih ploštev, ki kot celota delujejo zelo skladno, urejeno. Vsebinska plat ni važna, očitno mu gre zgolj za vizualni vtis. Sam pravi, da zasleduje kompozicijo in ravnotežje.

»Od kdaj se ukvarjam z likovno umetnostjo? Risati sem začel že v osnovni šoli, največ so mi dala dijaška leta oziroma akademski slikar Aladin Lanc iz Kamnika, kjer sem obiskoval gimnazijo.«

Slaparju je slikarstvo, zlasti grafika, kaj kmalu postalo strast. Navduševali so ga vsi najnovejši poskusi na tem področju, budno je zasledoval razvoj in pota likovne umetnosti v svetu. Njegov vzor, kot trdi, sta surrealista Dalí in Mireau.

»Od domačinov mi je pomagal zlasti H. Marchel. Bil je mentor te moje prve samostojne zbirke grafik.«

Slapar bi rad razstavljal tudi drugje, v Škofji Loki ali Trzinu, na primer. Morda se mu bo želja izpolnila. Na upravi radovljiškega gradu, osrednjega likovnega paviljo-

na v mestu pod Jelovico, so slikarju že obljubili prostor. Radovljičani si bodo njegova dela lahko ogledali januarja prihodnje leto.

Nejč, kot ga kličejo prijatelji in znanci, trenutno nima dovolj sredstev, da bi lahko intenzivno nadaljeval s slikanjem. Barve in papir so drage, denarja pa študentom vedno primanjkuje.

FILM

Težko je sedaj po uspešnem predvajanju vabljenega GRAND PRIXA pridobivati gledalce za filme, ki najbrže ne bodo vzbudili večje pozornosti. Naj se še enkrat povrnemo k Grand Prixu. Ogledalo si ga je do sedaj prek pet tisoč pozornih obiskovalcev. Številka je za Kranj izredno visoka, prav tako je bil izdaten tudi finančni obračun. Kot kaže so ljudem všeč tako imenovani »spektakli«, v katerih je privlačnih dogajanj na pretek. Tudi Jugoslovani smo izdelali podoben film — BITKO NA NERET. VI, ki že vžiga pri gledalcih doma in v tujini. To se pravi, da so bleščeče narejeni filmi ob znamenitih obrazih še vedno najmodobnejši. V Kranju si že lahko ogledamo barvne lepake o našem že sedaj legendarnem »spektaklu«. Po besedah direktorja kinematografskega podjetja ga bomo videli čez mesec dni. Tokrat bomo zagotovo vsi šli v vrsto za vstopnice. Samo, da ne bodo predrage! Dolgujemo še samo nekaj besed o prihodnjem sporedu. Po bežnem pregledu programa ne bo velikodostotno mikaven. Vsi trije filmi so ameriški NEPREKOSLJIVI, DOLINA LUTK in CENA MASČEVANJA. Prvega je režiral znani italijanski režiser Alberto Latuada. Govori nam veselo in simpatično o vohunu, ki se spretno izmikava vsem pastem in nam nazorno pokaže, do kod sega neumna nezaupljivost med ljudmi. V Dolini lutk spoznavamo bolj ali manj častihlepno ljudi. Potegujejo se za gledališko veljavo, slavo in denar. V takih zgodbah je vedno mnogo iztirjencev. Tudi v tem filmu je precej razočaranih in obupanih. Ustvarjalci tega posnetka so se potrudili in pokazali kar se da grobo sliko življenja, ki se mu mnogo ne morejo in ne smejo izogniti. Cena masčevanja je film o človeku, ki ga bogastvo ne osreči, nasprotno boriti se mora za svoj težko priborjeni denar. V tej napesti kavbojki se srečujemo z najtemnejšimi človeškimi strastmi. Po zvrsti so si filmi različni.

Upajmo, da bodo tudi gledalci po svoje spoznali njihove slabosti in vrline.

B. Č.

»Igram kitaro pri ansamblu radia Trzin. Zadnje mesece gostujemo na Šmarjetni gori. Kar dobro zaslužim in upam, da si bom kmalu opomogel. Ne, študij ob tem prav nič ne trpi.«

Slapar je poln novih načrtov. Zadnje mesece se nav-

dušuje nad »pop« grafiko mladih ameriških umetnikov, ki si naglo utira pot v slikarske galerije po svetu. Rad bi pripravil samostojno razstavo in upa, da bo katera od gorenjskih likovnih hiš pokazala razumevanje ter mu odprla vrata.

I. Guzelj

V nedeljo, 7. decembra, bo ob 10. uri v prostorih kranjske gimnazije ustanovna skupščina literarnega kluba Kranj. Vabljeni so vsi, ki se ukvarjajo z literarnim ustvarjanjem in so pripravljeni sodelovati pri delovanju in oblikovanju literarnega kluba.

Erich von Däniken je prepričan, da so naše prednike obiskala bitja z drugih planetov, iz drugih sončnih sistemov — in sicer ne enkrat!

V svoji knjigi izživa strokovnjake, naj se vnovič, brez predsodkov lotijo egiptovskih piramid, starih ameriških kultur, jamskih slikarjev, velikih epov, biblije in podobno.

Vprašanja strokovnjakov so neposredna: Odkod v votlinah Kohistan skice, ki kažejo položaj zvezd pred 13 000 leti? Odkod je bila Sibircem že zdavnaj znana tehnika zmrzovanja? Odkod galvanske baterije v Bibliji? itd.

SPOMINI NA PRIHODNOST

pomenijo po Pasternakovem »Doktor Živago« največji uspeh na mednarodnem knjižnem trgu.

Knjigo lahko naročite v vseh knjigarnah, pri poverjenikih in zastopnikih založbe ali pa pri Oddelku za direktno prodajo založbe Mladinska knjiga v Ljubljani, Titova 3 s priloženo naročilnico.

NAROČILNICA G - 2

Ime in priimek

Natančen naslov

Poklic

Nepreklicno naročam knjigo SPOMINI NA PRIHODNOST.

Ceno 40 dinarjev bom plačal(a) — naenkrat — v dveh zaporednih mesečnih obrokih po 20 dinarjev — takoj po prejemu računa in položnic na tekoči račun Mladinske knjige v Ljubljani 501-1-30/1.

(Neustrezno prečrtajte!)

Datum

Podpis

Jezik ni kar tako

V devetih mesecih letos je bilo na Gorenjskem veliko več nočitev kot v istem obdobju lani.

V letošnjih devetih mesecih je bilo na Gorenjskem veliko več prenočitev kot v enakem lanskem obdobju.

Na lastne stroške je šel v zapadno Nemčijo.

Na svoje stroške je šel v Zahodno Nemčijo.

Zaprepaščen je bil zaradi takšnega odgovora.

Takšen odgovor ga je zbeegal.

Prireditelji so bili presenečeni nad tako slabo udeležbo.

Prireditelji so bili zaradi slabe udeležbe, razočarani.

To blago ni zanič. (V programu, da je slabo).

To blago je zanič.

Oglejte si močnejše tiskane besede in popravljene stavke.

Na Kanarske otoke

Z uvedbo svobodnih luk na Kanarskih otokih je Španija v bližnji preteklosti naredila odlično gospodarsko in politično potezo. Prodaja pogonskih goriv pod najugodnejšimi pogoji in izvoz južnega sadja je poleg bliskovitega razmaha turizma prinesla španskim kolonijam nesluten gospodarski vzpon in naraščajočo strateško pomembnost. Izgradnja sodobnega cestnega omrežja in mnogoštevilnih hotelskih zgradb je pritegnila na otoke množico tujih investitorjev. Zanimiv je podatek, da je celotno pristanišče Santa Cruz zgrajeno z jugoslovanskim cementom. Za elastične gospodarstvenike z vseh kontinentov so in bodo še lep čas Kanarski otoki obljubljeni dežela. Promet na velikih, sodobnih letališčih je iz dneva v dan gostejši. Jekleni ptiči najrazličnejših letalskih družb so samo v letu 1969 prepeljali preko 3.000.000 turistov z vsega sveta v deželno večno pomladi. Zaradi zdravilnega vpliva zraka in vode romajo sem bolniki z okvarami mišic in okostja in astmatiki.

Razlika med najvišjo prečno temperaturo ozračja znaša samo 7°C med najtoplejšim in najbolj hladnim dnem v letu, srednja temperatura morske vode pa ima zaradi vpliva morskih tokov poleti 22°C. Na vremenske razmere ne vpliva samo ugodna lega otokov in pasatni vetrovi, temveč tudi višinska razlika med dolinami in vrhovi. Kot darilo narave je na otoku tudi edinstveni vodni rezervoar. Se delno živi vulkan ima zvezo z morjem in morska voda se zaradi visoke temperature v notranjosti ognjenika destilira. Vodni hlapi se vsedajo na stene in ohlajeni pritekajo na dan kot najboljša pitna voda in voda za namakanje zemljišč. Kanarski otoki spričo vseh teh odlik upravičeno in s ponosom nosijo ime »Otoki sreče«. Žal pa strokovnjaki ugotavljajo, da atmosferske razmere niso več take kot nekoč. Atomske poskusi in vedno pogostejše izstrelitve raket v vesolje rušijo naravno ravnotežje v ozračju. Nekateri navali toplote poleti

in močni vetrovi, ki nosijo pesek iz Afrike, pretijo uničiti harmonično ravnotežje, ki je vladalo v deželi večne pomladi. Koliko časa je »Otokom sreče« še odmerjenega, koliko usojenega drugim celinam, narodom, človeštvu, preden ga bodo dokončno uničile razdiralne sile, ki pretijo ugonobiti naš planet? A pustimo črne misli ob strani. Še dehti cvetje, še se košatijo lovor, pinije, palme. Še rodijo banane trikrat na leto in pomaranče vabijo, da jih morda prvič v življenju utrgate z drevesa.

Zatopljeni vsak v svoje misli opazujemo lepo cvetoče velike kaktuse ob poti. Plan-taže sladkornega trsa se menjavajo z nasadi paradiznika in njivami krompirja, o katerem trdijo, da ima izredno prijeten okus. Svojestven čar daje pokrajini tudi morje s peščinami, na severu črnimi od ognjenškega peska, na jugu zlato rjavimi. Z višine 3717 metrov kraljuje nad pokrajino Pico de Teide, katerega teme je pozimi pokrito s snegom. Lepe široke ceste vodijo skozi rodovitne doline, se vzpenjajo po pobočjih skozi dehteče, vlažne gozdove, vodijo na meglena sedla. Asfaltni trak se prebija skozi metrske sklade lave, prekrite z raznobarnim pepelom, peskom in votličem. Ta pokrajina se ne da primerjati z nobenim delom sveta na našem planetu. Iz rodovitnih dolin kipe v višino rdečkaste, robate kope ognjeniških žrel, od katerih so nekatera še delno živa. Otok Tenerife je miniaturni kontinent, edinstvena celina, ki so jo neznane sile vrgle z morskoga dna pod modri nebesni svod. Kjer so dani pogoji, življenje kipi od energije, ki jo črpa iz rodovitnih ognjeniških tal, iz obilne vlage, polzeče iz slehernega vlakna bohotnega zelenja.

Najzanimivejši je naravni park Las Canadas v bližini najvišjega vrha na otoku Pica de Teide. Že pred časom so začeli nanj graditi žičnico, vendar so delo iz nepojasnjenih vzrokov ustavili. Veliki kolobarji kabla in nekaj drugega materiala za gradnjo

žičnice sameva ob vznožju ognjenika. Kameniti balvani čudnih, grozljivih oblik leže razmetani po pokrajini, ki je prej podobna lunini kot zemeljski površini. Tem bolj nas začudi, ko vidimo tu uniformirane kriminaliste, sodobno opremljene in posebno šolane za lov na kriminalce, ki bi si tu želeli poiskati zatočišča. Pripovedujejo, da se je lov na človeka doslej še vedno končal v dveh dneh v korist policije.

Na otoku pa gojijo tudi lov na zajce, ki niso doma na otoku, ampak so »uvoženi«. V senci velikih pinij so postavljena velika kamenita ognjišča za peko jedil na žaru. Zraven so zajetja hladne pitne vode. Še verjetneje pa vodo uporabljajo za hlajenje dobrega vinca, pridelanega v domačih vinogradih. Ko zapade sneg, cesto orjejo in tako omogočijo pristop do mrzle snežne odeje onim, ki so se naveličali večne pomladi.

Ob povratku se ustavimo še v malem gostišču, da pojedemo opoldanski obrok. Na kameniti vzpetinici ob cesti opazimo dva otovorjena oslička v družbi suhljatega psa, oteženega z debelo vrvjo. Ta kuža je pravi lepotev v primeri s psi, ki smo jih videli v pristanišču in po dvoriščih blizu mesta. Če pomislimo, da so Kanarski otoki dobili ime po psih in ne po kanarčkih, kot se zmotno misli, bi otočani res morali nekaj storiti za regeneracijo neprijaznih, trebušastih nestorov s podganjim repom. Če je šel kdo na otoke gledat kanarčke in namesto njih videl le grda ščeneta in nobenega kanarčka, je moral biti pošteno razočaran.

Med vožnjo v pristanišče nam je vodnik, rojak iz Zagreba, ki živi tukaj, pripovedoval o posnemanju vredni potezi španske vlade. V letošnjem letu so na stroške države povabili na brezplačen štirinajstdnevni obisk izseljence, ki so pred leti trumoma zapuščali domovino. Ljudje, ki so po dvajsetih, tridesetih ali več letih zopet stopili na domačo zemljo, so v solzah poljubljali rodno grudo. Mnogo povratnikov se ni več vrnilo v tujino.

Vodnik nas je opozoril tudi na številna šolska poslopja za pouk osnovnošolcev. Presenetile so nas mnoge posebne šole za pouk mentalno zaostalih otrok. Pretežno vsi otroci iz mešanih zakonov med črnici in domačini so defektni in postajajo breme in problem za državo. V bližini pristanišča ležeče mesto La Laguna se ponaša z univerzo, katedralo, znamenito cerkvijo La Concepcion, dvema samostanoma in mnogimi palačami.

Ani Bizjak

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

RAZPISUJE

PROSTI DELOVNI MESTI

1. gozdarja - manipulanta 2. prodajalca v trgovini

na Češnjici za 4 ure dnevno

Pogoji pod 1. se zahteva srednja gozdarska šola ali nižja strokovna izobrazba z ustreznimi praksami

pod 2. se zahteva šola za prodajalce.

Nastop dela na navedenih delovnih mestih je možen takoj ali po dogovoru.

Pismene prijave sprejema uprava zadruga do 16. decembra 1969.

obogatite praznike
s skodelico

MERX KAVE

KADROVSKA KOMISIJA KŽK
OBRATA KLAVNICE KRANJ

razglaš

naslednji prosti delovni mesti:

1. komercialista obrata

2. referenta

za obračun poslovalnic

Poleg splošnih pogojev za sprejem na delo se zahteva:
pod 1. a) visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri — b) srednje strokovna izobrazba s 5-letno prakso

pod 2. popolna srednje strokovna izobrazba s 5-letno prakso na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Kandidata bosta sprejeta na delo za nedoločen čas in bosta delo nastopila takoj.

Ponudbe naj kandidati pošljejo čimprej na naslov KŽK Kranj, obrat Klavnica, Maistrov trg 7.

Razglas je veljaven do zasedbe delovnih mest.

LAS PALMAS

TAPETNIŠTVO RADOVLJICA

vam strokovno
in po konkurenčnih cenah

obloži tla z najlonskimi
tapisom preprogami. Po-
lagamo vinas, topli pod,
podolit, tehnolit. Izdeluje-
mo in montiramo sobne
in okenske zavese vseh
vrst

Po naročilu opravljamo
vsa tapetniška dela.

Lastna zaloga
najlon tapisom preprog.

Žito in met

SENTA

skladišče Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-853
(bivši Exoterm)

VAM NUDI:

- najkvalitetnejšo moko
vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živinskih
krmlj po zelo ugodni
ceni

Tatjana Panjek —

NAJVEČJA ZALOGA
zidnih tapet
odlične kakovosti

TRST

Via Mazzini N. 7/5,
telefon N. 37-636

KAVA
užitek

»Ameriški vojaki so krat-
ko in malo streljali s puška-
mi M-16. Streljali so tudi
na ljudi z minometi M-79.
Kar naprej so streljali v lju-
di. Živo se spominjam mo-
ža, ki je šel proti nam. V
eni roki je držal majhnega
otroka, v drugi pa še ene-
ga otroka. Vsi trije so nas
zagledali in prosili za mi-
lost. Dekletce je dejalo po
angleško: »Ne, ne.« Potem
je nenadoma zaregljal rafal
in vsi trije so bili pokoše-
ni. Neki vojak je ustrelil žen-
sko in potem so vsi ciljali v
njeno glavo in hkrati ustre-
lili. Drobci kosti so leteli
po zraku...«

To je samo eno izmed pri-
čevanj o pokolu v vietnam-
ski vasi Song Mi (vojaški
fotoreporter Ronald Haebler-
le). Pričevanja se niza, od-
kar je pred nekaj dnevi biv-
ši vojak, ki je služil v eni
izmed treh čet krivih za
pokol v tej vasi poslal pi-
smo predsedniku Nixonu, se-
natorjem in urednikom ča-
sopisov. V teh pismih je
natanko opisal, kako so tri
ameriške čete pod poveljst-
vom kapetana Medine in po-
ročnika Williama Calleya po-
bile vse vaščane v tistem
»gnezdu«, vasi Song Mi.

Potem se je v ZDA in po
svetu sprožil plaz resnice,
ki je tako strašna, da je za-
čel tudi zahodni svet pri-

merjati ameriško bojevanje
v Vietnamu z nacistično pra-
kso streljanja talcev in po-
žiganja vasi in »likvidacije«
celih naselij v drugi svetov-
ni vojni. Za zdaj so napo-
vedali obravnavo samo proti
poročniku Calleyu, čeprav je
bil njegov predstojnik, kape-
tan Medina, takrat v viet-
namski vasi in bi bil lahko
preprečil pokol, če bi hotel.

Pred tem velikim odkrit-
jem so obtožili v ZDA osem
oficirjev in vojakov »zelenih
baretk« (posebnih oddelkov
za vojskovanje proti partiza-
nom), da so hladnokrvno
umorili domnevnega južno-
vietnamskega dvojnega agen-
ta. Postopek proti tem lju-
dem je osebno ustavil pred-
sednik Nixon, da ne bi pri-
šli na dan nekateri nečedni
posli centralne obveščeval-
ne agencije (CIA).

V začetku novembra letos
je revija »New Yorker« obja-
vila v skrajšanem obsegu
knjigo Daniela Langa, ki pri-
poveduje resničen dogodek.
Pred tremi leti je pet ame-
riških vojakov ugrabilo viet-
namsko dekle. Štirje so jo
poslili in so jo potem, da ne
bi prišel njihov zločin na
dan, živinsko umorili.

Toda v obeh primerih so
bile žrtve posamezniki, med-

Song Mi

tem ko je naslednje odkrit-
je postavilo ameriško in sve-
tovno javnost pred dejstvo,
da so Američani v Vietnamu
zmožni takšnih zločinov, ka-
kršne so počenjali nacisti in
kolonialni vojaki v najbolj
črnih obdobjih kolonializma
in v času, ko so si kolonial-
ne sile za zadnimi močmi
prizadevale, da bi obdržale
svoje kolonialne posesti.

Ameriška javnost je prepa-
dena. Celo tisti, ki zagovar-
jajo ameriško »navzočnost«
v Vietnamu (»Mar ne
branimo tam svobode viet-
namskega ljudstva in ves
svobodni svet pred komuni-
stično nevarnostjo?«), so mo-
rali pogledati dejstvom v
obraz. Ameriški tisk in te-
levizija v zadnjih dneh ne-
nehno objavlja dodatne po-
datke in pričevanja o poko-
lih v Vietnamu. Nasprotni-
ki vojne v Vietnamu so do-
bili v teh odkritjih močnega
zaveznika v svojem boju.
Predsednik Nixon je ukazal
preiskavo.

Pentagon, ki je najbolj
prizadet, je nemudoma spo-
ročil, da se je začela preiska-
va proti poročniku Calleyu,
a ne tudi proti kapetanu
Medini in kakemu višjemu
oficirju. Tisk je že pove-
dal, da je poročnik Cal-

ley zelo »majhna riba«. Očl-
tno je, da poskuša Pentagon
zvaliti vso odgovornost za
pokol v vasi Song Mi na to
»malo ribo«.

Hkrati se je začela ofenzl-
va tistih, ki bi radi to »za-
devo« čimprej spravili s sve-
ta. Ministri, senatorji, odvet-
niki, sodniki in drugi zdaj
zahtevajo, da je treba ne-
mudoma prenehati z navaja-
njem novih podatkov o ame-
riških zločinih v Vietnamu,
češ da to zastruplja ozračje
in moti priprave za objektiv-
no in pravično obravnavo
proti poročniku Calleyu.

Vendar teh strahot ni mo-
goče počlačiti. Bruhile so
na dan kakor vulkan in pre-
tresle Ameriko in svet. Po-
stale so pretresljiv opomin
za Ameriko in za svet, da
vojna spreminja ljudi v po-
šasti.

Ljudje in dogodki

Dnevno z letalom 100 prašičev za Nemčijo

Jeseničan Albin Pibernik je
že 21 let pilot. Bil je na vseh
kontinentih razen Avstralije.
Videl je veliko sveta in pre-
peljal precej potnikov z le-
talom. V pilotski karieri pa
je novembra letos dosegel
svojevrstni rekord. Z letali-
šča Brniki je na letališče v
Berlinu prepeljal prek 5000
plemenskih svinj in nekaj
sto merjascev. Prašiče je pre-
važal z letalom INEX-
ADRIA-AVIOPROMET znan-
ke CARGO DC-6. Sicer to le-
talo lahko prevaža 100 potni-
kov, tokrat pa so ga preure-
dili za prevoz svinj v Ber-
linu.

Marsikdo je morda ta do-
godek opazoval na televiziji.
Za tiste, ki televizijske od-
daje niso gledali, pa velja
naslednje pojasnilo:

Agrokombinat Emona je
zgradil v Vzhodni Nemčiji
veliko farmo za vzrejo pra-
šičev. Po pogodbi bo Emona
farmo napolnila z 9000 ple-
menskimi svinjami in z več
sto plemenskimi merjasci.
Večina svinj, ki so jih že pre-
peljali v Berlin, je bila že
oplenjena, druge svinje pa
se bodo na novi farmi. No-
vembra letos so z letali na
berlinsko letališče prepeljali
5300 plemenskih svinj, 4000
svinj pa bodo prepeljali mar-
ca prihodnjega leta.

Vsak dan na letališče pri-
peljejo okrog 100 prašičev in

jih vkrcajo v letalo. Delavci
Agrokombinata so imeli v ro-
kah električne aparate na ba-
terije. Z električnimi sunki
so prašiče usmerjali v letalo,
kajti za prašiče je bil vstop
v letalo neprijeten in »skriv-
nosten«.

Na letališču sem srečal di-
rektorja Agrokombinata
Emona. »Zakaj ste se v pod-
jetju odločili za prevoz pra-
šičev z letalom?« je sledilo
vprašanje.

Direktor je pojasnil, da bi
za 5300 prašičev potrebovali
velik transport. Če računamo
stroške krme med potjo, skr-
bi za vodo in čistočo, boja-
zen za okužbo, stroški za
spremstvo, potem je račun
na dlani.

Letalo s 100 prašiči je vsak
dan okrog ene ure popold-
ne vzletelo z Brnikov, v le-
talu pa sta bila samo dva
pilota in mehanik. Čez dve
uri je bilo letalo na berlin-
skem letališču. Tam so s to-
vornjaki že čakali delavci
Agrokombinata, ki delajo na
farmi v Nemčiji. Farma je
okrog 60 km proč od Berli-
na. Do tja so jih prepeljali s
tovornjaki. Tako je odpadla
vsaka skrb za krmo, čistočo,
spremstvo, vodo ipd. Letalo
ki je popoldne vzletelo z Br-
nikov, se je zvečer že vrnilo.
Naslednji dan pa so spet
vzleteli, vse dotlej, dolter

niso prepeljali 5300 plemen-
skih svinj.

Pibernik mi je povedal, da
so se prašiči v letalu takoj
ulegli, ko je vključil motor.
Mirno so ležali vse do Berli-
na. In letala skoraj sploh ni-
so onesnažili. Verjetno iz
strahu. Povedal je tudi, da
so prašiči občutljivi na viši-
no in spremembo temperatu-
re, zato letalo, ki sicer nor-
malno leti na 4 do 5 km viši-
ne, je s prašiči letelo le dva
kilometra visoko. Do Berli-
na je letalo potrebovalo dve
uri vožnje.

V Agrokombinatu Emona
letno vzredijo 50.000 prašič-
ev, od tega 10.000 za plem-
e in 40.000 za klavnico.

Pogodbo o prodaji plemen-
skih svinj Vzhodni Nemčiji
so podpisali že pred dvema
letoma, zato cene morda niso
najbolj ugodne, ker so v se-
danjih razmerah cene na sve-
tovnem trgu višje. Kljub te-
mu so v Agrokombinatu
Emona zadovoljni. Za prašiče
pod 80 kg je bila ne glede
na težo (na težo pod 80 kg)
določena enotna cena 103 do-
larje. Za prašiče nad 80 kg
je bila določena enotna cena
140 dolarjev, cena za merjas-
ce pa je bila 240 dolarjev.
Piloti pravijo, da v Evropi
verjetno še nobeno podjetje
ni z letali prepeljalo toliko
prašičev v drugo državo kot
Emona.

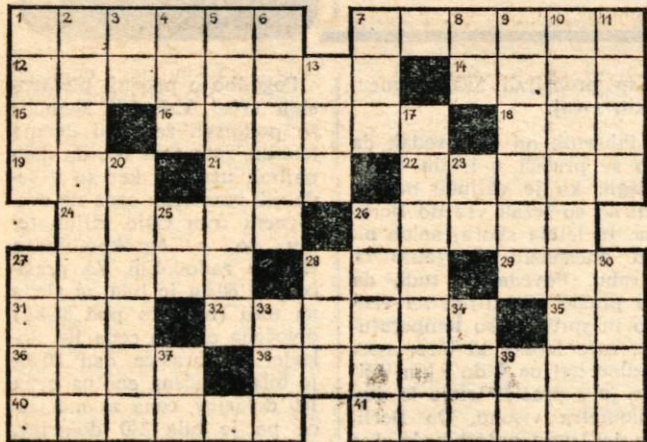
J. Vidic

— Torej, gospa, kaj je narobe v vašem zakonu?

VODORAVNO: 1. znamka hladilnikov, ki jih izdelujejo v Črni Gori, 7. obrok izdaje vrednostnih papirjev, 12. del podloge za obleko, 14. človek v zgodnji mladosti, 15. začetnici pred leti umrle slov. pesnice, 16. največja puščava na svetu, 18. podvodna skala, 19. pravo ime starejše slov. filmske igralka (Kravanja), 21. afriški pič z okrnjenimi krili, 22. okrajšano ime za transformator, 24. drevored, 26. nekdanje prisilno delo za graščake, 27. neprijeten okus, 28. predujem, 29. velepodjetje za pridobivanje nafte v Jugoslaviji, 31. organ vida, 32. poudarek, naglas (slovnično), 35. 4 in 21. črka abecede, 36. žival naših gozdov, ki daje lepo kozuhovino, 38. ruski književnik in diplomat moldavskega porekla, pisal satire proti neumnosti in neznanju (Antioh Dimitrijevič, 1708 do 1744), 40. kar se od sveče nakaplja, 41. lužice.

NAVPIČNO: 1. gorske ptice ujede, 2. veliki sovjetski filmski režiser in igravec, ki sodeluje v filmu Bitka na Neretvi, 3. ameriška kratica za »vse v redu«, 4. nemški spolnik, 5. vrsta jabolka in hruške, 6. manjši otok v Havajskem otočju, 7. himalajska koza, 8. latinski predlog, 9. sorodniki po bratih in sestrah, 10. najboljši gorenjski športnik za 1969 po anketi Glasa (Peter), 11. tovarna v Celju, 13. železnik, 17. glavno mesto zvezne države ZDA Georgije, središče trgovine in industrije, 20. tovarna čevljev na Gorenjskem, 23. kem. znak za radij, 25. enaka soglasnika, 26. vodja pandurjev za časa Marije Terezije, 27. tovarna usnja v Domžalah, 28. srbsko moško ime, 30. mestece v Italiji ob Jadranski obali pri Pešcari, 33. kratica najdražje organizacije v ZDA (tri enake črke), 34. kratica za »telefonski«, 37. ameriška časopisna agencija, 39. osebni zaimek.

Mejni prehodi na Gorenjskem v številkah

V letošnjih devetih mesecih je prešlo mejne prehode na Gorenjskem več kot 7 milijonov potnikov s potnimi listi, kar je za 28 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Povečal se je tudi maloobmejni promet, in sicer za 13 odstotkov. Mejo je prešlo 1 milijon 800 tisoč motornih vozil ali skoraj 40 odstotkov več. Prav tako se je povečalo tudi število prehodov potniških vlakov.

Zmanjšalo pa se je število potnikov, ki so potovali čez mejo z letali. Mejo je prešlo 42.000 potnikov ali za 11 odstotkov manj kot lani. Domačih letal, ki so prileteli in odleteli z Brnikov, je bilo 452 ali 60 več kot lani, medtem ko se je število tujih letal zmanjšalo od 794 lani na 728 letos.

B. Blenkuš

KRVOSES¹²

»Kaj pa imajo vaši osebni podatki opraviti z najdbo trupla? Povedali boste samo kraj, kjer leži. Za policijo je vendar truplo glavno. Za vse na svetu pa ne povejte svojega imena in pa točno si zapišite čas, kdaj ste telefonirali.«

»In to, če zamolčim kdo sem, ali ni to...?«

»To bi bilo sporočilo, ki bi vas utegnilo spraviti v škrinice. Svojega imena vam ni treba povedati niti če ste za pričo.«

»Prav, ravnala se bom po vaših navodilih?«

»Prosim, storite tako!«
Ko je Elza Griffin zapustila pisarno, je Della Street pogledala Masona. »Zdi se mi, da bi zdajle močna kava ne škodila.«

»Da, naročite, naj prinesejo kavo in klobasice z gorčico.«

Della Street se je smehljala. »Drugace sva vedno lahko odšla v kak lokal in se mastila z zrezki, medtem ko je moral Pavel Drake ob hrenovkah čepeti v pisarni. Tokrat pa sva se ujela tudi midva. Jed bom naročila po telefonu iz bifeja.«

»Oh, Della, pojdite še po termovko v knjižnico in naj še njo napolnijo s kavo. Ostati bova morala pač vso noč pokonci.«

6.

Okrog ene ponoči se je na vratih, ki so vodila iz veže v Masonovo pisarno, oglasilo značilno trkanje Pavla Drakeja.

Della Street mu jih je odprla in ga spustila noter.

Drage se je vrgel v obširni naslonjač, namenjen klientom, zavzel svoj priljubljeni položaj tako, da je položil obe nogi prek naslonjala, in dejal: »Odslej naprej bom spet ostal v svoji pisarni, Perry. Moji ljudje so na poti. Najbrž te že razganja radovednost, kajne?«

»Proži že torej!«

»Torej — umorjenec je Binnay Denham. Nihče menda nima niti pojma, kaj je bil njegov poklic. Skupno z nekim moškim, Harryjem Elstonom po imenu, je imel tesor pri neki banki, ki je noč in dan odprta. Včeraj zvečer, okrog trideset na deset je prišel Elston v banko in šel k tesorju. S seboj je imel aktovko. Nihče ne ve, ali je kaj vložil v tesor ali je vzel kaj iz njega. Policija je zdaj tisto reč zapečatila, jutri zjutraj pa jo bodo uradno dali odpreti. Toda nekaj grem staviti, da ne bodo v tesorju našli ničesar.«

Mason je pokimal.

»Razen tega pa Denham, kar je zelo čudno, ni imel nobenega konta, v bančnih knjigah popolnoma neznan in je kljub temu živel zelo razpisno. Razpolagal je iz izdatnimi denarnimi sredstvi. Kadatni hitro si bodo jutri zjutraj pobliže ogledali tesor od znotraj, bo policija takoj začela poizvedovati, če je kdaj dal kako poročilo o svojih dohod-

kih zaradi obdavčitve. — Zdaj pa k vozu: voz je last izposojevalnice. Skušal sem si ga izposoditi, toda policija je že imela v rokah njegovo številko in ga je zaplenila kar po telefonu.«

»Kdo pa ga je imel v posojilu? Pavel?«

»Neka temna eksistenca z vozniskim dovoljenjem, ki je bilo izstavljeno v Oklahomi. Številko tega vozniskega dovoljenja so bili zapisali na pogodbeni listič o izposojilu, vendar to ni bilo dosti vredno, ker je policija ugotovila, da sta tako ime kot tudi naslov njegovega lastnika izmišljena.«

»Je to moški ali ženska?«

»Neznaten možič. Nihče pa se menda točno ne spomni, kakšen je bil.«

»In kaj veš še?«

»V motelu je dobila policija zelo dobre opise oseb. Očividno je v tistem dvojnem bungalovu prebival moški z ljubko, nočno miško. Možak je zatrjeval, da pričakuje še en parček. Najel je dvojni bungalov, oba apartmaja pa so povezovala vrata. Medtem ko je on izpolnjeval prijavi formular, je dekle sedelo v vozu. Lastnik hotela je sicer ni videl natančno, meni pa, da je bila zelo čedno oblečena svetlolaska z naravnost bajno postavbo. Možak je bil po vsej priliki nekoliko nervozen in bil tipičen poslovni človek. Oskrbel sem si o njem zelo dober opis.«

»Kakšen pa je bil?«

»Star petdeset do petinpetdeset let, v brezhibni sivi obleki, srednje velik, krepak, sivih oči, precej dolgega nosu in širokih ust. Nosil je temnosiv klobuk in je po vsem sodeč imel še vse lase, ki pa so bili na sencih že nekoliko osiveli.«

Elza Griffin je pri tem točenem opisu strahoma gledala Masona, rekla pa ni nič, ko je videla njegov neprodiren obraz.

»Ali je še kaj, Pavel?« je vprašal mirno.

»Da. Trideset do petintrideset let stara ženska je prišla v motel in najela bungalov št. 12. Bila je to čedno oblečena ženska, črnih las in vitke postave.«

»No, in?«

»Prijavila se je, čez nekaj časa je odšla in se doslej ni več vrnila.«

»Kaj pa ima ona opraviti z vso zadevo?«

»Lastnik hotela pravi, da je presenetil neznano žensko, ki je vohljala okrog bungalova št. 12. Lastnik hotela je prišel ravno mimo, ko je odhajala iz bungalova. Ustavil jo je in vprašal kaj išče. Odvrnila mu je, da se je bila dogovorila s prijateljico za sestanek v njenem bungalovu. Ker pa sta se s prijateljico zgrešili in vrata v bungalov niso bila zaprta, je sedla v sobi na stol in čakala na prijateljico skoro celo uro.«

»Ali je imela voz?«

»Tu pa se stvar zaplete. Svoj voz je gotovo pustila kje zunaj na cesti in je šla do bungalova nekaj časa peš. Najbližje avtobusno postajališče je oddaljeno cel kilometer. Obuta pa je bila v čevlje z zelo visoko peto in bila zelo okusno oblečena.«

»In ta je torej vohljala okrog bungalova 12?«

»Da, tu pa tiči zajec v grmu. Bilo je okrog dvajsete ure. Ženska, ki se je naselila v bungalovu 12, se je prijavila šele pred dvema urama in se nato odpeljala. Lastnik hotela se je zadovoljil z izjavo druge obiskovalke in se mu dalje vse skupaj ni zdelo nič sumljivo. Ko pa je pozneje prišla policija in ga vprašala, če je opazil kaj posebnega, se je stvari spet domislil. Kaže pa, da se druga ženska policiji ne zdi posebno važna — vsaj zaenkrat ne.

Lastnik hotela se spominja, da je videl rumeni voz, ki se je odpeljal okrog dvajsete ure, in pravi, da sicer ne more zatrdno reči, vendar pa misli, da je v vozu sedela plavalaska sama. Policija meni, da je plavalaska morda zapustila bungalov še pred umorom. Ob kateri uri je počil strel, ne vedo še točno.«

»Torej je bil ustreljen, praviš?«

»Da, oddan je bil nanj strel iz revolverja, kalibra 38, in sicer v hrbet. Krogla je predrila srce. Nedvomno je bil takoj mrtev.«

»Od kod pa veš, da je morilec streljal v hrbet? Zdravniškega pregleda trupla vendar še ni bilo, ne?«

»Našli so izstrelek. Prebil je truplo in običal spredaj v plašču. Ko so truplo obračali, je padel iz plašča. Naboj je pri revolverju 38 ravno toliko močan, da izstrelek prebije telo, nato pa se dostikrat ustavi ob prvi stvari, ki mu še nudi odpor, včasih zadostuje že obleka sama.«

»Izstrelek so torej našli?«

»Da!«

»Ali morda veš, Pavel, kakšen je bil? Ali je zelo sploščen, ali pa...?«

»Ne, kolikor vem, je povsem nepoškodovan. Policija je prepričana, da je ohranil vse značilnosti, da bodo prav lahko indetificirali orožje, če ga seveda najdejo. Toda dovoli mi, Perry, da ti poročam do kraja! Policija slutí, da se je plavalaska zato odpeljala sama, ker je prišel tisti Denham in se začel prepričati z njenim ljubimcem. Ta se je vpisal v prijavnico kot S. G. W. Wilfred in navedel kot svoj naslov San Diego. To pa ni res in zdi se, da je tudi ime izmišljeno.«

»Dalje! Kaj se je torej zgodilo?«

»No, policija je sklepala, da je tako imenovani Wilfred, če kleta ustrelil Denhama in naj res v prepiru zaradi deto brez voza obsedel v bungalovu, moral najbrž poskušati zapustiti kraj prek dvorišča. Začeli so tedaj iskati stopinje in točno našli mesto, kjer je prelezel ograjo iz bodeče žice.

Iz zapiskov pokojne Frančiške Krek (2)

Zmaj je skočil iz zemlje

»Ljudje so vsako reč pravilno označili. Nobeden ni djal, da ga otroci kruha prosijo, ampak, da za kruh žugajo. In tako je tudi bilo. Nobeden otrok ni rekel: Prosim, kruha! Ampak le: Dajte mi kruha. Žugal je: Kruha mi dajte!«

Tako je zapisala Frančiška Krek na strani 13 svojega zvezka. Vse, kar je v narekovanju, objavljamo dobesedno po zapiskih. Skoda bi bilo namreč spreminjati in popravljati, ko pa je v teh zapiskih toliko lepih domačih besed, besednih zvez in fraz, ki jih ljudje danes skoraj ne poznajo več, predvsem ne tisti v mestih, pa tudi po vaseh jih vse manj uporabljajo. Primer takšnega lepega zapisa v starem jeziku in s starimi besedami je pripovedka o zmaju na svetu Brnoževe kmetije:

»Na Brnoževem svetu, ko se pride od malna in se zavije po dolini proti Crnivcu, je bila sredi brega, med prekopom, ki je tekla voda na malin, in med ravnico spodaj neka vsajina, še ne zadefinirana in ne zaraščena. Svet je bil močvirn, v več krajih je lezla voda ven. Tam je pred leti skočil iz zemlje zmaj (linter) in pustil za seboj vsa-

jino. Potem se je potikal po ljuških vodah. Rovtarji so se bali, da bi tja gori ne zašel. Saj voda Jagodnica tudi že goni v Rovtu Potočnikov malin. Pa je zmaj nekam izginil in ga niso več videli.«

No, prav gotovo ste sami ugotovili, da je »malin« mlin, da je »prekopa« prekop, jarek, seveda umetno narejen, prekopan, da je »vsajina« usad, udor; Rovtarji so prebivalci vasice Rovt kmalu za Lenartom.

Med vražami, ki jih je Frančiška Krek precej zapisala, zapišimo tokrat tisto s 5. strani o tem, kako lepa dekla vpliva na gospodinjinega otroka. Prav nenavadna in zanimiva je!

»Mlade žene imajo rade lepe dekle. Gospodinja dekle pogosto vidi in gleda. To pa vpliva na otroka. Otrok je vsaj barvo imel takratne dekle. — To so mati vedeli iz svoje izkušnje. — Tisti, ki to

piše, je pravila neka ženska, da je poznala baronico, ki je imela zašče oči. Njena mati, ko je bila noseča, se je na vrtu zagledala v zajca.«

Pa še nekaj rekov iz gospodarstva!

»Če režeš cepove za cepljenje sadja, vzemi od drevesa, ki je tisto leto sadje rodilo. Tako drevje rajši rodi.«

Zanimivi so tile trije iz praiščereje:

»Če je svinja breja ali ne, se spozna po tem: če sesci stojijo narazen, ven, je svinja breja. Če pa so sesci obrnjeni na znotraj, skupaj, pa ne bo imela pujskov.«

»Prašiči morajo imeti tanke noge. Ne kupi svinje z debelimi nogami.«

»Če je debeli prašič visok, kadar postrani leži, tisti bo težak.«

OBISČITE GOSTILNO ZG. DUPLJE

DROPULJIC LIBERAN

kjer vam bomo postregli
v postrvmi in specialiteta
na žaru.

Lep pozdrav in nasvidenje
v Zg. Dupljah.

Gostilna pri
DROPULJIC LIBERAN

Že v prejšnji številki, na začetku teh zapisov Frančiške Krek iz Luše, smo videli, kako je veren kmet v še ne tako daljni preteklosti začel in končal vsako delo s križem. Še danes marsikdo in marsikje tako počne, čeprav bolj na skrivaj, saj bi se mu utegnil kdo še smejeti zavoljo takšne vraževnosti. Vendar: Ljudje si niso znali razlagati dobre ali slabe letine, uspeha ali neuspeha, pogina živine itd., pa so se zato za vsako stvar priporočali bogu. Pogledimo, kaj je o tem na straneh 19 in 20 v svojem zvezku zapisala Frančiška Krek!

»Pred vsakim delom so rekli: Bog in sveti Božji križ.

In ko so delo dokončali, so spet rekli: Bog in sveti Božji križ.

Če so kurili v gmajni ali na njivi, so nazadnje napravili iz ogorkov križ na gorišču.

Ko so prodali žival, so jo pokropili z blagoslovljeno vodo, ko je šla iz hleva.

Ko so kakšno kupili, so jo pokropili, ko je prišla v hlev.

Z blagoslovljeno vodo, ki jo blagoslove zoper hudo uro, smo ob sobotah pokropili vse njive. Vsaki sadež posebej.

Ob hudi uri se je zažgalo nekaj blagoslovljene hoste (iz butare od cvetne nedelje) in se je kropilo z urno vodo (blagoslovljeno za hudo uro).

Ko je šel gospodar od doma, je napravil pri vratih križ z blagoslovljeno vodo iz kropilnika, ki je tam visel. Tako so delali tudi drugi.

Ko so luč naredili, so rekli: Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Ko so luč ugasnili, so rekli: Bog se usmili duš v vica.

Ko se vmesli kruh, se na pravi z roko križ čez testo in se pokrije, da vzhaja.

Ko se kruh देने v peč (vsadi), se pred pečjo zmoli nekaj očenašev za duše v vica.

Ko se kruh, hlebec, načne, se naredi z nožem križ po hlebcu.

Če kruh pade na tla, se pobere in poljubi.

Za objavo priredil:
A. Triler

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

56

»Pa ste rekli, da so se tudi tam odlikovali,« ga opozore dijaki.

»Da, a samo nekateri oddelki, a še pri teh je kmalu skopnel pogum. Morda je bil kriv prav prezir s strani vrhovnega srbskega poveljstva, da so te prepustili vseenosti. Ko so novembra zavzeli Špilje in se proglasili za antantno vojsko, jih srbska vlada ni podprla, čeprav bi to podpora proti Avstrijem potrebovali vsi — Beograd in mi Slovenci, prostovoljci, predvsem koroški Slovenci sami in Gorenjci, večinoma z Jesenic in Pokorenske doline, Radovljice, Tržiča, Kranja, skoro sami delavci in študentje,« poudari učitelj Žagar. »In to je bilo v času, ko smo še lahko upali na vojaški uspeh na Koroškem. Le kot antantna vojska bi morali nastopiti.«

»Mar niste?« se čudijo dijaki.

»Nas Dunaj ni priznaval za antantno vojsko in najbrž tudi antanta ne, saj takrat niti naše nove države niso priznali. Morali bi se bojevati kot srbska vojska, pod znaki srbske vojske. Zato smo terjali, naj bi 26. polk bil v celoti udeležen v bojih na Koroškem. Nas je Dunaj ignoriral že od vsega začetka, še bolj pa potem, ko so nemške nacionalistične enote zajele v Grabstajnu oddelek kapetana Milosavljevića, ne da bi proti temu zajetju in razorožitvi protestirala beograjska vlada.«

»Zares nerazumljivo,« se oglasi Slavko, medtem ko drugi dijaki le neradi poslušajo učiteljevo nezadovoljstvo z vlado v Beogradu.

»Nerazumljivo in za naš vojaški poraz na Koroškem neodpušljivo. Vpraševali smo se, zakaj tako? Zakaj srbska vlada ne da ukaza celotnemu 26. polku za pohod na Koroško in zakaj ga pušča v revirjih in drugih industrijskih krajih. To da človeku misliti, še vedno misliti...«

Kaj, učitelj Žagar ne pove, ker pogovor

zmoti zvonec, velik kravji zvonec, ki oznanja dijakom večerjo.

»Večerja!« odhite proti šotorom.

»Bosta večerjala z nami?«

»Bova, Andrej! Lačna sva, pa tudi počitek bi se nama prilegel.«

»Potem prenočita tu. Po večerji bi ti lahko povedal fantom kaj lepega,« pravi profesor Andrej, ki bi rad preprečil kritično razglabljanje o krivdi ali nekrivdi beograjske vlade v bojih za Slovensko Koroško.

»A kaj naj jim povem?«

»Kaj novega, kar morda pišeš.«

»Potem te bom razočaral. Nič novega nimam v delu. Sholarja, trentarskega sholarja pilim.«

»Odlično! To bo kakor nalašč za fante,« je profesor Andrej navdušen, nato pa se obrne k učitelju Žagarju. »Veliko smo govorili, rešili ne bomo ničesar. Reševali bodo drugi.«

»Pa ne profesor Gruden?« bi rad pesnik Lovrenčič obvaroval prijatelja Žagarja pred mučnim vtisom in kljub resnim in za Slovence žalostnim časom obrnil pogovor v šalo. »Baje sedaj v Idriji govore, da nas je Gruden prodal Italijanom.«

»Govore,« prizna profesor Andrej. »Ljudje so precejevali njegovo vlogo v mirovni delegaciji SHS. Bil je vendar samo tolmač.«

»Vem. Sam mi je pravil, da se zdaj po pariški polomiji niti domov ne upa. Na Vojskem bi ga ubili, če bi ga ne pričakali že v Idriji.«

»Mislim, da pretirava.«

»Mogoče, a mu je hudo, v resnici hudo. Ko bi vedel, tako pravi, bi nikoli ne šel v Pariz. Razočaran je. Razočaran nad antanto. Razočaran nad Wilsonom, o katerem je mislil, da je pravičen kakor bog. Zdaj pa ta Wilsonova črta sredi Istre in Wilsonov predlog o ustanovitvi nekakšne svobodne reške države, ki naj bi obsegala tudi del naše dežele vključno s Postojno in Idrijo.«

»Mislim, da bi to ne bilo tako hudo. Vsekakor boljše, kakor da bi nas vladali iz Italije. Ogrel bi se za tako državo, ko bi bila v njenem okviru združena vsa Slovenija. Tako pa smo kakor na natezalnici in čakamo, kdaj nas bodo razčrtili.«

»Treba bo vztrajati in kljubovati, dokler ne izterjamo pravice do svoje svobode in obstoja,« meni učitelj Žagar.

»Prav gotovo: vztrajati in kljubovati!«

O tem so si vsi trije edini, čeprav se bodo na razcestju do iskanja slovenske svobode njihove poti kmalu razšle...

2

»Toliko opravkov, toliko sestankov... Človek nima zase nobenega časa več. Se sreča, da uživa Slavko počitnice na Krnu. Drugače bi morda celo mislil, da sem si nalašč naprtila delo v kobariški socialistični organizaciji...«

Tako jadikuje Štefi Jakobu, ki se je pred tedni samo nekaj dni za Antonom vrnil iz italijanskih zaporov, v resnici pa s svojim jadikovanjem duši v sebi slabo vest, ki ji očita, da se Slavkovih počitnic ne veseli zaradi Slavkovega uživanja planinskih lepot in zraka, marveč zaradi sebe, da je lahko sama in brez strahu, da bi sinu prišlo v roke kako Lehmannovo pismo in da bi je ne nadlegoval z vprašanji, če se poizveduje za očetom, za Francem, ki zanjo ne obstaja več, četudi je morda še živ in se je že vrnil iz francoskega ujetništva. Že tako se ji misel nanj vsiljuje vse prevečkrat, vsiljuje s strahom, da bi morda nekega dne res tresčil v Borjano kakor strela z jasnega in reven in beden, morda celo invalid, terjal od nje, naj zanj skrbi in ga neguje, saj je vendar njegova zakonska žena in zato dolžna, da ga prenaša in seveda tudi zanj skrbi, ker si sam ne more pomagati. Ni še dolgo, bila je noč pred Slavkovim prihodom, se ji je sanjalo o tem in ji ni odleglo niti potem, ko se je zbudila. Ves dan so jo zasledovale te sanje in jih še vedno ne more pozabiti. Prebuja se ji v mislih, četudi beži pred njimi prav tako kakor pred Slavkovimi vprašanji in odgovori, ki bi jih morala Slavku dati in pri tem seveda lagati, da še vedno poizveduje pri Rdečem križu, a je vse zaman.

No, to poletje bo varna pred tem.

»V Kobarid moram. Sleherni teden najmanj enkrat ali celo dvakrat,« govori Jakobu. »A je treba. Ja, tudi to je treba. Ti boš razumel. Ti si bil boljševek.«

Toda Jakob molči, ne da bi pokazal, kaj misli.

»Upam, da se boš včlanil tudi ti. Zdaj nas je na Kobariškem že blizu dvesto in nas bo kmalu še več. Lahko bi nam pomagal. Izkušen si in veliko veš.«

Jakob pa ne odgovori, marveč jo samo posluša, dokler naposled ne vstane in se pretegne

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

56

SS-sturmbannführer Fritz, sedaj Federico Schwend, ki je svoj čas dal Löhdeju napotila za akcijo ob Topliškem jezeru, je stvar nekoliko pojasnil: »Löhdeja sta podkupila Spitz in Lenz. On je s svojim poročilom in podatki, ki jih je bil dobil od mene, zaslužil s Topliškim jezerom mnogo denarja.«

Nacistična zarotniška družba pa ni bila zadovoljna samo s prekinitvijo raziskovanja, ampak je celo za omiljeno poročanje Sterna zahtevala glavo. Zato je bil odpuščen sestavljalec Sternovih poročil, novinar Michael Horbach. Vodji ekspedicije, Löhdeju, pa so s posebnimi honorarji, ki jih je sprejel od tiska, filma in radia, zamašili usta, ali pa je imel vplivne zaščitnike. Vsekakor si je kmalu potem kupil nekaj krasnih parcel ob Grundseeju, ki leži komaj dva kilometra od Topliškega jezera.

Zanimiv je tudi odnos redakcije Sterna do svojega glavnega informatorja Fritza Schwenda, enega izmed redkih zločincev SD, ki jih je imenovala s pravim imenom.

Kakor smo že povedali, je bil Schwend takoj po vojni v Italiji v odsotnosti obsojen zaradi dokazanih umorov na 20 let ječe. S pomočjo ameriške obveščevalne službe in bavarske policije pa se mu je leta 1940 posrečilo pobegniti prek Španije v Peru.

Hamburški Stern je storil vse, da bi dosegel razveljavitev obsodbe. Sprožil je kampanjo za obnovo procesa. Pri tem je z besedo in sliko v članku z naslovom Rekonstrukcija dejanja skušal naprtili njegovo krivdo njegovemu adjutantu Glavanu, ki je medtem izginil.

Mobiliziran je bil tudi zahodnonemški generalni konzulat v Milanu, ki je sprožil pri sodišču v Bolzanu revizijo procesa. Tako se je Bonn zavzel za tega zločince, ki kot dobro situiran Federico Schwend zastopa v Lini mnoga velika zahodnonemška podjetja, med njimi tudi Volkswagen-Werke. Pri tem pa prodaja volkswagenov in njegova edina zaposlitev, temveč se peča tudi z obsežnim tihotapstvom orožja v kontrarevolucionarne namene in s podtalnimi akcijami proti južnoameriškim sindikatom.

Toda italijanska javnost ni dopustila, da bi bomska vlada in Stern dosegla svoj namen. 16. maja 1964 je porota v Bolzanu po ponovnem pretresu vseh okoliščin znova obsodila Schwenda kot morilca na 21 let ječe. Zahodnonemški časnik Abendpost je cinično poročal, kako je Schwend reagiral na to sodbo: »Nekdanji SS-sturmbannführer Fritz Schwend živi kakih 16 km od peruanskega glavnega mesta Lime. Njegovo posestvo Santa Clara je obdano z visokimi zidovi. Na vratih je napis: 'Popadljivi psi!' Schwend se je smejal, ko so mu novinarji sporočili novice o sodbi bolzanskega sodišča.«

Ze nekaj tednov po koncu vojne so domačini opazili več sumljivih ljudi, ki so z motikami in lopatami pa tudi s potapljaškimi pripravami iskali ob Topliškem in Grundelskem jezeru skrite zaklade. Ko je ameriška CIC, ki je bila na to opozorjena, prišla na sam kraj, so te osebe že izginile.

Februarja 1946, manj kot leto dni po brezpogojni kapitulaciji Hitlerjeve Nemčije, so v stenah Rauchfanghogla, ki se dviga strmo iz Topliškega jezera, našli dve trupli. To sta bila inženirja Mayer in Pichler iz Linza. Pichlerjevo truplo je bilo videti nepoškodovano, le na konicah prstov je bila strjena kri, medtem ko je imel Mayer grozno prepran trebuh in želodec — prav tako, kakor bi bil nekdo iskal nekaj, kar je Mayer pogoltnil — morda skico okolja. Ta smrt je dobila takoj visoko politično ozadje, ko so odkrili 80 metrov od bivaka, kjer so našli trupli, še nepoškodovano, z gorivom napolnjeno letalo tipa fieseler storch, ki je do maja 1945 služilo pri transportu zakladov od Hitlerjevega glavnega stana do Ausseeja. Domačini so spoznali v Pichlerju nekdanjega pilota tega letala. Pichler in Mayer sta proti koncu vojne pripadala mornariški raziskovalni postaji ob Topliškem jezeru. Več o tej stvari niso mogli nikoli izvedeti. Dognali so le, da je bila pri tem udeležena še neka tretja oseba.

Leta 1949 je šest ljudi, oblečenih v monsterske obleke — kakor so pozneje ugotovili, so bili to nacisti iz fašistične podtalne organizacije — po deseterurnem delu s pomočjo potapljaških naprav izvleklo pred oči avstrijske žandarmerije in zastopnikov ameriških zasedbenih oblasti iz Altausseeškega jezera štiri zaboje. Naložili so jih na tovrstnjak in odpeljali.

Leta 1950 je bližina roparskega zaklada primamila dva bivaša pripadnika Hitlerjeve poslednje kovnice »čudežnega orožja«. To sta bila dr. ing. Keller in Gert Gehrens, oba iz Hamburga. Ko sta plezala na grundseški Reichenstein, je malo pred izstopom iz stene iz nepojasnjenih razlogov strmoglavil tehnik Gegrens, potem ko ga je dr. Keller spustil z vrvi. Njegovo truplo so našli popolnoma razbito 600 m niže. Dr. Kellerja so morali sicer izpustiti iz preiskovalnega zapora, ker mu niso mogli ničesar dokazati, značilno pa je, da se je prav ta Keller ob Sternovi akciji 1959 znova pojavil ob Topliškem jezeru in se baje večkrat pogovarjal z reporterjem Löhdejem.

Luize Pesjakove žaloigra »Prešerin«

Za letošnji pesnikov rojstni dan sem pripravil bralcem te prešernovske Glasove strani posebno vezilo: iz literarne zapuščine Luize Pesjakove (1828—1898), hčerke doktorja Blaža Crobatha, Prešernovega dolgoletnega predstojnika, sem dobil v roke štiri drobne sešitke, popisane z nežno kaligrafično žensko pisavo. To je rokopis žaloigre »Prešerin«, napisan l. 1870. Prihodnje leto bo torej stoletnica nastanka tega dela, ki pa doslej ni bilo ne objavljeno, ne uprizorjeno.

Predlagam zato, da bi v počastitev slovenskega kulturnega praznika, Prešernovega smrtnega dne 8. februarja 1970. v Kranju uprizorili to pozabljeno delce. Morda le v obliki komornega recitala, če bi že bila odrska predstavitev nemogoča. Seveda naj ta čast pripada Prešernovemu gledališču.

Vsekakor pa je treba takoj reči, da ne bi bilo prav, če bi Luize Pesjakove rokopis presajali v sodobno slovenščino — naj ostane čar stare jezikovne patine nedotaknjen. Dolžni smo spoštovati arhaično slovenščino iz pred stotih let!

ŠTIRI DEJANJA

Vsebinska prvega dejanja je na kratko takale:

Pesnik premišlja v svoji ljubljanski sobici o ljubljnem dekletu. Prijatelj Andrej Smole pride priganjat, češ da bi šla na obisk k Dolenčevi Zaliki. Se prej pa že izkušeni Andrej prijatelja posvari naj se ne zanaša na srečo v ljubezni, kajti ta sreča je na moč goljufiva. — Prijatelja se nato napotita v Dolenčevo krčmo pod Samassovo zvonnarno.

Spremenjena scena predstavlja notranjščino gostilne, kjer streže devetnajstletna Zalika. Tolaži očeta-vdovca, ki se boji, da bi jo kak snubec odpeljal. »Poznati bi ga hotela« — pravi — »njega, zaradi katerega bi zapustila do-brega očeta in kateremu bi iz-ročila svojo prostost in sre-čo.« — Tedaj vstopita Preše-ren in Smole. Brez uvodnih besedi pravi pesnik Dolencu: »Oče, dajte mi Zaliko! Lju-bim jo in njena sreča mi bo-de sveta naloga do smrti. — Ničesar drugega mi ne manj-ka kot ljube soproge, ko ne-beške sreče. Zaliko imenovati svojo!« Očetu Dolencu je po-nudba všeč, a le pravi, naj se Zalika sama odloči. Ko Za-lika prinese pijačo, ji pesnik izroči šopek in jo zasnubi. Dekle pa ga zavrne: »Ne za-merite, ljubiti vas ne mo-rem!

V drugem dejanju, ki se dogaja v kabinetu licealne knjižnice, Cop in Prešeren se-dita za mizo in vneto debati-rata o abecedni vojski, ki je

prav tedaj raznemala ves slovenski literarni svet. Prešeren pripoveduje, kako je dal pred leti svoje prve pesmi prebrati Kopitarju. Zaradi ne-ugodne sodbe, jih je potem sežgal, namesto da bi jih opi-lil, kot mu je nasvetoval uče-ni, a zajedljivi jezikoslovec.

Urednik Čbelice Kastelic prihi ti na sceno z vestjo, da je dunajski cenzor močno pristrigel peruti četrti Čbeli-ci, češ da so v njej pohujšlji-ve pesmi. Cop odhiti v sosed-njo sobo, da bi takoj napisal

Luiza Pesjakova 1828—1898

pismo, ki zavrača Kopitarjeva podtikanja.

Potem Prešeren in Kastelic do konca dejanja razpravljata o romantično-lirčni trage-diji, ki naj bi jo pesnik brž brž spisal. V tem pa zagle-data skozi okno deklico, ki v materinem spremstvu hiti po ulici. Prešeren zahrepeni: »Ju-lija...«

V tretjem dejanju smo spet v pesnikovem ljubljanskem stanovanju. V sobi je Preše-ronova sestra Katarina, pogo-varja se z revno ženico, ki sta ji pravkar umrli dve hčer-ki. Vstopi pesnik, ženica pa ga poprosi za napis, ki bi ga nesrečna mati rada dala vkle-sati v križ na grobku svojih otrok.

Pesnik ženici takoj ugodí. Copu, ki je pravkar vstopil, da napis prebrati. »Ali boš tudi meni zložil grobni napis, če umrem pred teboj?« po-vpraša Cop Prešerna. A Copu se iznenada močno mudi, da bi se odpeljal v Tomačevo in se tamkaj okopal v Savi.

Četrto dejanje, ob nespre-menjeni sceni, predločuje raz-govor med pesnikom in Smo-letom. Prešeren pojasnjuje prijatelju, kaj vidi v Juliji, da jo prav obožuje. Trezni Andrej skuša pesniku dopove-dati, da Julija ni zanj, da je njej in njeni materi le za bo-gate snubače. Ko pa pesnik le še naprej sanjari o Juliji, ki mu pomenja posebljen ideal, se utrga iz Smoleta: »Le kdaj bo konec tega bo-goslužja?«

Potem odhiti Smole za Čo-pom v Tomačevo — še prej pa se s pesnikom dogovori za večerji sestanek vseh treh v Ložarjevi krčmi.

Četrto dejanje, še vedno na isti sceni, je najbolj tragično. Kastelic prihi ti k Prešernu z novico, da je Cop pravkar utonil v Savi. Živo je pred-stavljen obup, ki prevzema pesnika ob tej nesrečni vesti. Naposled vstopi ves zadihan še Smole. Prešeren se ga oklene in v solzah vzkligne: »Andrej, sedaj na zemlji ne-mam družega, kot tebe!«

NEDOKONČANO DELO

Peto dejanje v rokopisu manjka. Iz pripombe na prvi strani pa vemo, da se peto dejanje žaloigre »Prešerin« dogaja v Kranju: »Igrališče, prvo, drugo, tretje in četrto dejanje v Ljubljani, peto v Kranju. Prvo dejanje 1829. drugo 1833., tretje in četrto 1835. in peto 1849. leta.«

Kaj zdaj? Žaloigra brez zaključka petega dejanja, ki ga je pisateljica sama predvide-vala, bi bila le torzo. Torej ne kaže drugega, kot storiti prav to, kar je storil Janko Ker-snik, ko je napisal zadnja po-glavja Jurčičevim »Rokovnja-čem«, ki jih pisatelj sam ni mogel dokončati, ker mu je smrt prej iztrgala pero iz rok.

Seveda bo treba peto de-ja-nje pripisati z vso rahločut-nostjo v duhu in slogu prej-šnjih štirih dejanj. Pa tudi v istem starem jeziku, kar bo morda najtežje. A poizkusiti velja!

O pisateljici Luizi Pesjako-vi, ki je Prešerna osebno do-bro poznala, saj ji je bilo ob pesnikovem odhodu iz Ljub-ljane že devetnajst let, smo pisali v Glasu dne 21. decem-bra 1966. Morda bo treba kdaj obnoviti tudi njene av-tentične Spomine na Preše-rona?

LUCKA NA GROBU

V poznem mraku letošnje-ga tretjega decembra sem šel mimo Prešerno-vega gaja. Glej, na pesniko-ve grobu gori lučka. Drob-na otroška ročica je prižgala svečko — Prešernu za rojstni dan.

Na grobu pesnikove hčerke Ernestine, ki je umrla dne 3. decembra 1917 — po naključ-ju prav na obletnico očetove-ga rojstnega dne — pa, žal, ni svetila nobena lučka... A l. 1967. smo prenesli Ernestini-ne koščice z ljubljanskih Zal v Kranj prav zato, da ne bi bila tako pozabljena!

In še pojasnilo: Zakaj se v Glasu šele danes, tri dni pre-pozno, spominjamo pesniko-vega rojstnega dne? Zato, ker imamo le v sobotni številki odmerjen prostor za naše za-pise.

Črtomir Zorec

Zdravnik svetuje

Hrbtenica je sestavljena iz vretenec in zvita v obliki dvojne črke S. Lahko se prelomi ali izpahne pri padcu na glavo, hrbet ali zadnjico ali ob hudem udarcu s težjim predmetom (traverza, hloď). Težjo poškodbo hrbtenice spoznamo po treh znamenjih: močna bolečina na mestu preloma, spremenjena oblika (grba) in ohromelost trupa in okončin od preloma ali izpaha navzdol. Ohromelega telesa poškodovani ne čuti in je negibljiv, zato ne more vstati niti hoditi. Vedno pa se vsa našeta znamenja ne pojavijo, zato moramo že pri enem od naštetih posumiti na poškodbo hrbtenice in ustrezno ukrepati.

Ponesrečencu, ki ima poškodovano hrbtenico, morate nuditi prvo pomoč zelo previdno. Ne smete ga obračati, upogibati, posadati ali mu ukazati, naj poskusi vstati in hoditi. Poiščite trdo ravno podlago, na primer sneta vrata, mizo, široko desko, klop, itd. in položite nanjo ponesrečenca. Če je nemiren, ga privežite na podlago s pasom, trikotnimi rutami ali kosji obleke. Ležati mora na hrbtu, pod ledja pa mu podložite zvito odejo ali obleko. Odenite ga, da ga ne bo zeblo. Na ta način lahko ponesrečenec mirno dočaka strokovni prevoz. Prenašanje je dovoljeno samo tedaj, če rešilni avto ne more do kraja nesreče. Ponesrečenca se sme premikati ali prenašati vedno le skupaj s podlago, da se ne bi poškodovano vretence premaknilo in pritisnilo na občutljivi hrbtini mozeg, kar bi lahko povzročilo nepopravljive ohromitve, če pa je poškodovana vratna hrbtenica pa celo smrt.

Največjo napako boste napravili, če boste ponesrečenca, ki ima poškodovano hrbtenico, strpali sključenega v osebni avto. Nikoli ne smete pozabiti, da je prav pri poškodbi hrbtenice često uspeh zdravljenja odvisen prav od prve pomoči in nikakor od hitrega prevoza v bolnico.

dr. Košir Tone

Otrok in cigareta

Čeprav se sliši neverjetno, vendarle je res, da je kajenje med otroki razširjeno, tako da se morajo pedagogi resneje ukvarjati s tem. Strokovnjaki trdijo, pa tudi naša praktična opažanja nam to potrjujejo, da otroci že kar zgodaj povlečejo »prvi dim«. Prav gotovo smo že sami videli v parku ali kje daleč od šole skupino fantičev,

ki so kadili. Pri tem pa so izzivalno pogledali odraslega, ki je šel mimo. Strokovnjaki menijo, da začne najpogostejše fantje kaditi skrivaj že v osnovni šoli, kasneje v srednji šoli pa začne resno kaditi približno tretjina dijakov. Škodljivi dim začne torej vdhavati redno že s petnajstim letom.

Prve cigarete zagorijo na-

vadno na počitnicah, na raznih zabavah doma ali v šoli, povsod tam, kjer otroci niso pod nadzorstvom. Vzrokov za kajenje je več: navadno so to vzorniki — starši in učitelji, ki sami kade. Pogostejše pa hočejo otroci biti podobni svojim le malo starejšim vrstnikom in se tako s cigareto v ustih čutijo bolj zrele, močnejše in podobno.

S kajenjem v zvezi so tudi majhne kraje, ko otrok začne jemati ali cigarete iz očetovega žepa ali pa denar, da bi si jih kupil. Zgodilo se je že, da je otrok porabil ves denar, ki ga je zaslužil z instrukcijami, samo za cigarete.

Sama prepoved brez obrazložitve navadno ne zaleže.

Starši bi morali otroku, ki je začel kaditi, lepo razložiti, zakaj so cigarete škodljive. Seveda pa je to težko, če so starši sami kadilci. Doraščajočemu otroku je treba povedati, da s kajenjem ne dokazuje svoje odraslosti, pač pa nasprotno svojo slabost in navidezno nervozo. Povedati jim je tudi treba, da velika in razkošna reklama za cigarete ni humano usmerjena, pač pa se zadaj skrivajo samo zaslužki. Otroku naj daje svoj denar v koristnejše namene: nalaga naj ga na hranilno knjižico, kupuje naj knjige, znamke, star denar, značke ali kar pač zbirajo otroci in za kar je tudi potrebno nekaj denarja.

L. M.

Kotiček za ljubitelje cvetja

Sobne rastline pozimi

SVETUJE
INŽ. ANKA
BERNARD

V času, ko se vrt pripravlja na zimsko spanje, se bolj posvetimo sobnim rastlinam. Za uspevanje sobnih rastlin v stanovanju, ki zanje ni najidealnejše mesto, je važno, da razporedimo lončnice po njihovih zahtevah po temperaturi, vlažnosti zraka in osvetlitvi.

Največ toplote zahtevajo: fikusi, monstere, begonije, hoya, scindapsus, maranta, tropske praproti, uzambarska vijolica, kalanchoe in še nekatere manj razširjene lončnice. Gojimo jih le v ogrevanih prostorih s stalno temperaturo od 15 do 25 stopinj Celzija.

Vse navedene lončnice pa ne prenesejo suhega zraka in velike toplote s centralno kurjavo ogrevanih prostorov. Zanje so najprimernejše: aspidistra bilbergia, chlorophytum, cissus, cyperus, euphorbia splendens, gumijevci-ficus elastica in pumila, bršljani, hoya, kakteje, monstera, sansevieria, sukulentni, tradescantia in cvetoče čebulnice.

Veliko toplote in veliko zračno vlažnost zahtevajo vse tropske rastline, na primer orhideje, tropske praproti in uzambarska vijolica.

V prostorih z nizko zračno temperaturo od 5 do 10 stopinj se najbolje počutijo: azaleje, kamelije, ciklame, sobne smrečnice ali azankarije, nekaj višjo temperaturo pa želita asparagus in fatsia (aralia) — 8 do 12 stopinj.

Tudi kaktusi ne prenesejo dobro visoke temperature ogrevanih prostorov, ker se s tem ne prekine rast in prihodnje leto le slabo ali sploh ne cveto. Zato jih prezimujemo prav tako pri temperaturi okoli 5 stopinj kot vse rastline z oken in balkonov.

Sončno lego v stanovanju ljubijo: arancaria, asparagus, aspidistra, listnate begonije, fikusi praproti, filodendron, primule, sansevieria, tradescantia in zimzelen.

Če rastlinam ne moremo nuditi najugodnejših pogojev preko zime, prilagodimo temu primerno zalivanje. Preobilno zalivani fikusi na hladnem mestu reagirajo z rumenenjem listja, zato zalivajmo rastlinam na hladnejšem mestu manj, na toplejšem pa bolj kot normalno.

Sobe zračimo le tako, da mrzel zrak ne poškoduje rastlin, ki so za velike spremembe temperature zelo občutljive.

Razen letos zelo cenjenih karirastih vzorcev za plašče so še vedno v modni milosti plašči v klasičnem vzorcu ribje kosti. Oba modela na sliki imata usnjene obrobe, krojena pa sta zelo enostavno. Prvega nosimo k dolgim hlačam, drugi model pa je prevezan s pasom.

Marta odgovarja

Marija Z. iz Kranja — Redno prebiram vašo stran posebno nasvete o oblačenju. Tokrat se vam oglašam s prošnjo na nasvet. Za silvestrovanje bi rada novo obleko. Kupila sem blago rdeče barve, ki je sedaj — mislim — zelo v modi. Kakšnega kroja pa naj bi bila obleka? To prepuščam vam. Razen tega pa prosim še za nasvet, kakšna naj bo pletena obleka, za katero sem tudi že kupila volno. Stara sem 21 let, imam črne lase in modre oči. Visoka sem 168 cm in tehtam 60 kg.

Marta odgovarja — Izbrali ste barvo, ki vam odlično pristaja. Obleka naj bo krojena tako kot sem narisala na prvem levem modelu. Narisani so tudi šivi, da se bo vaša šivilja bolje znašla. Ob-

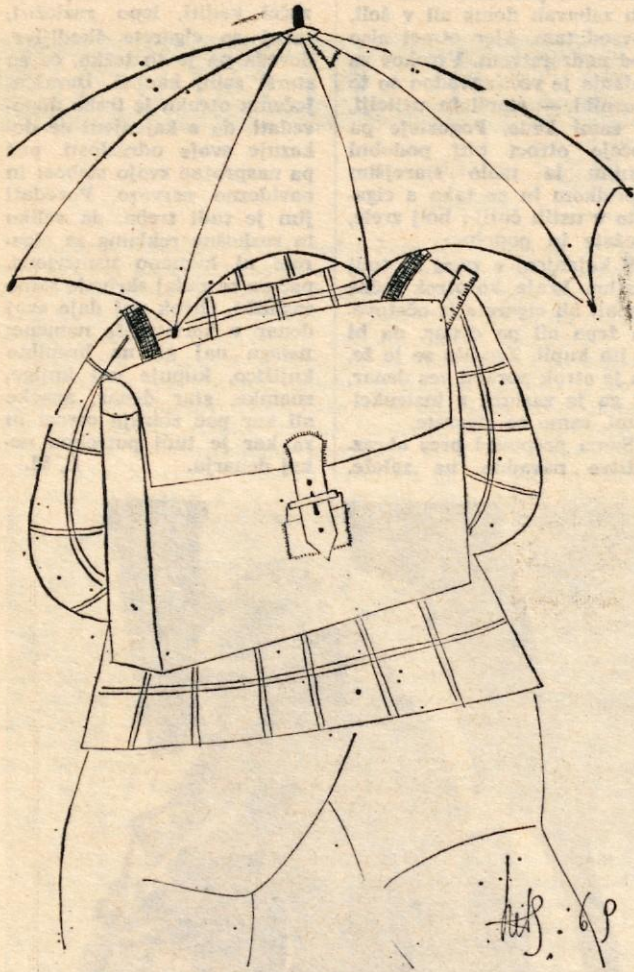
leka je lahko poljubno široka, rezana močno v zvon. Širina je pač odvisna od tega, koliko blaga ste kupili. Ker ste vitki, je lahko obleka brez rokavov. Mislim, da boste v njej všeč vsem. Okoli izreza je okrašena s trakovi prišitimi v zobčke.

Srednji model je obleka princes kroja, pošita z bleščecimi dodatki. Na ramenih je zelo izrezana. Bleščice so lahko v črni ali beli barvi.

Narisala sem vam tudi svoj predlog za vašo pleteno obleko. Rokavi so lahko poljubno dolgi, jaz sem narisala kratke. Na pravi strani je pletena z levimi zankami, le v patentnih robovih, ki učinkujejo kot črte, to je od žepkov navzdol, so desne zanke. Te vrste obleke so zadnje čase zelo moderne.

Družinski pomenki

Sneg je. Vedno težja bo pot v šolo.

Čakam

Od tega je že skoraj pet let. Mamica je bila v bolnišnici v Šiški.

Nekega popoldneva se vrnem iz šole. Najprej povprašam po mamici. Atek mi žalostno pove, da so jo morali nemudoma odpeljati v bolnišnico. Moje prvo vprašanje je bilo: Kdaj se vrne? Obljubil mi je, da kmalu.

Brez mamice je bil dom pust in prazen. Morala sem gospodinjiti in pospravljati. Toda želja, vroča želja, da bi se vrnila, se ni in ni hotela uresničiti. Večeri so bili samotni in večkrat mi je prišla solza na lice. Pogrešala sem tiste skrbne roke, ki smo jo bili navajeni. Ko sem odhajala spat, sem mamici želela lahko noč, čeprav je nje no ležišče samevalo.

Dnevi so tekli počasi. Konč-

no je le napočila težko pričakovana nedelja, ko sva jo z očkom odšla obiskat. Nesla sva ji lep šopek jesenskega cvetja. Mamica je ležala v beli postelji, imela je vročične oči in blede lica, iz katerih se je videlo, da trpi. Toda ni se bala zase, bala se je za našu in spraševala, kako je doma. Ko je prišel čas slovesa, sva imela solzne oči in srce polno želje, da bi kmalu ozdravela, da bi se vrnila domov.

Dnevi so bili potem še daljši. A nekega dopoldneva, ko je sijalo toplo sonce se je mamica končno le vrnila. V našo hišo je spet prinesla srečo in veselje.

Tadeja Prestor,
5. razred
os. š. Stanka Mlakarja,
Senčur

Pogled skozi okno

Sedim ob topli peči in zrem skozi okno v noč, ki se počasi zgošča. Dežne kaplje padajo čez veje sliv. Njihovo enakomerno šumenje je tiho in pomirjujoče. Od nekega po zraku prihajajo prijetni zvoki zvonjenja. Potrkavanje zvonov in šumi dežnih kapelj se zlivata v čudovito nežno harmonijo jeseni. S to harmonijo se skladajo tudi kozolci za slivami. V poltemi so kot najbolj veličastne palače iz vseh mogočih pravljic. Predmeti naokrog tvorijo čarobno podobo, le mogočen hrast ne sodi semkaj. Mogočen je, vendar pa v svoji veličini nekako osamljen. Gole veje žalujejo za zlatorumeno listnato obleko. Izgubljajo se v temi, kakor da bi s svojim begom v nič hotele prikriti nekaj, kar visi v zraku pod sivim nebom. To nekaj je strah, strah pred vsem, kar še bo.

Prav tak občutek se kdaj pa kdaj zbudi tudi v človekovi notranjosti. Vse je lepo in mirno, le misli na prihodnost kot gole hrastove veje tipajo po temi.

Mihaela Smolkovič, 8. razred os. š. Stane Zagar, Kranj

Zgodba treh partizanov

Nekega zimskega večera sva s staro mamo sedeli na topli peči. Čez nekaj časa sem jo prosila: »Mama, prosim povej mi kaj iz dni, ko je še vihrala vojna!«

»Ali si že videla spomenik ob poti na Milje?« me je po-barala.

»Seveda, učili smo se o njem,« ji odgovorim. In stara mama je začela pripovedovati.

»Nekega večera je narahlo potrkalo na vrata. Prestrašeno sem vprašala, kdo da je. Tedaj pa se od zunaj oglasi:

Mi smo, partizani. Takoj sem jim odprla. Na pragu sta stala dva brata iz Pristave, ki sem ju dobro poznala. Njuna mama še vedno živi. Tretjega partizana nisem videla še nikoli. Vprašali so me, kje bi lahko prenočili. Povedala sem jim, da je pri nas na skednju več ko dovolj prostora in jih peljala do lestve.

Ceprav so po vasi neprestano krožile nemške patrolje, sem fantom vsak dan nosila hrano v košu. Nemci so bili prepričani, da hodim po pleve za živino. Tako je minil

teden. Tisti večer, ko so se partizani odpravljali, sem slonela pri oknu in oprezala. Že so stali na lestvi, kar nenadoma pride mimo nemška patrolja. Glavo sem stisnila med dlani in čakala, kdaj bo zapokalo. Toda Nemci partizanov na srečo sploh niso opazili. Kakor slepi so šli mimo. Trojica se mi je potem lepo zahvalila in jo ubrala skozi gozd proti Miljam. Ko so mislili, da so že na varnem, so se zlekneli pod majhne, goste smreke in sladko zaspali. Toda opazila jih je neka ženska in to sporočila prvemu Nemcu. Le-ta je iz Senčurja poklical patroljo. Priplazila se je v gozd in v hipu pobila spečo trojko. Fantom, padlim za svobodo, so po vojni postavili spomenik in nanj z zlatimi črkami vrezali njihova imena.

Skoraj jokaje je stara mama končala pripovedovanje. Nemo sva obsedeli na peči.

Majda Prestor, 6. razred,
os. š. Stanko Mlakar
Senčur

Poslovili smo se od naše snažilke

V četrtek smo se poslovili od naše snažilke. Pisala se je Dolenc. Konec oktobra je odšla v pokoj. Za nami je morala čistiti, pobirati papirčke in odnašati smeti, čeprav je bila že stara in je to težko delala.

Nikoli nas ni tepla ali se nad nami hudovala. Huda je bila le kadar se nismo sezuli ali če smo v copatah hodili po dvorišču.

Zadnji dan njenega službovanja je prijatelj Vili stekel k vrtnarju. Prinesel je šopek nageljnov. Po odmoru smo odšli v 3. a razred. Nekaj učencev je poklical snažilko. Mojca in Darko sta se postavila pred tablo. Mojca je držala v rokah nageljne. Bil je lep šopek. Ko je prišla snažilka, smo vsi zaploskali. Nato ji je dala Mojca šopek in se zahvalila za trud, ki ga je imela z nami. Slavljenka je solznih oči vzela nageljne in se zahvalila. Nato je tiho odšla.

Tatjana Robida,
3. razred
os. š. Lucijan Seljak,
Kranj

Zemlja, zemljica, mati! Če nimaš kruha, daj mi kamen, še ob kamnu bom prepeval (Cankar)

Prišli so! Tudi on je prišel, stisnjen med množico ljudi, ki se je vrnila v domovino. Bil je suh, na upadlih licih ni bilo znamenj življenja. Bled in izmozgan kot je bil, je spominjal na smrt. V njegovih velikih, izboklih očeh je tičalo upanje, upanje, da ne bo doma našel nikogar, ki bi mu moral pripovedovati o tujini. Kajti od tamkaj ni prinesel bogastva, kot so vsi pričakovali, prinesel je le spoznanje, da Amerika ni Indija Koromandija, da so ljudje v zmoti. Čez morje je odšel rdečih lic, polnih zdravja in sreče, odšel je poln prepričanja, da bo nekoč bogat in da mu ne bo treba garati za vsako skorjo kruha. Vrnil se je razočaran. Tujina ga je opeharila, mu vzela moč in mladost, za nameček pa včasih ni dobil niti drobtinice. Težko se mu je bilo vrniti, toda dopotoval je, pripravljen na vse, tudi na najhujše.

Prišel je do mesta, kjer je nekoč stala njegova hiša. Ni je bilo več. Le kamen je še ostal od nje in še ob kamnu je prepeval.

Ivan Ravnik, 8. razred osn. šole Heroja Bračiča, Tržič

Jesenski izlet

Jesenski dnevi so vsak dan krajši. Sonce se umika že zgodaj popoldne in na njegovo mesto kmalu stopi srebrna luna, ki pase svetlikajoče zvezdice na nebu. Ampak jesenska nedelja je vseeno lepa, zato jo često preživimo na prostem.

Z znanci smo se zmenili, da bomo šli v nedeljo na Kriško goro. Zgodaj zjutraj nas je rezek glas zvonca opozoril, da zunaj že čakajo prijatelji. Hitro smo stekli na dvorišče. Čeprav je kotlino še pokrivala meglena tančica, mi je bilo prijetno, ko sem zajela svež jutranji zrak.

Nekaj časa smo stopali po prašni cesti, potem pa zavili v gozd. Povzpeli smo se po razriti gozdni stezi, posuti z raznobarnim jesenskim listjem, ki je šumelo pod nogami. Megla se je kmalu umaknila in prikazalo se je vzhajajoče sonce, ki je s svojimi žarki obarvalo nebo nad goro. Gozdno rastje je še pokrivala jutranja rosa, vendar so kapljice počasi hlapele. Prameni svetlobe so prodirali skozi vrhove dreves, se ustavljali na vlažnem listu in vpijali vlago.

Čas je hitro mineval. Iz vasi Gozd je pot vodila po ostrem kamenju in se na vrhu

izgubljala v smrekovem in borovem gozdiču. Neugnani vetrič se je lovil v krošnje dreves. Ko smo se vračali, smo za nekaj časa ostali v Gozdu. Na jasi, obsijani s soncem, smo sedli v mehko travo. Nenadoma se je v grmovju nekaj zganilo in glej — dve majhni, beli ovčici sta plašno stopili iz varnega zavetja. Spremljala ju je stara ženica. Zdela se mi je lepa kot gorska vila, ki je prišla iz skalne pečine, da nam odkrije gozdne skrivnosti. Zgrnili smo se okrog starke kakor včasih okrog babice. Ko smo jo poprosili, naj nam pove vsaj delček tistega, kar je doživela v svojem dolgem življenju, je začela praviti o življenju med NOB v njihovi vasi.

»Da le ne bi bilo več vojne! Toliko strahu in bede prinese s seboj,« je dejala na koncu. Težko smo se ločili od nje.

Ko smo se vračali, je sonce pošiljalo zadnje žarke na zemljo in zlatilo bogate krošnje dreves. Kako čudovit je bil gozd, ki se je kopal v zlatih barvah! Še dolgo smo bili pod vtisom lepega izleta.

Jadranka Božinovič,
7. razred
os. š. Simon Jenko,
Kranj

S šolskih klopi

VELETRGOVINA
ŽIVILA
K R A N J

● PRIČAKUJEMO VAS
V NAŠIH PRODAJALNAH
IN GOSTINSKIH ENOTAH
PO VSEJ GORENJSKI

● VABIMO VAS
NA NOVOLETNI SEJEM
V KRANJU
OD 16. do 26. 12. 1969

Priporočamo se za nakup na noveletnem sejmu v Ljubljani,
ki bo na Gospodarskem razstavišču od 18. do 28. 12. 1969

KMETIJSKA ZADRUGA SLOGA KRANJ
BO V PREDOSLJAH

V PONEDELJEK, 15. 12. 1969 OB 9. URI

na javni dražbi prodajala

- 1 traktor ferguson 65
- 1 enoosno kiper prikolico
- 2 traktorski prevozniki
- škropilnici
- 1 transporter
- 1 osebni avto fiat 1100
- orodje mehanične delavnice
- in nekaj manjših stvari

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnik: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 %, popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Tradicionalni rally avnoj 1969

V organizaciji AMD Kamnik je bil na dan republike v zgodovinskem mestu Jajcu drugi tradicionalni rally AVNOJ 1969. Sodelovalo je več kot 130 tekmovalcev iz Sarajeva, Jajca, Travnika, Brčka, Slovenske Bistrice, Siska in Kamnika. V kategoriji do 850 ccm je bil najboljši domačin Osim Avgan, v kategoriji nad 850 ccm pa Sarajevčan Hadžimuratović. T. Smolnikar

Sava : Dijaški dom 3 : 2

V počastitev dneva republike je namiznoteniška ekipa tovarne Sava premagala ekipo Dijaškega doma s 3:2. V ekipi Save je bil najboljši Novak, v ekipi Dijaškega doma pa Klander. A. Novak

Vpis v SK Triglav Kranj

Zaradi velikega zanimanja Kranjčanov za vpis v smučarski klub Triglav se je upravni odbor kluba odločil, da bo vpisoval nove člane vsak četrtek od 19.—20. ure v avli skupščine občine Kranj.

POSREDUJEMO PRODAJO

karamboliranih avtomobilov

1. OSEBNI AVTO ZASTAVA 750,
letnik 1963, prevoženih 63.000 kilometrov,
začetna cena 3.500,00 din
2. OSEBNI AVTO ZASTAVA 124,
letnik 1968, prevoženih 24.000 kilometrov,
začetna cena 18.000,00 din

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8.—12. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj.

Pismene ponudbe s 10 % polgom od izklicne cene sprejemamo do srede 10. 12. 1969 do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ

»Aerodrom Ljubljana Pulj«

Letališko in turistično
podjetje
KRANJ, p. p. 33

vabi k sodelovanju

1. 1 KV avioelektričar
avtoelektričar ali električar šibkega toka
2. 4 KV — aviomehanik
ali avtomehanik z vozniskim dovoljenjem za »C« kategorijo
3. VEČ delavcev
za delo pri sprejemu in odpravi letal
4. 2 DELAVKI
za čiščenje notranosti letal
5. 1 KV — šofer avtomehanik
z vozniskim dovoljenjem za »D« kategorijo
6. 1 KV — avtomehanik
ALI KV STRUGAR

Vsi sprejeti kandidati morajo opraviti strokovni izpit iz gasilske službe v podjetju!

Pri izbiri imajo prednost kandidati, ki imajo opravljen izpit »B« ali »C« kategorije. Pod točko 5. obvezno stalno bivališče v Ljubljani.

Prijave z overjenimi dokumenti in dokazila o praksi in sposobnosti sprejema sekretariat podjetja do 20. decembra

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
TEHNIK ŠKOFJA LOKA

ponovno razglašja

prosto delovno mesto

strojepiske

s polnim delovnim časom

Pogoji:

- nižja strokovna izobrazba in znanje strojepisja
- nastop dela takoj ali po dogovoru
- delovno razmerje je za nedoločen čas
- stanovanje ni zagotovljeno

Interesenti naj se zglase najkasneje do 31. 12. 1969 v kadrovske službi podjetja, kjer bodo opravili preizkus znanja iz strojepisja.

Tomaž Moschitz

zlatarna — urarna

Tarvisio — Trbiž

VIA VITTORIO VENETO 12

(300 m od tržnice)

Na zalogi imamo švicarske ure,

NĖVŌIS

po tovarniški ceni, zlato za zobe in ostali izdelki iz zlata. Zagotovljena kakovost. Priporočamo se.

PENEŠ ALOJZ

Elektro servis
Kranj, Tavčarjeva 18
tel. 22-159

Popravljamo vse pralne
stroje in druge gospo-
dinjske aparate, inštalaci-
cije
Tako, solidno, poceni!

ERNEST BIVIC

zlatar
Kranj, Cankarjeva 5

Izdružujem in poprav-
ljam vse vrste zlatega
nakita. — Za cenjeni
obisk se priporočam

JANEZ JALEN

elektroinštalater
Kranj, Huje št. 23

se priporoča

JOŽE KNAP

avtoservisna delavnica
Nartnikova 9
Labore, Kranj

Opravljam vse storitve
na vozilih Zastava in
se priporočam

Gostilna BENEDIK

KRANJ
Stražišče
tel. 22-888

Avtomatsko kegljišče,
pristna vina, domače
specialitete — se pripo-
ročamo

FRANCKA SEVER

cvetličarna
Kranj, Vodopivčeva 3

Najceneje vam nudim
vse vrste cvetlic, vence,
trajnice itd.

ALOJZ OSELI

RTV servis
Koroška 33, Kranj

Popravila TV aparatov
na domu in vseh aku-
stičnih aparatov v de-
lavnicah — Se priporoča

NOVO! 9 kosov na m²

UGODNOSTI:

krije do 23 % — 9 kosov
na m² — v različnih bar-
vah — najcenejše kritje
— hitra dobava

vam nudi

**LIKOZAR
MARJAN**

CEMENTNI IZDELKI

Benedikova 18 (Stražišče)
— Kranj

Zlata poreka

Brnkarjeve mame in ata iz Krnice pri Gorjah

Prejšnji mesec je minilo
petdeset let, odkar sta BRN-
KARJEVA mama in ata iz
Krnice pri Gorjah drug dru-
gemu izrekla svoj zvesti »da«.

Kakor sta tiho in skromno
živela skupaj vseh 50 let, ta-
ko sta tudi v krogu svojih
otrok, vnukov, prijateljev in
znancev pred kratkim ponov-
no prisegla nadaljnjo zvesto-
bo s primerno proslavitvijo.

MATEVŽA BERGANTA
sem dobil samega doma, ko
je v drvarnici pripravil trs-
ke za kurjavo, mama Marija
je pršla kasneje domov.
Malo začuden in z nezuapa-
njem me je ogledoval, ko
sem mu povedal namen svo-
jega obiska. Sprva se je mal-
de branil, da bi ga »djali v
časopis«.

Povabil me je v kuhinjo,
si prižgal pipo in mi začel
pripovedovati svojo življenj-
sko pot.

Rodil se je 15. 9. 1887 na
Blejski Dobravi pri COK-
VARJU, očetu krojaču, ki je
stalno hodil delat okrog »po
šterah«. Ko je bil star štiri
leta, mu je umrla mati. Ostal-
i so trije sinovi, prepušteni
samemu sebi, kajti očeta ni
bilo dosti doma in vzrejo
otrok so prevzele dobre tete.
Ko je Matevž dopolnil sedem
let, ga je oče dal v jeseniške
rovte za pastirja in je pasti-
roval vse do štirinajstega le-
ta. Nato se je leta 1902 zapo-
sllil v jeseniški železarni (a-
krat KID) in je bil tam do
leta 1907. In kot mnogo na-
ših kranjskih Janezov je tudi
Matevž odpotoval na delo v
Nemčijo, kjer se je takrat
tam dobro zaslužilo. Odšel je
v Westfalijo in delal v rudni-
ku od 1907 do 1912. leta. Šest
dni je bil zaposlen tudi v Ju-
denburgu. Tu je dobil pošto
od brata iz Amerike ter od-
šel za njim v Cleveland. Bil
je tam sedem let in tako ga
prva svetovna vojna ni pri-
zadela. Leta 1919 se je vrnil
v rodni kraj. Ni pa namera-
val ostati v domačem kraju,
njegov cilj je bila zopet pot
v svet, pa mu je usoda dru-
gače obrnila krmilo življe-
nja.

Ko sta šla nekoč s prija-
teljem na obisk v Krnico (na
Zabrezno) mimo okna BRN-
KARJEVE HIŠE, je prijatelj
zaklical: »MINCA, ženina sem
ti pripeljal!« »Prav je, prav,
kar notri stopita« je dejala
današnja BRNKARJEVA ma-
ma. Nastalo je poznanstvo,
prijateljstvo, ljubezen in po-
roka.

Mama Marija ali takrat
MINCA se je rodila l. 1895 v
Bohinju na Poleh in je tudi
že zgodaj izgubila svojo ma-
mo, oče pa je bil zaposlen v
jeseniški železarni. Na svoj
prvi dan upokojitve pa je umrl. V Bohinju so vse pro-
dalj in tudi novo hišo, ki jo
je gradil oče na Jesenicah,
tako da je Minca imela ta-
krat okoli 18.000 goldinarjev,

kar je bilo za tiste čase veli-
ko premoženje. Preselila se
je iz Bohinja v Krnico k te-
ti in dedovala njeno skrom-
no domačijo, denar pa, ki ga
je imela, je med vojno in po
razsulu Avstro-Ogrske izgu-
bil vrednost, tako da od tega
ni imeli skoraj nič.

Matevž je mislil, takrat ko
se je ženil, da je ZABREZ-
NO samostojna vas (je le de-
set hiš). Spada pa k vasi
Krnica in po starem običa-
ju so prišli fantje iz Krnice
prodajat nevesto. Matevž pa
jim ni hotel odšteti odškodni-
ne takrat, šele kasneje, po po-
roki, je prišel na čisto, kako
je s to stvarjo. Oddolžil se je
fantom in so to v vaški go-
stilni pri »KONAVCU« krep-
ko zalili, saj zakon še danes
drži.

Rodili so se jima trije
otroci; dve hčerki in sin, ki
pa so danes že odrasli in
skrbijo za svoja ognjišča. V
življenju jima ni bilo z roži-
cami posuto, marsikdaj ni
bilo kruha, pravi ata, poseb-
no v letih gospodarske kri-
ze. BRNKARJEVA hiša je bi-
la vedno gostoljubna, fantje
in celo možje so se zbirali ob
sobotah in nedeljah ter ple-
sali. Brnkarjev rod je imel
vedno dobre glasbenike. Po-
sebnost nadarjen je bil stric
Miha, ki je bil popolnoma
slep, pa je odlično igral vse
inštrumente.

BRNKARJEV ata je delal
po prvi vojni na cesti vse do
upokojitve. Pokojnine ima
600 N din. Imata malo pose-
stva, redita dve kravici. »To-
da,« pravi ata, »če ne bodo
otroci in vnuki poprijeli, sa-
ma ne bova zmogla več dol-
go.« Sicer jima pomagajo že
sedaj.

Še na mnoga zdrava leta v
krogu svojih domačih, soso-
dov in prijateljev.

J. Ambrožič

Praznovanje v Domu oskrbovancev

Tudi letos so v domu oskrbovancev v Preddvoru proslavili praznik republike. Tokrat so jih obiskali člani kulturno-umetniškega društva Trstenik in predstavniki delavske univerze To-
mo Brejce iz Kranja. Razen tega so jim ob tej priliki predstavniki organizacije SZDL Pred-
dvor izročili skromna darila. A. Z.

Delavni škofjeloški planinci

Na rednem letnem občnem
zboru so člani planinskega
društva pregledali svoje delo
ter si zastavili naloge za pri-
hodnje leto. V minulem letu
so člani opravili prek tisoč
prostovoljnih delovnih ur, pri-
čemer so se izkazali tudi mla-
dinci. Društvo ima sedaj
881 članov, 130 mladincev in
56 pionirjev. Predavanja, ki
so jih pripravili letos so zelo
dobro uspela. Popravili so

tudi svojo planinsko postoj-
anko na Lubniku in jo opre-
mili s sodobnimi gospodinj-
skimi pripomočki. Pohvaljeni
so bili za svoje akcije tudi
članj odseka gorske straže.

Program za bodoče delo
planinskega društva v Škofji
Loki predvideva gradnjo pla-
ninske postojanke na Blegoštu
ter obnovo ceste na Blegoš.
Pomoč pri tem jim je obljub-
ila tudi občina. R. Čarman

Turnir v goju na Bledu

GO zveza Slovenije je od
28. novembra do 1. decembra
v počastitev dneva republike
v Golf hotelu na Bledu pri-
pravila I. mednarodni turnir
GO mojstrov. Srečali so se
najboljši jugoslovanski in av-
strijski igralci; med njimi tu-
di evropski prvak Manfred
Wimmer z Dunaja. Častni
predsednik te mednarodne
prireditve pa je bil predsed-

nik radovljiške občinske
skupščine Stanko Kajdiž.

Po končanem tekmovanju
je zmagal evropski prvak
Wimmer, ki je skupaj z ro-
jakom Wiltschekom dosegel
3,5 točke. Jugoslovanski
prvak Zoran Mutažbija in
Edvard Ekart sta imela po
3 točke, inž. Gaspari Peter
je bil z dvema točkama peti,
šesti pa je bil Sturm, ki je
ostal brez točke.

O delu planinskih društev

V Gorjah pri Bledu se bodo danes (sobota) zbrali pred-
stavniki gorenjskih planinskih društev in mladinskih odsekov.
Pogovorili se bodo o društveni dejavnosti, praznovanju dneva
planincev, letošnjem poslovanju, o delu društev in planinskih
postojank pozimi itd. Posvetovanje sta sklicala odbor za Go-
renjsko in planinsko društvo Gorje. — an

V NEKAJ STAVKIH

Cerklje — Lokacija za bencinsko črpalko v Cerkljah je že
določena. Bencinska črpalka, ki bo predvidoma začela delo-
vati v prvi polovici prihodnjega leta, bo stala na koncu vasi
v smeri proti Brniku. Potem ko je bila pred nedavnim odprta
v Cerkljah blagovnica, vse kaže da prebivalcem tega predela
Kranja ne bo treba nakupovati v oddaljenih krajih. — an.

Senturska gora — Krajevna organizacija SZDL Senturska
gora pripravlja za soboto, 6. decembra, skromnejšo slovesnost
ob sprejemu 20 mladink in mladincev v svojo organizacijo.
Za to priložnost bodo pripravili kulturno zabavni program
v šoli na Senturski gori. — an.

Moste — Znano je, da ob deževju Pšata naraste in pogosto
poplavi Moste. Pred leti so jugozahodno od naselja sicer skor-
pali kanal, vendar pa cevi pod cesto Brnik—Mengeš vode
kljub temu niso mogle požirati. Zato so pred kratkim delavci
komunalnega podjetja Kamnik na omenjenem mestu zgra-
dili betonski most. — B. B.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30.

SOBOTA

— 6. DECEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtopostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Kratke skladbe Antonina Dvořaka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z ansambli domačih napevov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Lahka glasba za razvedrilo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje sopranistka Grace Bumbry — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Glasba iz filmov — 17.45 Jezikovni pogovori — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambli bratov Avsenik — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.15 Eurodisparada — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden — **Drugi program**

14.05 Začnimo z majhnimi ansambli — 14.20 Znani pevci in priljubljene popevke — 14.40 Virtuozni na akordeonu — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Naš podlistek — 17.50 Valčki in polke z velikimi orkestri — 18.10 Orglice v ritmu — 18.35 Zabaval vas bo orkester Erwin Lehn — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Parada zabavne glasbe — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Domovina — simfonična pesnitev — 20.30 Okno v svet — 21.15 Operni koncert — 22.30 Po galeriji glasbenih portretov — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA

— 7. DECEMBRA

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.04 Radijska igra za otroke — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.40 Pet minut za EP —

10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 13.30 Nedeljsko športno popoldne — 15.30 Humoreska tega tedna — 15.50 Z novimi ansambli domačih napevov — 16.00 Priljubljene slovenske popevke — 16.30 Po domače — 17.05 Nedeljski operni stereo — 17.30 Radijska igra — 18.25 Kreutzerjeva sonata — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Plesna glasba — 22.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Igramo, kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Začnimo s plesom — 13.50 Poje Mireille Mathieu — 14.00 Minute z orkestrom Savoy — 14.20 Melodije iz Latinske Amerike — 14.35 Z orkestrom Boston Pops — 15.00 Izletniški kaži-pot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Melodije iz glasbenih revij — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Napevi iz filmov — 19.30 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z orkestrom Horsta Jankovskega — 19.40 Za ljubitelje beat glasbe — 19.50 Hammond orgle v ritmu — 20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Salzburški festival 1969 — 23.45 Sonata za klavir in violino — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK

— 8. DECEMBRA

8.05 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.45 Zvoki iz operet — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Brandenburški koncert št. 4 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz arhiva lahke glasbe — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje moški oktet iz Trbovelj — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja - interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambli Štirje kovači — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Zagrebški pevci zabavne glasbe — 23.40 Z orkestrom Paul Mariat

Drugi program

14.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 14.20 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 14.40 Cocktail melodij s pevci — 15.00 V ritmu z orkestrom Jack Wolfe — 15.20 Zveneče kaskade — 15.35

Glasbeni variete — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Plesna glasba — 18.00 Za ljubitelje beat glasbe — 18.10 Klavir v ritmu — 18.20 Bossa nova in ansambel Almeida — 18.35 Priljubljene tuje popevke — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Revija zabavnih melodij — 20.05 Pot našega gospodarstva — 20.30 Svet in mi — 20.45 Michael Haydn in Leopold Mozart — 21.15 Večer umetniške besede — 21.55 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK

— 9. DECEMBRA

8.04 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Z ansambli Mojmir Sepeta — 9.45 Instrumentalni ansambel igra narodne napeve — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz Beethovnevega albuma — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Nekaj odlomkov iz opere Lohengrin — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Družba in čas — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambli Rudija Bardorferja — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.50 Glasbena medigra — 22.15 Jugoslovanska glasba — 23.05 Literarni nočno — 23.15 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 23.40 Za ples igrata orkestra

Drugi program

14.05 Radijska šola za višje stopnjo — 14.55 Vrtljak s popevkami — 15.00 Jazz na drugem programu — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Zapišimo z orkestrom Jack Flower — 17.50 Za ljubitelje beat glasbe — 18.00 Mozaik zabavnih melodij — 18.35 S popevkami po svetu — 18.30 Lepi zvoki — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Operni pevci — 21.15 Slovenska zborovska pesem — 22.15 Salzburški festival 1969 — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA

— 10. DECEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Iz glasbenih šol — 9.45 S pevčema Ninom Robičem in Eldo Viler — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Odlomki iz slovenskih oper — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Trio Borisa Franka z vokalnim ter-

cetom — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za od-dih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital klarinetista Igorja Karlina — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Z orkestrom Last James — 23.40 Lahko noč z beograjskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Začnimo z majhnimi ansambli — 15.00 Popevke iz Pariza in Madrida — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Z orkestrom in zborom Dino Martinelli — 18.00 V ritmu dixilenda — 18.35 Popevke današnjih dni — 19.00 Šoferjem na pot — 19.10 Z orkestrom Hainz Höter — 19.20 Za ljubitelje beat glasbe — 19.30 Cherry Wiener igra hammond orgle — 19.45 Lepe melodije - lepi glasovi — 20.05 Na mednarodnih križpotjih — 20.20 Pop art za peč instrumentov — 20.30 Radijska kinoteka — 20.45 Slovenske narodne pesmi — 21.15 Koncert za violončelo in orkester — 21.40 Zive misli — 22.00 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

ČETRTEK

— 11. DECEMBRA

8.04 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.35 Lahka glasba jugoslovanskih avtorjev — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Klavirski virtuoz Van Cliburt — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pesem iz mladih grl — 14.25 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 14.40 Lirika za otroke — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Koncert narodnih pesmi v izvedbi komornega zbora RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Morda vam bo všeč — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s povcem Ninom Robičem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočno — 22.15 Večer pri hrvatskih skladateljih — 23.15 Iz albumov izvajalcev jazz — 23.40 Pojo jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Veliki valčki in operni odlomki — 14.35 Popevke na sprehodu — 15.00 V

vedrem ritmu z majhnimi ansambli — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Igrajo veliki zabavni orkestri — 18.15 S kvartetom Jonesa Johana — 18.35 Revija popevk in plesnih ritmov — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Večer na vasi — 20.30 Pričevanja o glasbi — 21.15 Plesi v starem slogu — 23.30 Igrajo mojstri nove glasbe — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK

— 12. DECEMBRA

8.04 Operna matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Z ansambli Atija Sossa — 9.45 Srbske narodne pesmi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Henryk Szernygra igra Kreislerja — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Koncert zbora iz Sveč na Koroškem — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Z izvajalci skladb za mladino — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Plesni ritmi na domačih koncertnih odrih — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Rad imam glasbo — 18.50 Ogdalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambli Beneški fantje — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Na odru z zborom Roberta Shawa — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja za morje in pomorščake — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz-club

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Trije majhni ansambli zabavne glasbe — 15.00 Popevke za vas — 15.20 Z orkestrom Tommy Garret — 15.35 Glasbeni variete — 16.40 Popoldan ob sprejemnikih — 17.35 Lahka glasba za razvedrilo — 18.10 Popevke, ki jih radi poslušate — 18.35 Lepe melodije — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Igramo za dobro razpoloženje — 20.05 Radijska igra — 20.51 Glasbena medigra — 21.15 Violinist Tomaž Lorenz — 22.00 Festival v Bergenu 1969 — 23.30 Med zgodnjimi deli slovenskih skladateljev — 00.05 Iz slovenske poezije

slovenija avto

POSLOVALNICA
KRANJ
Cesta JLA 10

Na zalogi

vsa zimska oprema
tudi vse vrste snežne
verige

Televizija

SOBOTA

6. DECEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.15 Po domače z ansamblom Rudija Bardorferja (RTV Ljubljana) — 16.30 Veliki potepuh (RTV Zagreb) — 17.30 Košarka Olimpija : Jugoplastika, 19.00 Glasbena medigra, 19.15 Sprehod skozi čas, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.35 Rezervirano za smeh, 22.40 TV kašipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik, 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA

7. DECEMBRA

9.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 9.30 Pet minut po domače, 9.35 Kmetijski razgledi (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Otroška matineja, 11.40 TV kašipot — Sportno popoldne, 18.10 Avtobusna postaja - ameriški film, 19.45 Cickak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Humoriistična oddaja (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK

8. DECEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.50 Ostržek - mladinski film, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Priprave poškodovanega ali obelelag za transport (RTV Ljubljana) — 18.50 Glasbeno dokumentarna oddaja (RTV 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik Zagreb) — 19.20 Kaleidoskopnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Polikarp - TV drama... Preludij... Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Vočerni zaslon (RTV Sarajevo) — 17.45 TV vrtec, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Glasbena oddaja, 19.20 TV

pošta, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK

9. DECEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina, 16.40 Oddaja za prosvetne delavce (RTV Beograd) — 17.50 Risanka (RTV Ljubljana) — 18.00 Lutkovna oddaja (RTV Skopje) — 18.20 Obrežje, 18.40 Torkov večer pod lipo, 19.05 Na sedmi stazi, 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Obsedenost — italijanski film, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Risanka (RTV Beograd) — 18.00 Lutkovna oddaja (RTV Skopje) — 18.20 Svet na zaslonu (RTV Zagreb), 19.00 Narodna glasba (RTV Beograd) — 19.15 Turizem (RTV Zagreb) — 19.45 Propagandna oddaja (RTV Sarajevo) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA

10. DECEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.15 Madžarski TV pregled, 17.45 Rastimo — oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.30 Pisani trak, 18.45 Človek — serijski film (RTV Ljubljana) — 19.15 Zagrebški glasbeni bienale (RTV Zagreb) — 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Slavnostna akademija ob 50-letnici univerze, 21.35 Nogomet Anglija : Portugalska, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Rastimo, 18.30 Velika pustolovščina, 19.00 Zakonska posvetovalnica (RTV Beograd) — 19.15 Glasbena oddaja (RTV Zagreb) — 19.45 Cickak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK

11. DECEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.40 Angleščina, 11.00 Francoščina, 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina, 15.55 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 18.05 Tik-tak, 18.15 Po Sloveniji (RTV Ljubljana) — 18.40 Spomini Edvarda Kardelja (RTV Beograd) — 18.10 Dubrovniške poletne prireditve (RTV Zagreb) — 19.45 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Bunddenbrookovi — nadaljevanje, 21.20 Kulturne diagrame, 22.05 Shenandoah — serijski film, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi**

spored: 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.15 Narodna glasba (RTV Skopje) — 18.45 Glasbena oddaja, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK

12. DECEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.45 Nove dogodivščine Huckleberryja Finna — serijski film (RTV Ljubljana) — 18.15 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.00 Svet na zaslonu, 19.50 Cickak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Glad — dansko-norveško-švedski film, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika, 17.45 Serijski film (RTV Zagreb) — 18.15 Mladinski koncert, 19.00 Znanost (RTV Beograd) — 19.50 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk 49. kola, ki je bilo 4. 12. 1969.

Srečke s končnicami	so zadele
	din
130	50
2060	200
26990	1.000
791670	10.000
1	4
52991	504
59491	2.004
232111	10.004
52	20
6802	200
12882	500
53632	500
821142	100.000
03	10
40503	510
40553	500
597903	10.010
4	4
06084	504
509464	10.004
860144	10.004
15	10
65	10
8295	200
798175	10.000
86	20
00776	1.000
79496	500
442856	10.000
598066	50.000
37	30
6627	200
32877	500
97057	1.000
314337	10.030
808	100
5918	200
61308	500
251788	10.000
09	10
01279	2.000
54579	500
505189	10.000

Kranj CENTER

6. decembra češki film PLAVOLASKINA LJUBEZEN ob 10. uri, amer. barv. film GRAND PRIX ob 15., 18. in 21. uri

7. decembra amer. barv. film CENA MASCEVANJA ob 10. uri, amer. barv. film GRAND PRIX ob 14., 17. in 20. uri

8. decembra amer. barv. CS film NEPRESEGLJIVI ob 16., 18. in 20. uri

9. decembra amer. barv. CS film NEPRESEGLJIVI ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. CS filma DOLINA LUTK ob 20. uri

Kranj STORŽIČ

6. decembra amer. barv. film HONDO IN APAČI ob 16. uri, zap. nemški barv. film HELGA ob 18. uri, amer. barv. CS film VERA CRUZ ob 20. uri, premiera amer. barv. filma CENA MASCEVANJA ob 22. uri

7. decembra amer. barv. film HONDO IN APAČI ob 15. in 19. uri, zah. nemški barv. film HELGA ob 17. uri, premiera amer. barv. filma NEPRESEGLJIVI ob 21. uri

8. decembra amer. barv. CS film VERA CRUZ ob 16. uri, amer. barv. film HONDO IN APAČI ob 18. in 20. uri

9. decembra amer. barv. CS film DVANAJST ZIGOSNIH ob 16.30 in 19.30

Cerkije KRVAVEC

6. decembra amer. barv. CS film REVOLVERAS VA- CO ob 19. uri

7. decembra amer. barv. CS film REVOLVERAS VA- CO ob 16. in 19. uri

Tržič

6. decembra amer. barv. CS film KAJ SI DELAL V VOJNI, ATA? ob 17.30.

9. decembra amer. CS film NAPREDOVANJE V ZALEDJU ob 17. uri

Kamnik DOM

6. decembra amer. barv. CS film DVANAJST ZIGOSNIH ob 17. in 19.30.

Jesenice RADIO

6.—7. decembra amer. barv. CS film KOMEDIJANTI

Jesenice PLAVZ

6.—7. decembra franc. barv. CS film ANGELIKA IN SULTAN

8.—9. decembra amer. barv. CS film KOMEDIJANTI

Zirovnica

7. decembra nemški film DR. FU MAN ČU

Dovje-Mojstrana

6. decembra nemški film DR. FU MAN ČU

7. decembra franc. barv. CS film NEUKROTLJIVA ANGELIKA

Kranjska gora

6. decembra amer. barv. CS film OGNJENA KARANAVA

7. decembra italij.-jug. barv. CS film VOHUNKA BREZ IMENA

Javornik-Delavski dom

6. decembra amer. barv. film EKSPRES POLKOVNIKA RYANA ob 17. ur, franc. barv. CS film NEUKROTLJIVA ANGELIKA ob 19. uri

Radovljica

6. decembra amer. barv. film V DEŽELI PALČKOV ob 16. uri, amer. barv. film ZADNJI SAFARI ob 20. uri, franc. barv. film BENJAMIN ob 18. uri

7. decembra amer. barv. film V DEŽELI PALČKOV ob 14. uri, švedski barv. film STRELJAJ PRVI, FREDI ob 16. uri, amer. barv. film ZADNJI SAFARI ob 18. uri, franc. barv. film BENJAMIN ob 20. uri

8. decembra amer. barv. CS film CABASKO ob 18. uri, italij.-jugosl. barv. film VOHUNKA BREZ IMENA ob 20. uri

9. decembra franc. barv. film CUSTER IZ ZAHODA ob 20. uri

Bled

6. decembra amer. barv. film UBIJALEC NA KONJU ob 17. in 20. uri

7. decembra amer. barv. film UBIJALEC NA KONJU ob 10., 15., 18. in 20. uri

8. decembra amer. barv. film NA SLEDI ZLOČINA ob 17. in 20. uri

9. decembra amer. barv. film NA SLEDI ZLOČINA ob 17. in 20. uri

Škofja Loka SORA

6. decembra nem.-italij.-franc.-jug. film KOČA STRICA TOMA ob 17. in 20. uri

7. decembra nem.-italij.-franc.-jug. film KOČA STRICA TOMA ob 14., 17. in 20. uri

8. decembra Koncert zabavne glasbe ob 19. uri

9. decembra angl. barv. CS film JOANNA ob 18. in 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

NEDELJA — 7. decembra, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC, ob 16. uri za IZVEN — Levstik—Grün: KASTELKA

TOREK — 9. decembra, ob 17. uri za šolo Stane Zagar Levstik—Grün: KASTELKA

TVD KRANJ prireja 31. decembra ob 20. uri TRADICIONALNO SILVESTROVANJE

v vseh prostorih doma. Rezervacije sprejema gostilna

BENEDIK

telefon 22-888

Prodaj

Prodaj 8 let starega KONJA, vajenega kmečkih in gozdnih del. Zg. Besnica 74 5418

Prodaj dobro SLAMOREZNICO. Zirovnica 11 5579

Prodaj plemenskega VOLA, težkega okrog 530 kg, vajenega vožnje. Okorn Jože, Sp. Sorica 1, Sorica, gostilna Podrošt 5580

Prodaj štiri PRASIČKE, 6 tednov stare. Glinje 7, Cerklje 5581

Prodaj 6 tednov stare PRASIČKE. Glinje 12, Cerklje 5582

Prodaj PRASIČKE. Zg. Brnik 76, Cerklje 5583

Prodaj 1000 kg KORENJA. Dvorje 23, Cerklje 5584

Prodaj KRAVO, dobro mlekarico in eno leto starega BIKCA. Smartno 27, Cerklje 5585

Prodaj 140 kg težkega PRASIČA za zakol. Zg. Brnik 61, p. Cerklje 5586

Prodaj 120 kg težkega PRASIČA. Pšenična Polica 15, Cerklje 5587

Prodaj šest PRASIČKOV, starih 6 tednov. Vrhovnik Franc, Sp. Brnik 14, Cerklje 5588

Prodaj KRAVO, ki bo konec meseca teletila. Trboje 11, Smlednik 5589

Prodaj mlado KRAVO s teličkom. Trboje 53, Smlednik 5590

Prodaj lahke vprežne SANI, »KIMPEŽ« in moško črno SUKNJO. Strahinj 25, Naklo 5591

Poceni prodaj PEČ NA OLJE preporod in električni kuhar na dve plošči. Pepovič, Sorlijeva 27, Kranj 5592

Prodaj mlado KRAVO, ki bo čez tri mesece teletila. Korkica 34, Kranj 5593

Prodaj zadržljivo PARCELO. Kurirska 8, Kranj 5594

Prodaj dva PRASIČA, težka 140 kg. Senčur 136 5595

Prodaj KONJA po izbiri ali zamenjam za govejo živino. Sp. Bela 5, Predvor 5596

Prodaj novo PEČ küperbusch. Pintar Filip, Stražiška 30, Kranj 5597

Prodaj KRAVI s prvim in drugim teletom, po izbiri. Kunčič, Lancovo 11, Radovljica 5598

Prodaj 160 kg težkega PRASIČA za zakol. Voglje 49, Senčur 5599

Zaradi selitve prodaj SPALNICO mahagoni, STEDILNIK kabinet, pomivalno mizo, dve stenski OMARICI za posodo in TELEVIIZIO. Informacije pri Franceljnu na Jelenovem dvorišču 5600

Prodaj KOBILO, sposobno za vsa kmečka dela, ali zamenjam za govejo živino. Senično 15, p. Tržič 5601

Prodaj PRASIČA za zakol. Mlaka 11, Kranj 5602

Prodaj nov ELEKTRICNI MOTOR, jakost 5,5 kW. Tiring, Skofjeloška cesta 22, Stražišče, Kranj 5603

Prodaj PRASIČA za zakol. Britof 52, Kranj 5604

Prodaj suha bukova DRVA. Kranj, Smledniška 78 b 5605

Prodaj 6 tednov stare PRASIČKE. Petrič Franc, Vaša 11, Cerklje 5606

Prodaj lepa obrana zimska JABOLKA. Glinje 3, Cerklje 5607

Prodaj 200 kg težkega PRASIČA. Podbrezje 75, p. Duplje 5608

Prodaj dobro ohranjeno PEČ na olje. Lesjak, Kranj, Cesta 1. maja 1 5609

Prodaj KRAVO po izbiri. Mlaka 21, Kranj 5610

Prodaj STISKALNICO za furniranje z železnimi vijaki. Kranj, Jezerska cesta 8 5611

Prodaj novo trivrstno HARMONIKO. Zg. Bitnje 182, Zabnica 5612

Prodaj novo italijansko PEČ na olje. Zemažar Jože, Skokova 14, Kranj (Stražišče) 5613

Prodaj KRAVO, ki bo čez en mesec teletila. Lahovče 21, Cerklje 5614

Prodaj dva PRASIČA, težka po 200 kg. Zalog 39, Cerklje 5615

Prodaj debelega PRASIČA. Lahovče 65, Cerklje 5616

Prodaj KRAVO, ki bo v nekaj dneh teletila, ali po izbiri s teletom. Pristava 2, Tržič 5617

Prodaj 6 tednov stare PRASIČKE. Suha 14, Kranj 5618

Zaradi selitve prodaj skoraj novo PEČ na olje zoppas (8000 kal.). Meja 2, Kranj 5619

Ugodno prodaj lep rjav KRZNEN PLAŠČ za srednjo postavu (avstralska ovčka). Stanovšek, Kidričeva 30, Kranj 5620

Prodaj rabljeno POHISTVO, okna, vrata, radiatorje in podobno. Zbilje 47, Medvode 5621

Prodaj 130 kg težkega PRASIČA. Podviz Janez, Zbilje 8, Medvode 5622

Prodaj ali zamenjam LAHKEGA KONJA za lahkega voliča in pečico STEDILNIK. Jernej Marinčič, Crnivec, p. Brezje 5649

Motorna vozila

Prodaj suho GARAZO 10 x 4m, primerno tudi za skladišče. Kranj, Jezerska cesta 48 5623

Prodaj FORD TAUNUS M-15, prevoženih 28.000 km, STROJ za rahljanje in odvijanje žime ter dve ZIMSKI GUMI z obroči 12 x 560. Gorice 44, p. Golnik 5624

Gasilsko društvo Železniki proda 20-sedežni gasilski avtobus znamke TAM pionir v voznom stanju — cena ugodna.

Ugodna prilika! Prodaj popolnoma nove italijanske PREVLEKE za opel kadet. Gašperšič Hermína, Jezersko št. 63 5625

Prodaj štiri GUME ježovke 5,50 x 12. Bedina, Kranj, Ješetova 30 5626

Ugodno prodaj FIAT 1300, popolnoma opremljen, »iz prve roke«. Naslov v oglašnem oddelku ali na telefon 21-601 in 22-460, Kranj 5627

Kjerkoli na Gorenjskem potrebujemo ogrevano GARAZO. Telefon 23-113, Kranj 5628

Kupim PRIKOLICO za zastavo 750. Naslov v oglašnem oddelku 5629

Prodaj dve ZIMSKI GUMI za kombi WV. Kern Ivan, Lahovče 66, Cerklje 5630

Poceni prodaj zelo dobro ohranjene: dve AVTOGUMI 560 x 13 (zimski profil), dve LUTZ PEČI, okrog 125 cm visoki, PEČ za ogrevanje vode v kopalnici — na premog in na elektriko in zelo poceni klavirsko HARMONIKO hohner, 80 basov. Dr. Hribernik Ivan, Kranj, Stražiška ulica 6 5650

Stanovanja

Inozemski strokovnjak išče v Kranju DVOSOBNO STANOVANJE. Višina najemnine ni odločilna. Ponudbe poslati na delavsko univerzo Tomo Brejc Kranj 5631

Kupim KMEČKO HISO, staro, prazno, v dobrem stanju, zunaj vasi na sončnem hribovitem kraju ali dolini Gorenjske, z nekaj zemlje, v bližini prevozne ceste. Ponudbe oddati pod »razgled na planine« 5632

Oddam SOBI dekletom in fantom. Kranj, Gorenjesavska 58 5633

Mirna šivilja, delni invalid, išče ogrevano in opremljeno SOBO v centru Kranja. Ponudbe oddati pod »kmalu« 5634

Medicinska sestra, samska, iščem OPREMLJENO SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Zupan Rajka, Golnik 40 5635

Prodaj DVOSOBNO STANOVANJE v okolici Kranja. Ponudbe oddati pod »Kranj« 5636

Poštenemu dekletu nudim SOBO. Ostalo po dogovoru. Ihan, Stritarjeva 2, Kranj 5637

Prodaj NEDOGRAJENO HISO (prva plošča) na Trati pri Škofji Loki. Mesec Nikolaj, Cesta talcev 2, Škofja Loka 5638

Zakonca brez otrok iščeta SOBO v Kranju. Ponudbe oddati pod »solidna« 5639

Oddam dve SOBI sostanovalcu in študentoma. Kokrški breg 2, Kranj 5640

Takoj kupim novejšo ENOSTANOVANJSKO HISO v Kranju ali Radovljici. Ponudbe oddati pod »14 milijonov« 5641

Zaposlitve

Na domu bi VAROVALA v dopoldanskem času dva dojenčka ali mlajša otroka. Naslov v oglašnem oddelku 5642

GOSPODINJSKO POMOČNICO nujno potrebujem k dvema odraslim osebam. Pogoj zelo ugodni. Ponudbe oddati pod »Ljubljana« 5643

Sprejemam starejšo žensko za VARSTVO dveh SOLENE-OBVEZNIH otrok. Nudim opremljeno sobo in hrano, drugo po dogovoru. Ponudbe oddati pod »varstvo« 5644

Kupim

Kupim ZEMLJIŠČE za vikend. Ponudbe oddati pod »smer Bohinje« 5645

Izgubljeno

Izgubil se je majhen črn pes, spodaj svetlo rjav, ima kratek rep, pod vratom belo liso. Vrnite ga prosim proti veliki nagradi. Bjegovič, Kidričeva 27, Kranj 5646

Prireditve

Gostišče pri JANCETU iz Srednje vasi priredi v soboto ZABAVO s plesom. Za ples je poskrbljeno. Vabljeni! 5647

Ostalo

Izjavljam, da so žaljive besede, ki sem jih izrekel dne 16. oktobra 1969 o Frjanu Jožetu iz Sp. Laz 4, neresnične. Ambrožič Martin, Sp. Laze 7 5648

POLAGAM vse vrste PODOV, tapisome kakor tudi vse plastične mase. Oblagam tudi vse vrste stopnic. Novak Mirko, Kranj, Krašnova 3 5471

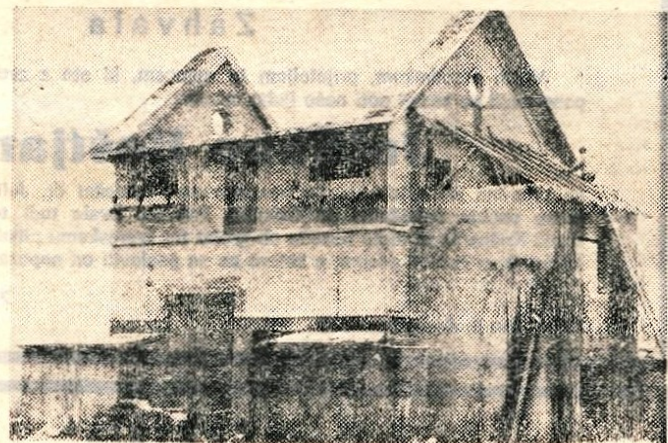
TRGOVSKO PODJETJE MURKA LESCE

POTREBUJE SKLADIŠČE

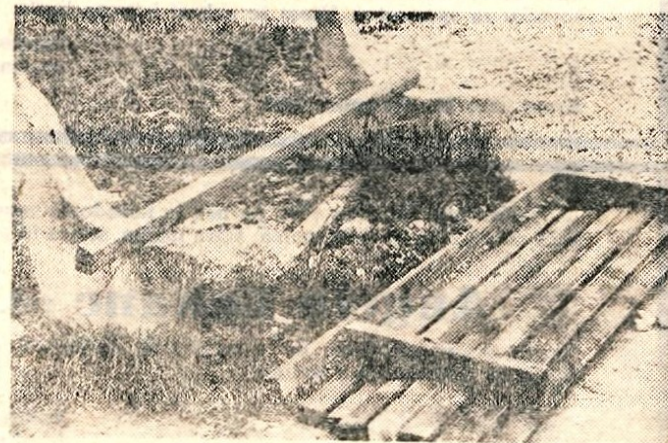
za cement in gradbeni material v Kranju ali okolici

Dežurni veterinarji v decembru 1969

od 5. 12. do 12. 12. Vahovec Srečko, Kranj, Stošičeva 3, tel. 21-070; od 12. 12. do 19. 12. Bedina Anton, Kranj, Ješetova, tel. 21-207; od 19. 12. do 26. 12. Rus Jože, Cerklje, tel. 73-115; od 26. 12. do 31. 12. Bedina Anton, Kranj, Ješetova, tel. 21-207; od 31. 12. do 9. 1. 1970 Vahovec Srečko, Kranj, Stošičeva 3, tel. 21-070

Na Polici bo Elektro podjetje Kranj podrla staro razdelilno postajo. Desetletja je prebivalce in podjetja na Gorenjskem preskrbovala z električno energijo. Z naraščanjem potreb po električni energiji pa je podjetje Elektro zgradilo razdelilne postaje na Laborah, Zlatem polju in v Naklem. Tako je stara postaja »odslužila«, zemljišče pa je odkupilo Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj, ki ima v bližnji gramoznico. (A. Z.) — Foto: F. Perdan

Klopca na avtobusnem postajališču na Polici že nekaj mesecev ni mogla rabiti namenu. Kaže, da bo do prihodnje pomladi vse skupaj ostalo pod snegom. Škoda je, da bodo prihodnje leto stroški za popravilo zaradi slabega vzdrževanja precej večji. — Foto: F. Perdan

Nesreče zadnjih dni

V torek, 2. decembra, ob 17.10 je na cesti II. reda v vasi Godešič zaradi neprimerne hitrosti zavozil s ceste, se prevrnil na streho in obstal na travniku voznik osebnega avtomobila Boris Kurner iz Ljubljane. Kurner ni bil ranjen, škoda pa znaša 20.000 dinarjev.

V četrtek, 4. decembra, je prišlo na gaštevskem klanecu v Kranju do veržnega trčenja, v katerem so bili udeleženi: voznik osebnega avtomobila Henrik Dolžan iz Ljubljane, voznik osebnega avtomobila Anton Draksler iz Kranja, voznik osebnega avtomobila Vinko Kurent iz Kranja, voznik osebnega avtomobila Jadran Zadnik iz Kranja ter voznik tovornega avtomobila Franc Repinc iz Polja pri Bohinjski Bistrici.

Dolžan je vozil proti Kranju. Na gaštevskem klanecu je zaradi kolone pred njim ustavil. Za njim je pripeljal Draksler, ki se je zaradi neprimerne hitrosti zaletel v Dolžanov avtomobil. Pripeljal je Kurent in vozilo ustavil. Nato je pripeljal Zadnik in zaradi neprimerne hitrosti trčil v Kurentovo vozilo. Privozil je še Repinc s tovornim avtomobilom in zaradi neprimerne hitrosti trčil v Zadnika tako močno, da je vsa vozila porinil naprej. Ranjen ni bil nihče, materialno škodo pa cenijo na 12.000 dinarjev.

Isti dan ob 13.55 se je zgodila prometna nesreča tudi na cesti II. reda Železniki—Zali log. Na delno zasneženi cesti sta se srečevala tovornjaka, voznika Danilo Meglič iz Srednje vasi pri Senčurju in Jože Sašek iz Domžal. Sašek je pri srečavanju zapeljal s ceste in se prevrnil. Ranjen ni bil nihče, škoda na tovornjaku in tovoru pa znaša 10.500 dinarjev.

V četrtek ob 14.35 je voznik osebnega avtomobila ljubljanske registracije Štefan Trebec iz Kresniške poljane na cesti 1/1 Rateče—Podkoren podrl cestnega delavca Jožeta Zimo iz Podkorena. Zima je bil na cesti, zato ga je Trebec napraval obvoziti. Pri tem ga je zadel s prednjim delom avtomobila. Jožeta Zimo so prepeljali v jeseniško bolnišnico, na avtomobilu pa ni bilo škode.

-jk

Vlomi

V sredo ponoči je neznanec vlomil v bife v Stražišču pri Kranju, od koder je odnesel nekaj zavitkov cigaret filter morava, filter 57 in ibar, nekaj steklenic fruškogorskega in radgonskega bisserja ter 150 dinarjev gotovine.

Isti večer ob pol enajstih je na postaji milice na Jesenicah prijavil vlom v svoje stanovanje Stjepan Špeglarič. Delavci milice so ugotovili, da je storilec z lestvijo vrtno ograje razbil steklo na vhodnih vratih, iz omare v predsobi vzel ključ od sobe ter iz nje odnesel 8 bankovcev po 100 dinarjev in enega za 50 dinarjev. Po dejanju je sobna vrata zaklenil in ključ vrnil tja kjer ga je vzel.

V noči med 3. in 4. decembrom je neznanec storilec vlomil v hotel Garni na Ljubelju. Nasilno je odprl predal točilne mize na avtomatskem kegljišču. Ker je bil uslužbenec točilnice odsoten, komisija ni mogla ugotoviti vrste in količino pokradenega blaga.

-jk

Mladinska knjiga Kranj

Pripravili smo pestro izbiro za darila svojem in prijateljem

- igrače, slikanice
- okras za novoletno jelko, voščilnice
- razna praktična darila

PRIPOROČAMO SE — OBIŠČITE NAS!

Nesreča pri delu

V Kranjski gori se je v sredo popoldne ob pol petih hudo ranil 74-letni Jože Tarmen. Z motorno slamoreznilco je na skednju rezal slamo, vendar mu je takoj na začetku dela desno roko potegnili v stroj in mu jo v zapestju odrezalo. Delavci milice iz Kranjske gore so ugotovili, da je bil pod vplivom alkohola, saj je tik pred nesrečo popil dva decil žganja. Ponesrečenca so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

-jk

Požar

V četrtek, 4. decembra, ob osmih zvečer je izbruhnil požar v drvarnici Antona Lebana iz Selc nad Škofjo Loko. Zgorelo je ostrešje drvarnice in več kurjave. Požar so omejili domači gasilci. Škoda znaša približno 5000 dinarjev.

jk

Zahvala

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z zvesto mislijo in s cvetjem pospremili na zadnji poti našo ljubo mamo

Julijano Boštjančič

se pristrčno zahvaljujemo. Še posebno smo hvaležni dr. Juliju Mayerju in zdravstvenemu osebju bolnišnice na Golniku. Pristrčna hvala tudi tov. Edvardu Resmanu in Ivanu Križnarju za tople besede ob grobu ter kranjskemu pihalnemu orkestru in pevcem Enakosti za čutečo pesem, s katero so se poslovili od nepozabne pokojnice.

Zalujoča družina Boštjančič

Kranj, dne 6. decembra 1969

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, ata in starega ata

Pavla Gabriča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami ter nam ustno in pismeno izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo sosedom za nesebično pomoč, godbenikom za prelepo spremeljavo in za poslovilne besede pri odprtem grobu, kakor tudi častitemu g. duhovniku za spremstvo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena in otroka z družinama

Kranj, dne 22. novembra 1969

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustila v 72 letu starosti naša dobra žena in zlata mama, stara mama, sestra in teta

Angela Lukanc roj. Rakovec

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 6. decembra, ob 15. uri izpred hiše žalosti na pokopališču v Križah.

Zalujoči: mož, sin Franc, hčerke Mari, Tilka in Ivanka z družinami, sestre Kristina in Doroteja ter drugo sorodstvo

Zigantja vas, dne 3. decembra 1969

Naznanjamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče

Franc Grašič

iz Kokrice 120, Kranj

Na zadnji poti ga bomo spremili v nedeljo, 7. decembra, ob 14.30 izpred hiše žalosti na krajevno pokopališče.

Zalujoči: žena Marija, sin Marjan, hčerka Amalija z družinama in drugo sorodstvo

Kokrica, dne 5. decembra 1969

Dotrpel je dragi brat, oče in stric

Peter Šušteršič

uslužbenec PTT Kranj

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 6. decembra, ob 14.30 izpred križišča. Do pogreba leži pokojnik na svojem domu v Kranju, Cesta Staneta Zagarja 28.

V imenu sorodstva sestra Mimi por. Trebec

Kranj, Krško, Podreča, Mojstrana, Šenčur, 4. decembra 1969

V 96 letu starosti je umrla Kovarjeva mama, stara mama in prababica

Marjana Režek, roj. Kočar

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 6. decembra, ob 10. uri v Senčurju.

Zalujoči: hčerki Julka in Meta, vnuki in pravnuki ter drugo sorodstvo

Voglje, Trboje, Kranj, dne 4. decembra 1969

Smučarski koledar za novo sezono v skokih

Datum	Kraj	Organizator	Naziv tekmovanja	Disciplina	Grupa	Oznaka
DECEMBER						
21.	Planica	SZS	meddruštveno	90 m, 60 m	CI, MI	
28.	Sebenje	planiška šola Storžič	meddruštveno	45 m	CI, MI, PI	
JANUAR 1970						
2.	Planica	SZS	meddruštveno	60 m	MI	K
4.	Duplje	TVD Duplje		30 m	PI	
10.—12.	Feldkirchen	SK Maribor	koroško-slov. turneja	70 m	CI, MI	
11.	Maribor					
11.	Beljak					
11.	Kropa	TVD Kropa	Pi stezah part. Jelovice	35 m	CI, MI	
11.	Poljane	planiška šola Poljane	Po stezah part. Jelovice	20 m	PI	
16.—18.	Ihan, Dol,	SK Ihan	kamniško-zas. turneja	45 m	CI, MI, PI	K
24.	Kamnik	SK Alpina	meddruštveno	60 m	MI	
24.	Ziri	SD Mengeš	meddruštveno	30 m	MI, PI	K
24.	Mengeš	planiška šola Storžič	prven. plan. šol	20 m	PI	K
24.	Sebenje					
25.	Logatec	TVD Logatec	prvenstvo SRS	50 m	MI	K
30.	Besnica	SK Triglav	odprto prvenstvo Kranja	25 m	PI	K
FEBRUAR						
1.	Velenje	SK Rudar	prvenstvo SRS	30 m	PI	K
8.	Delnice	SK Goranin	prvenstvo SFRJ	60 m	CI, SMI	K
8.	Mirna	TVD Mirna	prvenstvo SFRJ	40 m	MMI	K
15.	Ziri	SK Alpina	prvenstvo SRS	60 m	CI	K
15.	kraj in organiz. še nista določena		con. pionirske igre		PI	
22.	Poljane	planiška šola Poljane	meddruštveno	30 m	PI	K
22.	kraj in organiz. še nista določena		rep. finale zim. pio. iger		PI	K
MAREC						
22.	Planica	SK Jesenice	Poldov mem.	90 m	CI	FIS
29.	Planica	SK Enotnost	Adlešičev mem.	60 m	CI, MI	K
APRIL						
5.	Pokljuka	SK Triglav	medn. prv. Kranja	45 m	CI, MI	K

Brzoturnir kranjskih šahistov

Minuli torek je šahovski klub Borec iz Kranja izvedel mesečni brzoturnir kranjskih šahistov za mesec december. Prvo mesto je osvojil Janez

Krek z 8,5 točke pred Murovcem 7, Morkatom 6 itd.

V nedeljo, 14. decembra, pa bo v Kranju šahovsko brzoturnirsko tekmovanje v Domu

JLA, kjer bodo nastopile ekipe kranjskega Borca, JLA in mladinskih organizacij v počastitev dneva republike in dneva JLA.

F. Štagar

Predsednik športne komisije AMD Kamnik Jože Burja izroča pokal predstavniku najboljšje ekipe AMD Sarajevo. Desno — predsednik AMD Kamnik Jože Kerin.

Prvenstvo SRS v namiznem tenisu

Lep napredek pionirjev Triglava

Na letošnjem republiškem prvenstvu v namiznem tenisu za mladince in pionirje, ki je bilo med prazniki v telovadnici v Stražišču, je nastopilo okoli 160 igralcev iz 16 slovenskih klubov. Za lepo presenečenje je pripravil pionir kranjskega Triglava Ramovš, ki je zasedel prvo mesto. Nasprotno pa je razočaral Stare, ki je bil favorit pri mladincih in je osvojil šele tretje mesto. Največji napredek pri pionirjih so nedvomno prikazali člani kranjskega Triglava, saj so se med osmerico najboljših uvrstili kar štirje zastopniki kranjskega Triglava.

V naslednjem navajamo zmagovalce v posameznih kategorijah in najboljše uvrstitve predstavnikov gorenjskih klubov.

Posamežno — mladinci: 1. Savnik (Maribor), 3. Stare (Triglav); mladinke — 1. Duren (Ilirija), 4. T. Novak (Triglav); pionirji: 1. Ramovš (Triglav), 4. Prisljan (Triglav); pionirke: 1. Vrstovšek (Olimpija), 4. L. Novak (Triglav); dvojice — mladinci: 1. Simonka — Rak (Olimpija); mladinke: 1. Jeler — Vrstovšek (Olimpija); pionirji: 1. Orešnik — Sabjanič (Murska Sobota), 2. Novak — Svabič (Triglav) 3. Ramovš — Prisljan (Triglav); pionirke: 1. Bjedov — Kramberger (Murska Sobota), 3. Zakojč — L. Novak (Triglav), 4. Ožek — Zavašnik (Kranj); mešano — 1. Jeler — Rak (Olimpija), 2. Jakopin — Stare (Triglav).

A. Novak

Občinska osnovnošolska rokometna liga Golnik : Žabnica 5 : 1

V tretjem in četrtem kolu je prišlo do nekaterih presenečenj v občinski namiznoteniški ligi med katerimi predstavlja vsekakor največje zmaga Golnika s 5:1 nad favorizirano Žabnico. Zaradi tega poraza je vodstvo prevzela ekipa Nakla, ki je še edina neporažena ekipa v prvem razredu.

Rezultati: tretje kolo: 1. razred — Golnik : Žabnica 1 : 5:1, Triglav I : Duplje I : 5:3, Sava : Voklo I : 5:1, Dijaški dom I : Naklo I : 2:5; drugi razred — Kranj I : Voklo II : 5:0, Duplje II : Triglav II : 2:5,

Žabnica II : Visoko I 3:5, Naklo II : Proleter 5:1; tretji razred — Visoko II : Naklo III 5:2, Triglav III : Žabnica III 5:1, Olševček : Cerklje 5:0, Kranj II : Dijaški dom II 0:5.

Četrto kolo — 1. razred — Žabnica I : Triglav I 5:2, Duplje I : Golnik 1:5, Voklo I : Dijaški dom I : 1:5, Naklo I : Sava 5:3; 2. razred — Visoko I : Naklo II 5:0, Proleter : Žabnica II 3:5, 3. razred — Naklo II : Olševček 3:5, Žabnica III : Visoko II 5:2, Dijaški dom : Senčur 5:2.

A. Novak

Občinska namiznoteniška liga OS Simon Jenko in OŠ Lucijan Seljak

Pionirji in pionirke osnovnih šol kranjske občine so pred dnevi končali z jesenskim delom prvenstva v rokometu. V ligi je sodelovalo šest šol. Zal se tekmovanja nista udeležili osnovni šoli iz Cerklj in Stane Zagar iz Kranja.

Najboljšo igro so pri pionirjih pokazali učenci osnovne šole Simon Jenko, ki so premagali vse nasprotnike in so zaslužno na prvem mestu. Pri dekletih pa je naslov jesenskega prvaka osvojila ekipa osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča, ki pa je edini poraz doživela v Predvdvoru.

Lestvica — PIONIRJI:

OŠ Simon Jenko	5	5	0	0	70:30	10
OŠ Predvdvor	5	4	0	1	77:59	8
OŠ F. Prešeren	5	3	0	2	80:50	6
OŠ L. Seljak	5	2	0	3	65:70	4
OŠ Predoslje	5	1	0	4	46:84	2
OŠ Senčur	5	0	0	5	31:76	0

PIONIRKE:

OŠ L. Seljak	5	4	0	1	48:13	8
OŠ Predvdvor	5	4	0	1	31:18	8
OŠ Predoslje	5	3	0	2	40:23	6
OŠ S. Jenko	5	2	0	3	20:32	4
OŠ Senčur	5	2	0	3	15:27	4
OŠ F. Prešeren	5	0	0	5	11:52	0

Najboljši strelci — pionirji: Kramar (Predvdvor) 34 zadetkov, Glamočanin (F. Prešeren) 28, Lotrič (S. Jenko), Belančič (L. Seljak) 21 itd.; pionirke: Kne (Predoslje), Pangrič (L. Seljak) po 17, Frelj (Predvdvor) 15 itd. F. Forenta

Sneg je nekatere razveselil, za šoferje pa je prava nadloga, posebno za tiste, ki upravljajo težke tovornjake. Tudi temu na sliki sneg in poledica nista prizanesla. Običal je pod klanecem na cesti proti Oljarici v Britofu pri Kranju. Iz težav ga je izvlekla tatra z dvigalom, last kranjskih poklicnih gasilcev. (jk) — Foto: F. Perdan

60 let glasbene šole

(Nadalj. s 1. strani)

V tem kritičnem času sta nastopila službo sedanji ravnatelj Peter Lipar in prof. Jožica Avguštin. Na šoli so začeli študirati sodobnejše skladbe in s tem popestrili sporede nastopov ter seznanili občinstvo z dosežki sodobnih skladateljev, zlasti Slavka Osterca.

Ko se je začela druga svetovna vojna, je kranjska glasbena šola prenehala delati. Okupator je preuredil sedanje poslopje za glasbeno šolo in ustanovil leta 1943 šolo, ki se je imenovala »Musikschule für Jugend und Volk«. V istem poslopju je delovala tudi podružnica celovškega konservatorija.

Po osvoboditvi se je ljudska oblast zavedala, kakšen pomen ima glasba pri oblikovanju mlade osebnosti, zato so postale glasbene šole državne. Najbolj delaven je bil mladinski zbor, ki je prirejal samostojne koncerte. Harmonikarski zbor se je 8. maja 1948 udeležil tekmovanja v Ljubljani in osvojil prvo mesto. Istega leta je zbor glasbene šole dosegel lepo priznanje na tekmovanju pionirskih zborov v Ljubljani. Instrumentalne skupine so prirejale koncerte za graditelje proge Samac—Sarajevo ter dvakrat po deset dni gostovale pri graditeljih avto ceste Zagreb—Beograd.

Leta 1950 je bila na glasbenih šolah v Sloveniji ukinjena šolnina, pouk ljudskih instrumentov pa je prevzelo

DSD Svoboda v Kranju. Na glasbeni šoli so poučevali klavir, violino, violončelo, kontrabas, solopetje, pihala in trobila. Nastalo je več komornih ansamblov, ker je bilo dovolj učencev višjih letnikov. Šola, ki je bila včasih le štirirazredna, se je začela razvijati v desetrarazredno.

Leta 1955 je bil ukinjen zbor, namesto njega pa je šola ustanovila šolski orkester, katerega vodstvo je leta 1958 prevzel ravnatelj Peter Lipar. Zelo uspešno je bilo dvakratno gostovanje godalnega orkestra v bratskem mestu La Ciotat v Franciji, prav tako tudi v Ljubljani, Zemu, v Trbovljah, na Reki, v Varaždinu, Slavonskem Brodu in v Prištini. Med uspešnejše gostovanje sodi nastop godalnega orkestra in solistov v Trstu marca 1961.

Leta 1962 je šola uvedla pouk ljudskih instrumentov. Že po dveh letih je bil ustanovljen harmonikarski orkester, ki ga vodi Josip Štepic. Vsako leto nastopa na mnogih prireditvah v kranjski občini.

Istega leta je šola postala članica skupnosti glasbenih šol in se s tem vsebinsko tesno povezala z drugimi glasbenimi šolami v Sloveniji. Intenzivno delo pedagogov in napredna programska politika sta obrodila vidne sadove. Večje število učencev se je usmerilo v glasbeni poklic. Sedaj uspešno delujejo kot glasbeni pedagogi, reproduktivni umetniki ali pa so

člani poklicnih orkestrov in pevskih zborov. Mnogi bivši učenci solopjevskega oddelka delujejo tudi kot solisti v amaterskih pevskih zborih in kot pevci zabavne glasbe.

V šolskem letu 1968-69 je šola ustanovila glasbeni oddelk v Predvoru. Januarja letos je šola odprla oddelk v Cerkljah, septembra istega leta pa v Senčurju. Največ zanimanja med mladimi je za pouk klavirja, klavirske harmonike in kitare, žal pa upada zanimanje za godala, pihala in trobila. Letos obiskuje glasbeno šolo 320 učencev, trenutno pa nadaljuje šolanje na srednjih in visokih glasbenih šolah 15 bivših učencev šole.

Učenci šole so v preteklem šolskem letu izvedli 5 koncertov v Kranju, 3 koncerte zunaj mesta in 4 snemanja za RTV Ljubljana. Godalni orkester je imel 13 nastopov, harmonikarski pa šest. Na proslavah delovnih kolektivov in družbenih organizacij so gójenci šole izvedli 22 koncertnih nastopov. Poleg teh nastopov je bilo še 14 internih nastopov, na katerih so naslopali vsi učenci šole.

Glasbena šola v Kranju je v vseh teh letih, še zlasti pa zadnjih, pokazala lep napredek v svojem razvoju, ki pa ne bi bil mogoč brez vsestranske podpore družbe, posebno v prvi vrsti skupščine občine Kranj, ki je vedno našla razumevanje za dejavnost glasbene šole.

D. Stanjko

Obvestilo delovnim organizacijam in občanom

Obveščamo delovne organizacije in občane, da cepljenja proti gripi pred januarjem 1970 ne bo, ker dobavitelj cepiva ni dobavil (izpad v proizvodnji zaradi redukcije električne energije). Ko bo ce-

pivo dobavljeno in če bo cepivo za to sezono potrebno, bomo cepili po razporedi, ki bo interesom pravočasno javljen.

Zdravstveni dom
Kranj

Kriva sta pilota, ne letališče

21. novembra zvečer so bile stavbe, kontrolni stolp, betonska steza in sploh vsa okolica letališča Brnik zavite v gosto meglo. Ob 20,20 bi se morala na pisto spustiti Jatova caravella, ki je prihajala iz Beograda. Toda potniki, varno privezani k sedežem, so zaman čakali, kdaj bodo kolesa jeklenega ptiča zadela ob tla. Namesto rahlega tresljaja, ki spremlja vsak pristanek, so zaznali močan sunek. Caravella je zadržela, se strmo dvignila in odletela proti jugovzhodu. Nihče od ljudi v letalu — razen posadke — ni vedel za razlog nenapovedane spremembe voznega reda. Šele kasneje so spoznali, da bi skoraj postali žrtve hude nesreče. Caravella je namreč krepko zašla iz smeri, zdrsnila na višino petnajstih metrov in s krill oplazila vrhove smrek. Precej poškodovan aparat sta piloti kljub nemajhnemu tveganju, uspela srečno pripeljati do Zagreba.

Dva dni zatem, 23. novembra, so o dogodku poročali tudi jugoslovanski časopisi. Večina prispevkov je bila napisana zelo objektivno, ne da bi kogarkoli obtoževala — preiskave o vzrokih in krivcih ne gredo so se komaj začele — le beograjski dnevnik Politika je v članku »Karavella okrašena z vejevjem« napadel Aerodrom Ljubljana—Pulj in mu očital, da dežurno osebje in kontrola leta — slednja tako ali tako sodi pod nadzorstvo SUCV (Zvezni urad za civilno letalstvo) — nista delovala kot je treba, da ima letališče pokvarjene ILS usmerjevalne naprave in da na Brniku ni varno pristajati. Zaključki preiskovalne komisije, razvidni iz pisma direktorja SUCV Batriča Jovanoviča, objavljenega v Politiki kot odgovor na klevetniško pisanje, in iz uradne Tanjugove vesti, ki so jo povzeli skoraj vsi naši dnevni listi, sicer potrjujejo uvodna sumničenja da sta za nizki let caravelle kriva zgolj pilota, vendar ne morejo odpraviti škode, storjene Aerodromu Ljubljana—Pulj. Med tiskovno konferenco, ki jo je minulo sredo dopoldan organizirala urava podjetja, smo namreč zvedeli, da so nekatere inozemske letalske družbe že začele spraševati direkcijo, kako je pravzaprav z letališčem in če na njem res ni

priporočljivo pristajati. Spričo tega odgovorni upravičeno domnevajo, da se jim utegne zmanjšati promet in da se ponoči, v megli in v zimskem času tuji piloti ne bodo upali spustiti. In vendar je brniško zračno pristanišče opremljeno tako, da lahko sprejme letala ob vsakem vremenu.

Primer Politike znova kaže, kako hude posledice ima senzacionalistično poročanje. Aerodrom Ljubljana—Pulj seveda terja zadoščenje, sicer bo uporabil pravno pot. »Javna, splošna kritika je vse pohvale vredna,« so poudarili njegovi predstavniki, »vendar to ne zadošča. Z neobjektivnim obveščanjem je bila letališču pa tudi celotni republiki storjenega velika gospodarska škoda.«

I. Guzelj

X. novoletni SEJEM
v Kranju 16. — 26. XII. 1969

